

చంద్రమామ

జనవరి 1989

రామ్, శ్యామ్

అడవి మనుషులతో అనుభవం

PARLE

రామ్ వాళ్ళ పున్న బాబాయి మూలంగా సుందర ద్వీపంలో సేదపడుతున్నారు. రామ్ను శ్యామ్ను సెలవుల్లో వచ్చి పొమ్మని పిలిచారు.

రామ్కు శ్యామ్కు ఇన్న తెలుసుకపోయి దుడ్డాహం తీసుకోవమని పాచీన్ నమ్మలుతూ ద్వీపం తీరితా మూసరాచాలని బయటపడ్డారు.

సరిగ్గా తప్పులే...

అయ్యో! బాబాయి.

ఎందుకు చెప్పావు?

అడవి మనుషులు మనల్ని మూస ఇరువట్టట్టుంది.

మనం వాళ్ళ సేవ్చాలమని తెలుపుదాం. వాళ్ళ బాణానికే పాచీన్ ప్లాక్ కట్టే వేనక్కవద్దాం.

శ్యామ్ బల్లెంలా విసిరేసిన ఆ బాణం ఒక చెట్టుకు గుచ్చుకుంటుంది.

అడవి మనుషులు మెల్లగా బయటకీ వచ్చి పాచీన్ ప్లాక్ విట్టి తీసుకుంటారు. తలా ఒకటి నోట్స్ వసుకుంటారు. దుచ్చి బాగుందంటూ గంతులు వేస్తారు.

అనందతో పరుగెత్తి వచ్చి రామ్ను శ్యామ్ను కలిగించుతున్నారు.

రామ్, శ్యామ్లవద్ద పాచీన్ ఉంటే ఇక నేనోలకు భయం!

చంద్ర హిట్

నోరుగించే మనసుదేవే మైమరదించే.

పాపాయికి కేవలం ప్రేమే చాలదు గనక కావాలి...

యూనిట్ ట్రస్ట్ వారి బాలల కానుక వృద్ధి నిధి.

నేడు, మీ చిన్నారి పాపాయికి కావల్సింది ఎవరేని ప్రేమ.
అయితే కేవలం ఆ ప్రేమతోనే తీరతాయా మరి
జీవితమంతా మీ పాపాయి ముచ్చట్లు?
మీ పాపాయి పెరిగే వరకీ ఎన్నెన్నో కావల్సివుంటాయి.
వాటిలో కొన్నిటిని మీరివ్వాలనుకుంటారు. మాట
వరసకీ... నుంచి వదులు, నుంచి వ్యాపారానికి మదుపు.
అయితే వీటన్నిటికీ జాగ్రత్తగా విధికంపేయడం అవసరం.
ఆ మీ విధికాలలో తోడ్పడేందుకు యూనిట్ ట్రస్ట్ వారి
వర్త పాటేనే పాడుపు విధికం వుంది. అదే తారం కానుక
వృద్ధి నిధి. ఈ విధికం క్రింద మీరు మీ పాపాయికి
తిరుగులేని ౬ కానుక నివ్వవచ్చు.
మీ పెట్టుబడి మీ పాపాయిలో పాటు పెరుగుతుంది.
ఉదాహరణకి మీ పాపాయి పుట్టగానే మీరుగానీ రూ.
1000/- పెట్టుబడి పెడితే ఆ మొత్తం రూ. 12,000
కంటే ఎక్కువ అవుతుంది 21 ఏళ్ళలో.
లేదా మీరు ప్రతి సంవత్సరం కొంత మొత్తం అనుకుని
పెట్టుబడి పెట్టవచ్చు.
ఒకవేళ మీరుగానీ మీ పాపాయి ప్రతి పుట్టిన రోజుకీ రూ.
1,100/- చొప్పున మీ పాపాయికి 15వ ఏడు వచ్చే

వరకు పెట్టుబడి పెడితే 21వ ఏడు వచ్చేవరకీ మీ
పాపాయిని లక్షారీపతిని చేస్తుంది ఆ పెట్టుబడి.
దాంతో మీ పాపాయి పెరిగి ప్రపంచంలో ముందడుగు
వేసేవాటికి చెప్పుకోదగ్గ మొత్తం పొగయి
చేతికందుతుంది.
మీరిచ్చేకానుక.
మీ పాపాయి రేపటినీ, జీవితమంతా నమకూర్చే వాటిని
ఆశాజనకంగా మార్చుకునేందుకు తోడ్పడేందుకు.
అదే మరి ప్రేమకానుక. కాదా మరి?

యూనిట్ ట్రస్ట్ ఆఫ్ ఇండియా

(ప్రభుత్వరంగంలో ఒక ఆర్థిక సంస్థ)

Sista's-UTI-637/88 TEL A

PARRY

స్వహతులారా

మీరే మనం కలుసుకుంటున్నాము. ఈ చిహ్నం ద్వారా మేము ప్రేమ, భావనలతో మనం తయారుచేసిన ఉత్తమ మిఠాయిలను మీకు మీరింత సులభంగా పంపిస్తున్నాము. అది ఒక చిహ్నం లేక, అదేదీనినీ తయారుచేయడం అసాధ్యమనిపించే వింత విషయం. ఇక చదవవలసిన అవసరం లేదు. ముందుకు పోండి.

THE KING OF SWEETS

రండి, మనం
అడ బామ్మని
తయారు చేద్దాం!

FIG. 1

రెండు ప్లేట్లని కలిపిస్తే పిల్ చేయండి. లేకబిత్ అతికించండి (చిత్రం 1లో చూపించినట్లు). కానీ మీచేయి తవలకి సులభంగా వెళ్ళడానికి బాళి ఉంచాలి. అయితే ఈబాళి క్రింది బాగంలో ఉంచాలి. ఇప్పుడు ఒక ప్రక్క ఎడో మోఖము చిత్రించండి (చిత్రం 2లో చూపించినట్లు). అల్లిక ఊలు లేకనూలు ఊలుని జాబ్బుగా పెవీకారితో అంటించండి.

ఇక మీ అదేదీనినీ తయారుచేసి, ఇప్పుడు మీకు చేయవలసినది, బాళిస్థలం తొలి మీచేయి దూర్చి అదేదీనినీ అదీస్తూ ఆ బొమ్మ గొంతుతో మాట్లాడడమే. మీ స్వహతులందరితోనూ కలిసి అదేదీనినీ ప్రదర్శనని ఏర్పాటు చేయవచ్చు. మీకు కావలసినన్ని బొమ్మలు తయారుచేయండి. రకరకాల ముఖాలు వాటికి

పెట్టండి. ఒక కథ అల్లండి, మీ నాటకంలో వాటిని పాత్రలుగా ఉంచండి. మీరూ, మీ స్వహతులు నటించడం ప్రారంభించండి. (మీ చేతులతో వాటి తరచైన సంభాషణలు చెప్పండి.

మీకు కావలసినవి:
రెండు పేపర్ ప్లేట్లు
ప్లేట్ల రేడా సెట్ టెప్,
పాత అల్లిక ఊలు కొంచెం
లేదా కొంచెం నూలు ఊలు
జిగురు (పెవీకారీ అయితే
మంచిది) రంగులు, లేదా
స్టైల్ పెన్సిల్లు
లేదా క్రయాన్స్

OPEN

FIG. 2

మీకు తెలుసా?

ఈగలు, సెకాకీ
చిలుకలు వాటి పాదాలతో
రుచి చూడగలవని మీకు
తెలుసా?

ప్యారీస్ మిఠాయిలు మరియు

SPAGE

నను మీతో ఒక రహస్యం వంచుకోబోతున్నాను. రహస్యపు శాత!

మీకు కావలసినవి:
వరిచుప్రమైన పోపున్న
ఫ్రాంటిస్పెన్, కాజా నిమ్మకాయ
ముక్కు, ఒక కప్పు, తెల్ల కాగితం.

ఒక కప్పులోకి నిమ్మరసం
పిండి, పిండిన నిమ్మరసం
లో ఫ్రాంటిస్పెన్ పో
ముంచి దానిని
గిరిగా ఉవయో గింప
తెల్లకాగితం
మీద రాయండి.

ల్యాంప్ మొదలైనవాటి మీద టేబుల్
కాగితంపెట్టి పుంచేదాకా మీరువ్రాసింది అదృశ్యం
గానే ఉంటుంది. ల్యాంప్ వేడికి వ్రాసినది ప్రత్యక్ష
మవుతుంది. ఈ ఆటని నలుగురూ కలిపినప్పుడు

మీమకన్నా బలమైన వారెవరు?
మనిషికన్నా చీమ ఎక్కువ బదియి ఎత్తగలదంటే
మీరు నిమ్మకాయా? అది నిజమే! సాధారణంగా
మనిషి తన బరువుకన్నా కొంచెం
ఎక్కువగా ఎత్తగలడు.
కయితే చిమమటుకు
న బరువుకొ-50 రెట్లు
ఎక్కువగా ఎత్తగలడు.

పరదాగా అడుకోవచ్చు. రహస్యాన్ని
మీకు, మీ స్నేహితుని మధ్య
ఉంచుకోండి. స్నేహితుని మీద
గదిలోకి వంచండి. (అక్కడ టేబుల్
ల్యాంప్ ఉన్నటుండా ఉంటారీ).
మీరు నిమ్మకాయలు, పెన్నా
తెల్లకాగితము సిద్ధంగా ఉంచుకోవలి
మ (ఇతరులను టిప్పించుకున్నాడు
తెలుపా). ఇప్పుడు మీ స్నేహితుని
ఎద్దడా మాట చెప్పమని, ప్రశ్న
గదిలో కూర్చున్న మీ స్నేహితుడు
బాళి తెల్లకాగితం చూసి వారికి
అమాట చెప్తాడని చెప్పండి. మీరు
చేయ వలసినది - నిమ్మనిరాళి
తెల్లకాగితం మీద అమాట వ్రాయు
టం (మీరు వ్రాసిన తరువాత
తెల్లకాగితాన్ని వరిక్షించు
కొనుచు మీ స్నేహితు
కు అందించండి)
ఏదవ మీ స్నేహితు
నికి ఇవ్వండి.
అతడు
ల్యాంప్ మీద
కాగితం ఉంచి
మాట ఎమిట
చదివి మీ
స్నేహితులకు
చెప్పి అక్కడ వరుస్తారు.

మంచి స్నేహితులుగా వుందామా?

నేనూ, నాచిన్నారి మిత్రులు మీ గురించి
ఇంకా తెలుసుకోవాలను కొంటున్నాము. మీపేరు,
చిరునామా, వయసు, పుట్టిన తేదీ సేర్పించు
మీరు ఒకకార్డు వ్రాయండి. అంతేకాదు ప్యారిస్
సేజీలో మీకు బాగా నచ్చిందేమిటో వ్రాయండి.మీ
ప్యారిస్ సేజీకి మేము ఇంకా ప్రత్యేకత
తీసుకురావాలని అనిపిస్తే అది
వెంటనే తెలియజేయండి.

Write to:
PARRYS THE KING
OF SWEETS
P.O. BOX 2040
MADRAS 600 001.

THE KING OF SWEETS

బిస్కట్లు అందరికీ యిష్టమయినవి

LCD GAME SERIES

DRAMATIC TECHNOLOGY

CASIO

THRILLS! SPILLS! ADVENTURE!

Realistic,
exciting
sound
effects!

**CG-410
GUERRILLA WARFARE**

**CG-420
WESTERN SHERIFF**

**CG-430
JET STAR**

**CG-128
LOVELY ANGEL**

**CG-129
CROCODILE PANIC**

**CG-130A
RABBIT FARM**

For further information and contact:

India: Thakral Computers (P) Ltd.

117/118, Dalamal Tower, 211, Nariman Point, Bombay-400 021. Tel: 2671340, 232104. Telex: 011-2937

Singapore: THAKRAL EMPORIUM (S) PTE. LTD.

77 High Street #01-06, High Street Plaza, Singapore 0617
Tel: 3379338 (5 lines) Telex: THAKRAL RS 23854

Hong Kong: ONFLO MARKETING CO., LTD.

2/F Hotel Miramar, 118-120 Nathan Road,
Tsim Sha Tsui Kowloon Hong Kong
Tel: 3-7987131 Fax: 3-7989017
Tlx: 55058 ONFLO HX Cable: ONFLOTRON HONG KONG

Nepal: RAINBOW PHOTO-FINISHERS PTE. LTD.

Coimbatore Purnahatant P.O. Box 772 Kathmandu, Nepal
Tel. off. 2-24525, 2-24574 Tlx. 2339 GRPL NP

U.A.E.: JUMBO ELECTRONICS CO. LTD.

Jumbo House P.O. Box 3425 Dubai
Tel: 422555 (15 lines) Telex: 45845 JECOL EM

Saudi Arabia: MAHMOOD SALEM ABBAR CO.

Head Office Jeddah - Saudi Arabia - P.O. Box 481-JEDDAH 21411
Tel: 0512754/0512760 Telex: 001790 ASARJL SJ

Oman: ARABIAN CAR MARKETING CO., LTD.

P.O. 4305 RUW Sultanate of Oman Tel: 763741 To SO Telex: 3585 BAHMAN OM

CASIO COMPUTER CO., LTD.
Tokyo, Japan

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

ఈ నెల బేతాళకథ ["విద్యార్థత"]కు ఆధారం, వసుంధర రచన. మనదేశం ఇప్పుడు జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ శతజయంతి ఉత్సవాలను జరుపుకుంటున్నది. ఈ సందర్భంగా, నెహ్రూ జీవిత చరిత్రను, ఈ సంచిక నుంచి చిత్రకథగా ప్రచురిస్తున్నామని తెలియజేయడానికి సంతోషిస్తున్నాము. ఇది, ఆమహా వ్యక్తి జీవితవిశేషాలతోపాటు ఇటీవలి మనదేశ చరిత్రను కూడా వివరించగలదు.

అమరవాణి

విరలా కావల్లి గుణావ్, విరలా: కుర్వల్లి విర్రవస్నేహం,
విరలా రజేషు రీరా, వరడుభేకాపి దుఃఖికా విరలా:

[విదుటివారి మంచిని గుర్తించేవారూ, పేదలతో స్నేహం చేసేవారూ, యుద్ధంలో ధైర్యంగా పోరాడేవారూ, ఇతరుల దుఃఖాన్ని తమ దుఃఖంగా భావించేవారూ చాలా అరుదుగా వుంటారు.]

సంపుటి 84

జనవరి '89

సంచిక 1

విడి ప్రతి : 3-00

:: సంవత్సర చందా : 36-00

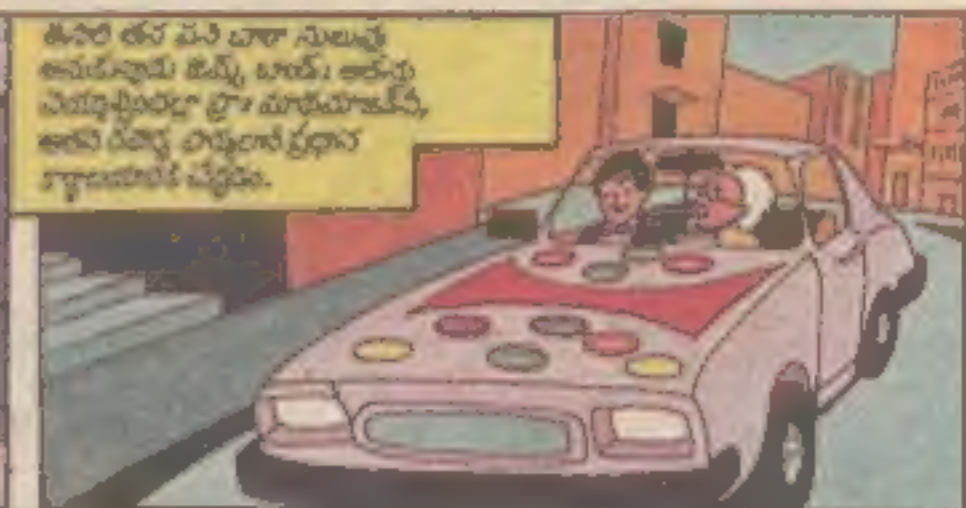

జెమ్స్ బాండ్ సోపాన గాథలు !

జెమ్స్ బాండ్ అందరికీ పేరు పొందిన ట్యాంక్... జెమ్స్ బాండ్!

జాబ్ బాండ్... జెమ్స్ బాండ్!

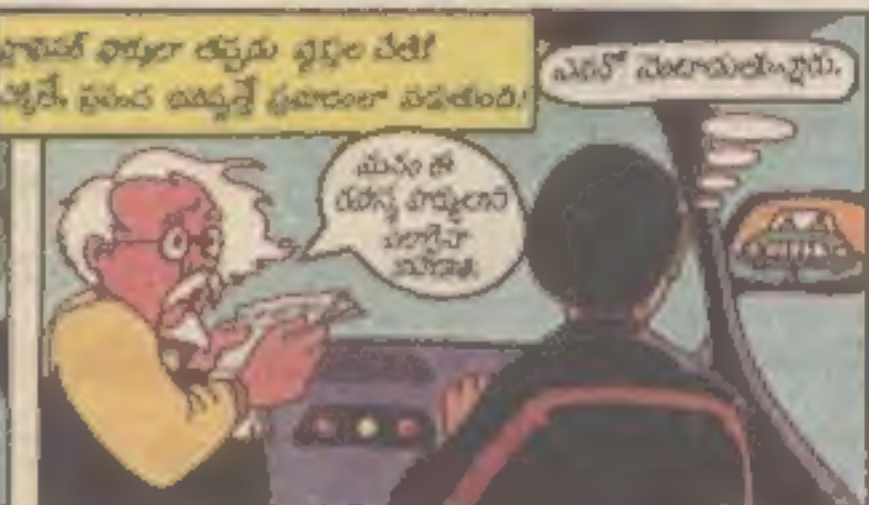

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు. జెమ్స్ బాండ్ అందరికీ పేరు పొందిన ట్యాంక్... జెమ్స్ బాండ్!

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు. జెమ్స్ బాండ్ అందరికీ పేరు పొందిన ట్యాంక్... జెమ్స్ బాండ్!

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు. జెమ్స్ బాండ్ అందరికీ పేరు పొందిన ట్యాంక్... జెమ్స్ బాండ్!

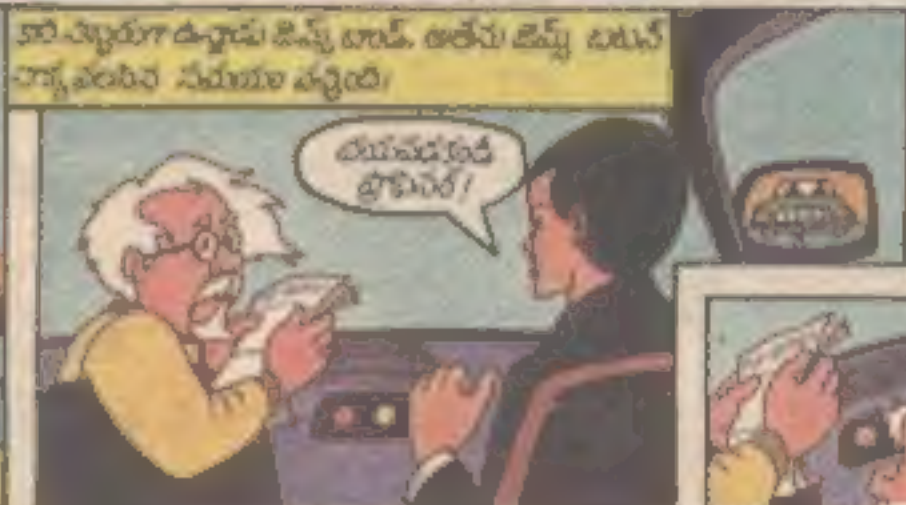
జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

క్యూటకూతన్ జెమ్స్ బోరుజోరుగా వకవకలు, వికవికలు!

జెమ్స్ బాండ్ తన పని బాగా నిలుపుతున్నాడు.

చందమామ కబుర్లు

జయపు పెంచిన నిదుర!

వైద్యరీయా లంగారు గనులలో వనిచేసే కార్మికులకు కొందరికి, మనీషింగ్ చేసిన నీటి మధ్య 90 సంవత్సరాలుగా నిదురపోతున్న "రిమోడింగ్" అన్న జంతువు కనిపించింది. ఆ జంతువు కారణంగా దాని లదువులో మూడోవంతు ఉన్నది. మామూలుగా ఈ జంతువు ఆయువు వది సంవత్సరాలే. కాని, సుదీర్ఘమైన నిద్రకారణంగా దాని ఆయువు పెరిగింది. ఆ జంతువును తీసుకెళ్ళి, మామూలు ఉష్ణోగ్రత గల నీళ్ళలో వదలగానే హాయిగా నిద్రలేచింది!

టాల్ స్టాయ్ కంతస్వరం

1908లో అమెరికా విజ్ఞానవేత్త థామస్ ఆల్వా ఎడిసన్ రికార్డు చేసిన రియోటాల్ స్టాయ్ కంతస్వరం రికార్డులు ఇటీవల కనుగొనబడ్డాయి. వాటిని రష్యాకు తెప్పించారు. రికార్డు చేయించిన అమెరికా స్టూడియో మేనేజర్ వార్లర్ మిల్లర్ ఇంట్లో ఇవి కనుగొనబడ్డాయి. అమెరికాలోని ఎడిసన్ పెంటర్ లో 1914 వ సంవత్సరంలో ఏర్పడిన అగ్ని ప్రమాదంలో ఈ రికార్డులు నాశనమైపోయాయని, ఇంతకాలం అనుకున్నారు.

మనిషి—ఏనుగు

ఇంగ్లాండుకు చెందిన మార్క్ సాండ్ అనే రచయిత, కోణార్క్ సూర్యదేవాలయం నుంచి, దీహాలోని సోనేపూర్ వరకు గల దాదాపు 1000 కి. మీ. దూరం ఏనుగుమీదే ప్రయాణం చేశాడు. మనిషికి, ఏనుగుకూ గల సంబంధమూ, మావటిలు ఏనుగు నెలా అడుపుకోకి తీసుకునేదీ, మచ్చిక చేసుకునేదీ వ్రత్యక్షంగా చూసి తెలుసుకోవడానికి ఆయన ఈ ఏనుగు ప్రయాణం చేశాడు.

సిజింగానే ఆంతుటి ప్రాచీనమైనదా?

ఇటలీలోని టూరిన్ నగరంలో—ఏనుగుప్రభువును కలువ చేశాక, ఆయన కాటుం మీద కప్పబడిన బట్ట అని విశ్వసించబడే శాసనా ఉన్నది. దానిమీద నెత్తురు మరకలు ఉన్నాయి. అయితే, ఇటీవల మూడు విశ్వవిద్యాలయాలు జరిపిన పరిశోధనలలో ఈ బట్ట అంతటి ప్రాచీనమైనది కాదని, అది 14 వ శతాబ్దానికి చెందినదని తెలియవచ్చింది.

డబ్బు - ధర్మం

శిశ్యుంగేరి గ్రామంలో వుండే ధర్మనందను డనే వండితుడిభార్య తాయారమ్మ పరమ పుణ్యవారి. అయితే, పైసా ఖర్చుకాకుండా ఎంతో పుణ్యం సంపాదించాలనే ఆశ మాత్రం వుండేది.

ఒకనాడు చీపురుకట్టలమ్మే మునలిది, ఇంటి ముందుగా పోతూంటే, పిలిచి, ఒక పాతచీర దాని ముందు వేసి, "ఎన్ని చీపురుకట్ట లిస్తావు?" అని అడిగింది.

"రెండు," అన్నది మునలిది.

"ఏమిటి? ఒక చీర యిస్తూంటే, దానికి రెండు చీపురుకట్ట లిస్తావా? నరినరి! ఈ చీర ఏ పేదదానికైనా ధర్మం చేస్తే, బోలెడు పుణ్యం వస్తుంది. రూపాయికెన్ని యిస్తావు?" అని అడిగింది తాయారమ్మ.

"నాలుగు," అన్నది మునలిది.

తాయారమ్మ రూపాయిచ్చి, నాలుగు చీపురుకట్టలు తీసుకున్నది. మునలిది అక్కణ్ణించి పోతూ చీర భుజాన వేసుకున్నది.

తాయారమ్మ అది చూసి కోపగించుకుని, "డబ్బుకు డబ్బూ, చీరా కూడా తీసుకుపోతున్నావా? ఏం నీ గడుసుతనం!" అన్నది.

మునలిది చిన్నగా నవ్వి, "అమ్మగారూ, మీరు చాలా ధర్మాత్ములు. పేదదానినైన నాకు చీర యిచ్చి బోలెడు పుణ్యం, డబ్బిచ్చి ఇంటికవనరం అయిన చీపురుకట్టలూ కొనుక్కున్నారు," అన్నది.

తాయారమ్మ అశ్చర్యపోతూ, మునలిదానివంక చూడసాగింది. అక్కడే వున్న ధర్మనందనుడు, "తాయారూ, ఆ మునలాచిడ, నీకెలాంటి గొప్ప ధర్మబోధ చేసిందో గ్రహించావా?" అన్నాడు నవ్వుతూ.

—కోలార్ కృష్ణ అయ్యర్

గెలిచిన ఓటమి

రౌమాపురంలో వున్న, మహేశం అనే రైతుయువకుడు స్వతహాగా తెలివైనవాడు, సరదామనిషి. అందమూ, డబ్బూ, తెలివితేటలూ పుష్కలంగా వున్న అతడికి, పిల్లనిస్తామని చాలామంది ముందుకు రాసాగారు. కాని, వాళ్ళ నెవర్ని చేసుకోనుగాక చేసుకోసని, మహేశం ఖచ్చితంగా చెప్పేశాడు.

మనవడి ధొరణి నచ్చని మహేశం తాత శివయ్య, అతణ్ణి ఒకనాడు 'దగ్గిరకు పిలిచి, "ఏరా, చూపించిన ప్రతిపిల్లనూ, నాకొద్దు పొమ్మంటే, నీకు పెళ్ళి ఎప్పుడయేట్టూ, మీ అమ్మచేతికి ఆసరా ఎప్పుడు దొరికేట్టూ?" అన్నాడు.

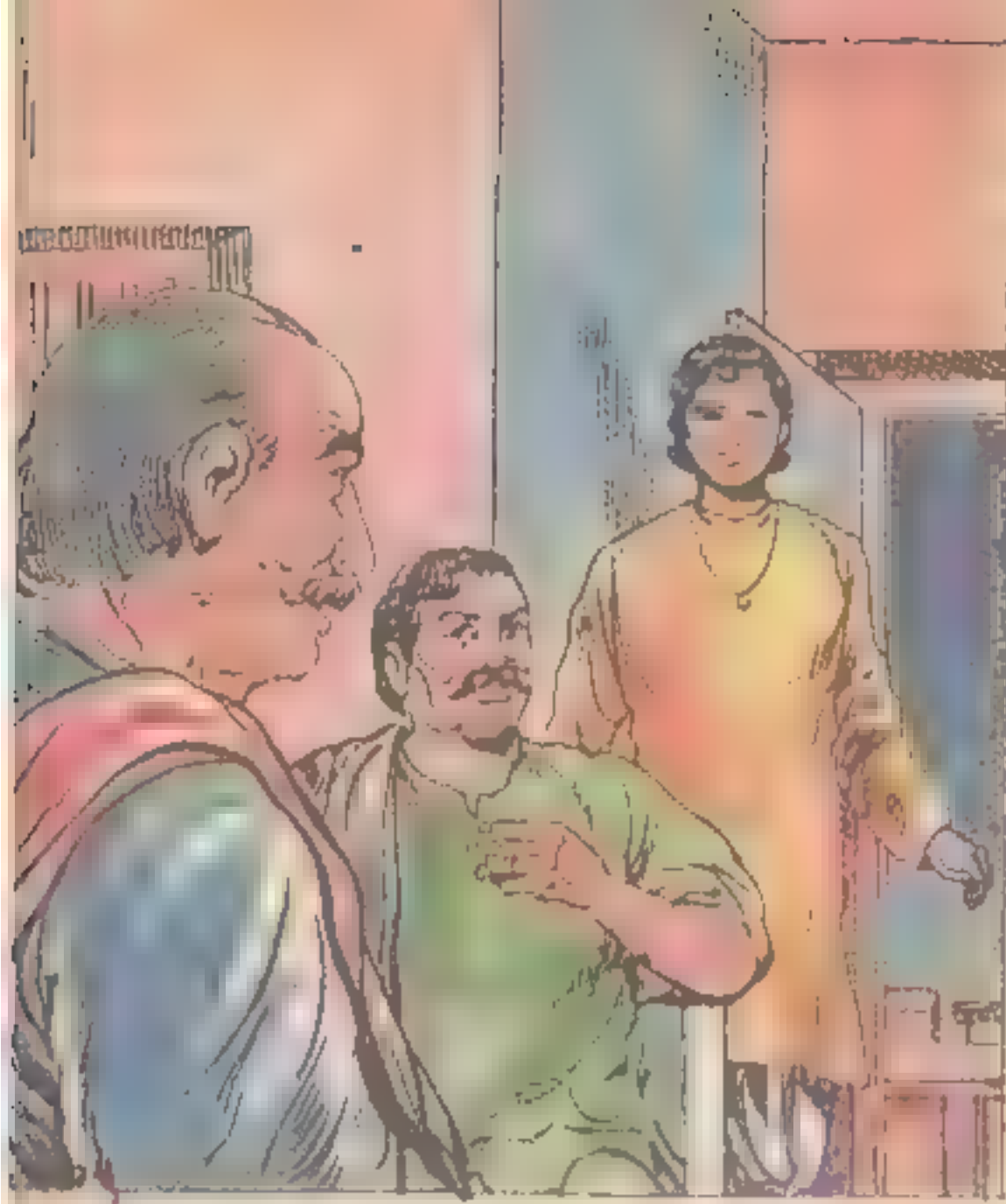
తాత మాటలకు మహేశం నవ్వి, "అమ్మ చేతికింద ఆసరాకోసమూ, తాతా, నా పెళ్ళికోసం కలవరిస్తున్నది? ఆ మాట ముందే చెబితే, ఏనాడో ఒక మంచి

పనిపిల్ల మెళ్ళో తాళికట్టి, తీసుకొచ్చి వుండేవాణ్ణి!" అన్నాడు.

మనవడి చమత్కారానికి శివయ్య కూడా నవ్వుతూ, "మాటలకేంగాని, చూపిన ప్రతి పిల్లనూ కాదన్నావంటే, చివరకు నాలాగే, మీ నాయనమ్మ లాంటి ఎవరైపాలనో పడగలవు," అన్నాడు.

శివయ్య మాటలు విన్న మహేశం నాయనమ్మ, "అవునురా, మహేశం! ఆరచెయ్యంత ఇంట్లో, అరవయ్యారు సుఖాలూ అమర్చిపెట్టగల అడది విషం కాదుమరీ!" అంటూ దీర్ఘం తీసింది.

మహేశం నవ్వుకుంటూ, "తెల్లవారి తేస్తే బ్రతుకంతా గడిచేది భార్యతోనే. ఎంత ఇంట్లో పనిచేసేదానికైనా, కాస్తో కూస్తో చురుకుదనమూ, తెలివితేటలూ వుండొద్దా, తాతయ్యా? అలాంటి పిల్ల దొరికిన నాడే పెళ్ళాడతాను," అన్నాడు.

ఇలా వుండగా, పక్కపల్లెలో వుంటున్న శివయ్య స్నేహితుడు రమణయ్య అనే మరొక వృద్ధుడు. శివయ్యను చూడ దానికి వచ్చాడు. ఇద్దరూ ఏవేవో కబుర్లు చెప్పుకోసాగారు.

అసమయంలో, ఇంట్లో చలాకీగా తెరుగు తున్న మహేశాన్ని చూసి రమణయ్య, "నీ మనవడేమిటా, శివయ్యా?" అని అడిగాడు.

"అవును. మా సూరయ్య పెద్దకొడుకు మహేశం." అన్నాడు శివయ్య.

"అలాగా! చాలా పెద్దవాడయ్యాడే. పెళ్ళిప్రయత్నాలేమైనా చేస్తున్నారా?" అని అడిగాడు రమణయ్య.

శివయ్య, తన మనవడి ధోరణి గురించి, రమణయ్యకు చెప్పాడు.

"బావుంది. మీవాడు, నా మనవరాలు గౌరమ్మకు సరైన జోడులా వున్నాడు." అన్నాడు రమణయ్య.

"నీ మనవరాలు అంత తెలివైనదా?" అని ప్రశ్నించాడు శివయ్య కుతూహలంగా.

"రమణయ్య మనవరాలంటే, ఏమనుకున్నావు? తెలివితేటల్లో నీ మనవడు, దానిముందు తీసికట్టనుకో!" అన్నాడు రమణయ్య గర్వంగా.

స్నేహితుడి మాటలకు శివయ్య రోషపడి, "అయితే, నా మనవడు వచ్చి, ఆ సంగతేదో చూడవలసిందే మరి," అన్నాడు.

మహేశం ఒక్కడూ, రమణయ్యతో కలిసి వెళ్ళేట్టూ, గౌరిని చూసి నచ్చితే పెళ్ళాడేట్టూ నిర్ణయం అయింది.

ఇద్దరూ బయలుదేరారు. ఇంట్లో అడుగు పెడుతూనే రమణయ్య, ఇంట్లో పాదినీ కేకలుపెట్టి పిలిచి, "మా శివయ్య బావ మనవడు!" అంటూ మహేశాన్ని అందరికీ పరిచయం చేశాడు.

తర్వాత మనవరాలు గౌరివైపు చూస్తూ, "గౌరమ్మా, మనవడు గొప్ప తెలివైనవాడని, మా శివయ్య తెగమురిసి

పోతున్నాడు. నా మనవరాలు, నీ మనవడి కేమీ తిసిపోదని చెప్పి, కావలసివస్తే వచ్చి చూసుకోమని పందెంకాసి మరీ, మహేశాన్ని ఇక్కడికి తీసుకువచ్చాను." అన్నాడు.

తాత మాటల్లో లీలగా ధ్వనిస్తున్న భావం అర్థమై, గౌరి ముఖం ఎర్రబడింది. ఆకర్షణీయంగా చురుకుగా వున్న గౌరి ముఖం చూడగానే—ఫర్వాలేదు. తెలివైన పిల్లే! అన్న భావం కలిగింది మహేశానికి.

మహేశం, గౌరివైపు చూసి చిరునవ్వుతో, "నాకు చాలా దాహంగా వుందండీ. తోడ కుండా, పట్టకుండా మనిషికి అందని ఎత్తులో వుండే తియ్యటినిళ్ళు, మీ ఇంట్లో కాస్త యిప్పిస్తారా?" అన్నాడు.

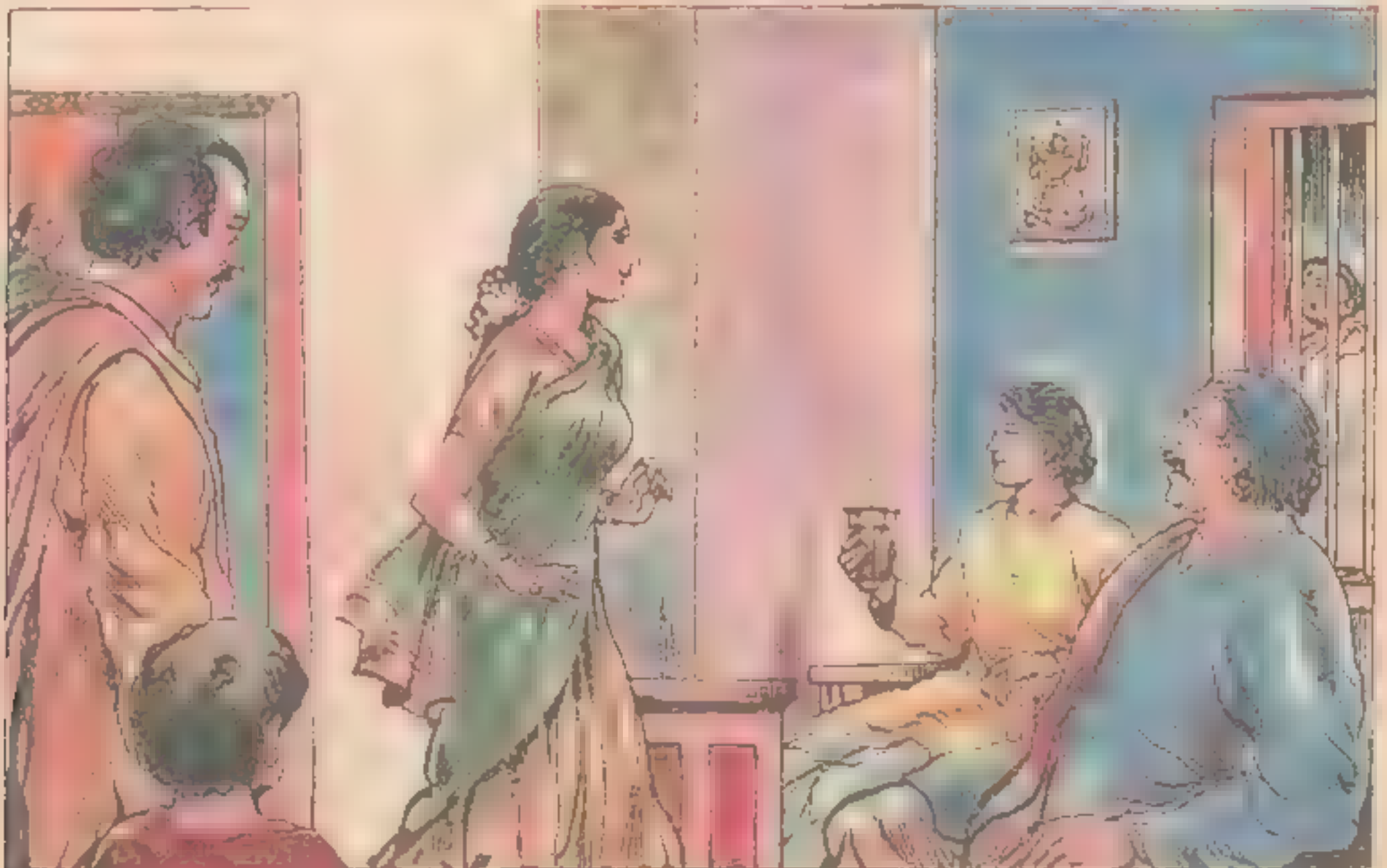
గౌరి చిరునవ్వుతో తలవూపి, "శిశుంలో తెస్తాను. ఉన్నది ఉన్నట్టు తాగుతారా, మనిషి చేసుకున్నవాటిల్లో తాగుతారా?" అని మహేశాన్ని ప్రశ్నించింది.

"ఉన్నది ఉన్నట్టు తాగలేను, లోటాలో తెచ్చి పెట్టండి!" అన్నాడు మహేశం, గడుసుపిల్లే—అని అనుకుంటూ.

రెండు నిమిషాల్లో గౌరి, లోటా నిండా కొబ్బరినీళ్ళు తీసుకుని వచ్చింది. అందరూ గౌరిని అడిగి, లోటాలో ఏమున్నదో తెలుసుకుని ఆశ్చర్యపోయారు.

"ఐవా, నువ్వడిగిన నీళ్ళు!" అంటూ రమణయ్య, మహేశాన్ని మెచ్చుకున్నాడు.

మహేశం, రమణయ్యతో, "సగం చచ్చినదాని కోసం, పూర్తిగా చచ్చేదాని

పల్ల సుఖంగా బ్రతికేవాళ్ళెవరో, చెప్పమనండి, మీ మనవరాలిని?" అన్నాడు.

అందుకు గౌరి నవ్వుతూ, "అవన్నీ ఏమిటో చెబుతాగాని—ఆ సుఖంగా బ్రతికేవాళ్ళు, మీ ఇంటికి ఎన్నాళ్ళకొకసారి వస్తారు?" అని ప్రశ్నించింది.

వెంటనే మహేశం ముఖం వికారంగా పెట్టి, "ఛీ, వాళ్ళు మా ఇంటికి అసలు రానేరారు!" అన్నాడు.

"రక్షించారు! ఇక వినండి. సగం చచ్చేది, ఎర. దానికోసం వచ్చి పూర్తిగా చచ్చేది, చేప. ఆ చచ్చిన చేపలను అమ్ముకుని సుఖంగా బ్రతికేవాళ్ళు, బెస్తవాళ్ళు!" అని జవాబిచ్చింది గౌరి.

రమణయ్య, తన మనవరాలి తెలివితేటలకు ఆనందపడిపోతూ, మహేశాన్ని, "ఇక నీ పరీక్ష అయినట్టేనా?" అని అడిగాడు.

మహేశం, "ఇంకొక్క ప్రశ్న వున్నదండీ!" అని, గౌరితో, "మొదటిదాన్ని సేవిస్తేనే బ్రతుకు గడిచేది. రెండవది లేకపోతే, ఊళ్ళో కలి ఎవరింటికి రాడు. మూడవది, నాలుగవది లేకపోతే బ్రతకలేం. ఎక్కువైతే, ఒకదానికొకటి తోడై సర్వనాశనం చేస్తాయి! ఐదోది అనంతం! ఈ ఐదూ ఏమిటో చెప్పండి చూద్దాం?" అన్నాడు.

గౌరి, కనీకనిపించని చిరునవ్వుతో తల వంచుకుని, తెలియదన్నట్టుగా తల అడ్డంగా వూపింది.

మహేశం విజయగర్వంతో, రమణయ్య కేని చూస్తూ, "నేనూ, మా తాతా గెలిచినట్టేనా! ఏదీ పందెం?" అన్నాడు.

రమణయ్య, ఏం సమాధానం చెప్పాలో తేచక తికమకపడ్డాడు.

అది గమనించిన మహేశం, "ఏమీ పద్దులెండి. మీ గౌరిని, మా ఇంటికి కోడలిగా పంపించేయ్యండి, చాలు," అన్నాడు.

ఆ తర్వాత నెల తిరక్కుండా, గౌరికి, మహేశానికి పెళ్ళి జరిగిపోయింది.

అత్తవారింటికి వచ్చాక, ఒక రోజు గౌరి, భర్తతో, "మీకొకసంగతిచెప్పాలి!" అన్నది.

"ఏమిటో చెప్పు," అన్నాడు మహేశం.

"పెళ్ళికిముందు నన్ను ప్రశ్నించారే, అదీ!" అంటూ గౌరి చిన్నగా నవ్వి, "మీరు ప్రశ్నించిన ఐదూ, పృథివ్యపే తేజోవాయు రాకాశాలనే, పంచ మహా భూతాలు. మొదటిదైన పృథివి—అంటే భూమిని సేవించి పంటలు పండిస్తేనే బ్రతుకు! రెండవది నీరు. అది లేకపోతే ఊళ్ళో—కలి అంటే చాకలి ఎవరింటికి రాదు. మూడూ, నాలుగూ—అగ్ని, వాయువు. గాలి, నిప్పు లేకపోతే బ్రతకలేం. ఎక్కువైతే ఒకదానికొకటి తోడై సర్వనాశనం చేస్తాయి. ఐదవదయిన ఆకాశం—అనంతం!" అన్నది గౌరి.

మహేశం అంతా విని తెల్లబోయి, చూస్తూ, "సమాధానం తెలిసీ, పెళ్ళికి ముందే ఎందుకు చెప్పలేదు?" అన్నాడు.

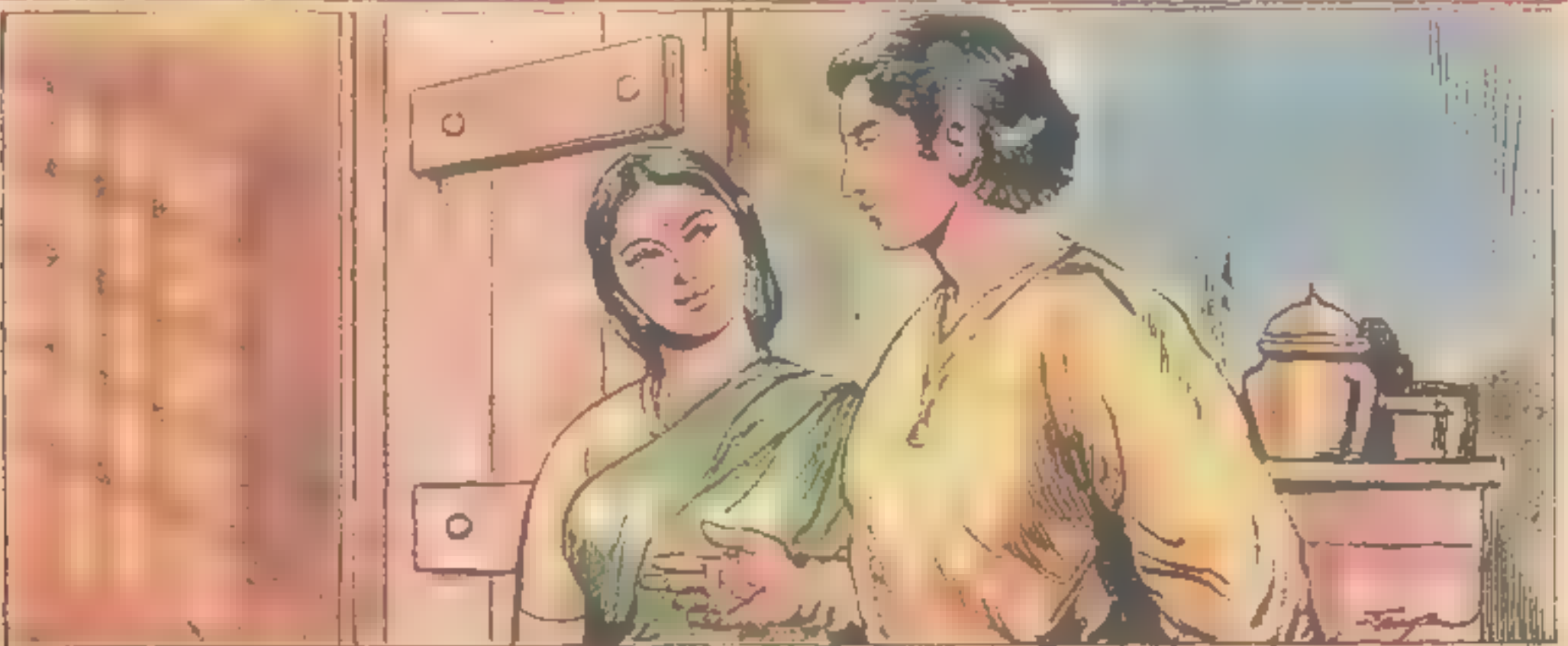
అందుకు గౌరి, "మీరడిగిన మొదటి రెండు ప్రశ్నలకూ, నేను సరైన సమా

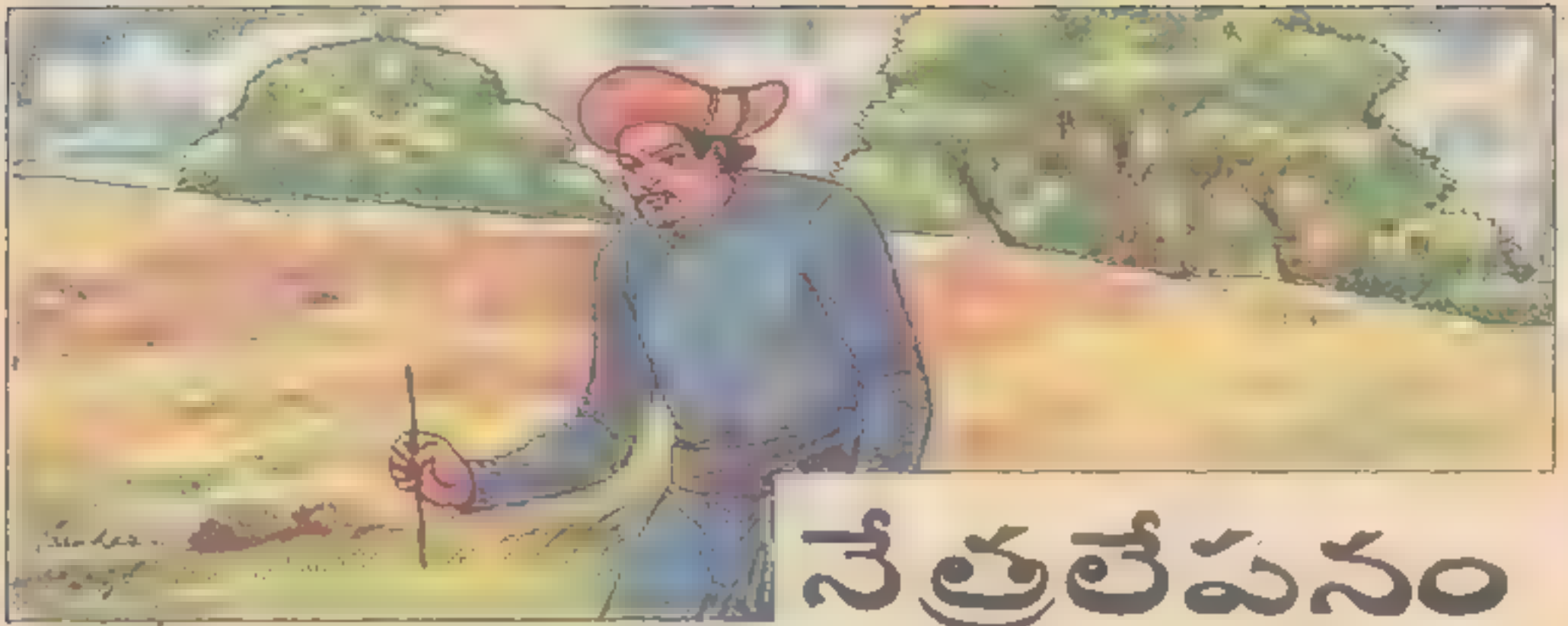
ధానాలివ్వగానే, మీరు ఓడిపోతున్నట్టుగా ముఖం పెట్టారు. అఖరి అస్తంతోనైనా శత్రువును లొంగదీయాలన్నంత పట్టు దలగా, అఖరి ప్రశ్న అడిగారు. అప్పటికే నేను, మీకు నచ్చాననీ, ఇంక మీరడిగే ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పకపోయినా, నన్ను పెళ్ళాడతారనీ, నాకు గట్టి నమ్మకం కలిగింది. అందుకే అఖరి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పలేకపోయినట్టు నటించి, విజయం మీకేదక్కెట్టు చేశాను. తమకంటే, తమ భర్తలే గొప్పవాళ్ళు కావాలనికదా, మా ఆడవాళ్ళు కోరుకునేది," అన్నది.

భార్య తెలివికి, గడుసుదనానికి లోలోపల పొంగిపోతూనే, "అయితే, ఇంతకూ నేను ఓడిపోయానంటావు!" అన్నాడు మహేశం.

"ఏమో. గెలిచి ఓడారో, ఓడి గెలిచారో మీకే తెలియాలి!" అన్నది గౌరి.

మహేశం తృప్తిగా నవ్వుతూ, "ఓడి గెలిచాను! పరీక్షలో ఓడి, నిన్ను గెలుచు కున్నాను!" అన్నాడు.

నేత్రలేపనం

విశ్వనాథుడనే వైద్యుడికి, మంచి హస్త వాని గలవాడన్న పేరున్నది. ఆయన తన వద్దకొచ్చే రోగుల నుంచి పెద్దగా అశించేవాడు కాదు. ఒకనాడాయన ఏదో ఔషధం తయారు చేసేందుకు, అటకపై నుంచి పూర్వీకులనాటి తాళపత్రాలను దించి చూస్తూండగా, 'నేత్రలేపనం' అనే మందు చేసేపద్ధతి, ఆయన్ని బాగా అకట్టు కున్నది. ఆ లేపనాన్ని కంటికి రాసు కుంటే, భూమిలో నిక్షిప్తమై వున్న ఏ వస్తువైనా కనబడుతుంది.

విశ్వనాథుడు కుతూహలంకొద్దీ, కావల సిన మూలికలు తెచ్చి, కల్వంలో నూరి నేత్రలేపనం తయారు చేశాడు. తర్వాత అదివారం, అమావాస్య కలిసేరోజు చూసు కుని, ఆ లేపనాన్ని కళ్ళకు కాటుకగా పెట్టుకుని, ఊరి బయట పొలాల్లోకి వెళ్ళాడు. ఆయనకు భూమిలోపల వున్న

వన్నీ స్పష్టంగా కనబడసాగినై. ఒకచోట పచ్చికబీడులో నిలువులోతున, లంకెల బిందెలు ఆయన దృష్టిని ఆకర్షించాయి.

ఆ లంకెలబిందెలున్న స్థలం, జమీందారు పెద్దిరాయుడిది. కాస్త ప్రకారం భూమిలో ఆరడుగులలోపు దొరికే ఏ వస్తు వైనా భూమి యజమానికే చెందుతుంది. అందువల్ల, జమీందారుకు యీ సంగతి చెప్పాలనుకుని, విశ్వనాథుడు లంకెల బిందెలున్నచోట గుర్తుగా ఒక పుల్లగుచ్చి, ఇంటికేసి బయలుదేరాడు.

ఆ రాత్రి భోజనం ముగించి, మర్నాడు జమీందారును కలుసుకుందామనుకుంటూ విశ్వనాథుడు పడుకున్నాడు. ఒక రాత్రి వేళ మంచం పక్కగా ఏదో అలికిడి అయి, ఆయన కళ్ళు తెరిచిచూశాడు. ఎదురుగా ఒక భూతం గాల్లో కదులుతూ ఆయన కంటబడింది.

విశ్వనాథుడు కొంచెం భయపడి, అంత
లోనే ధైర్యం తెచ్చుకుని భూతాన్ని.
"ఎవరు నువ్వు? నాతో ఏం పని?" అని
అడిగాడు.

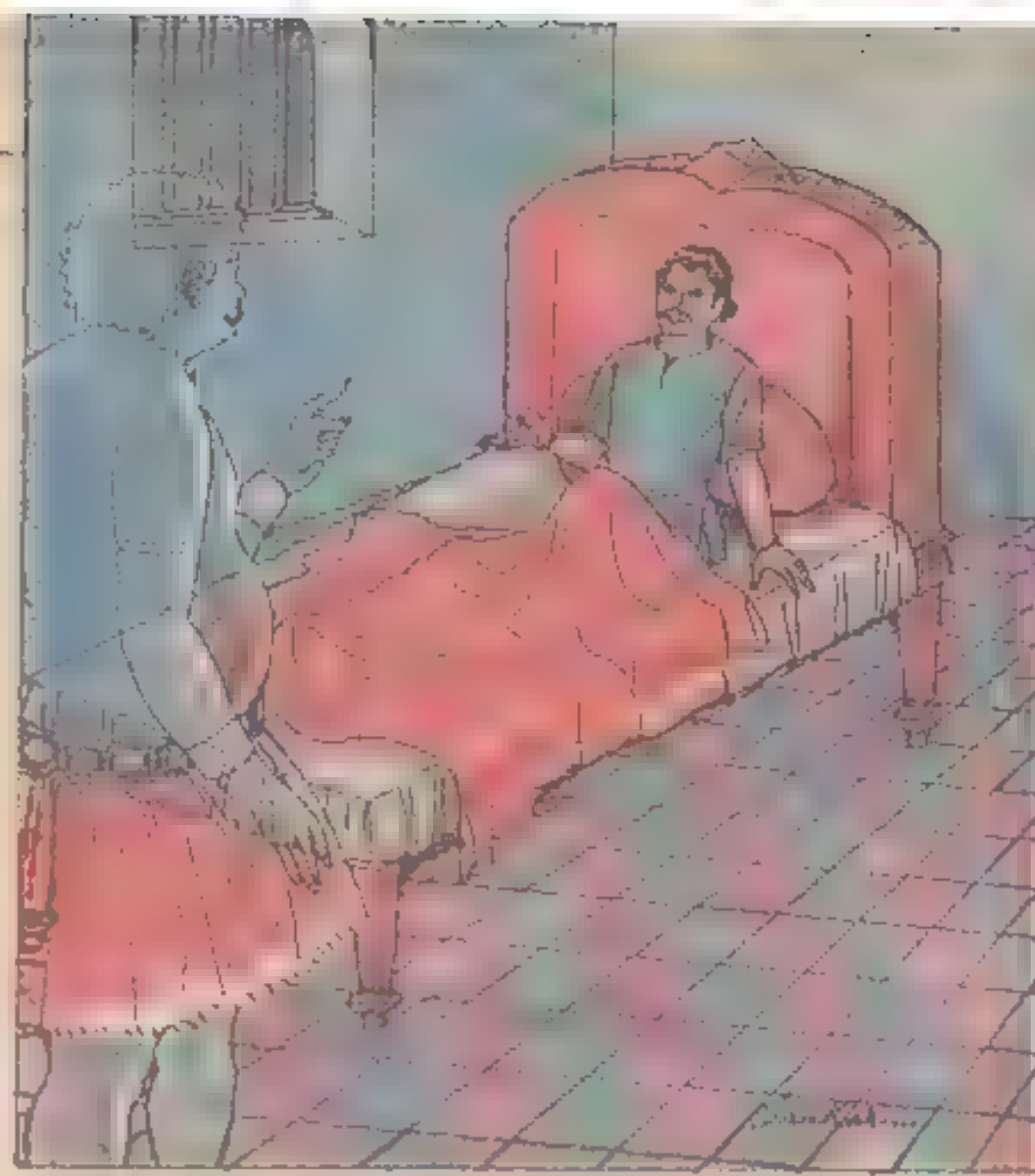
భూతం ఆయనకేసి తీవ్రంగా చూస్తూ.
"నేనెవరో తెలియనంత అమాయకుడివా,
నువ్వు? ఆఁ, నేను భూతాన్ని! అందునా
పరమ కిరాతకజాతికి చెందిన భూతాన్ని."
అన్నది.

"సరే, భూతానివైన నీకు, మనిషినైన
నాతో ఏం పని?" అని ప్రశ్నించాడు
విశ్వనాథుడు తొణక్కుండా.

ఈసారి భూతం వికవికమంటూ నవ్వి,
"నీతో వైద్యశాస్త్రం గురించిన చర్చకో,
వాదులాటకోవచ్చాననుకోకు. ఇంతకు
ముందు నువ్వు, ఊరి పొలిమేరల్లో వున్న
చీడులో, ఒకచోట ఎందుపుల్ల గుచ్చావు.
అవునా?" అని అడిగింది.

"అదేం నేరమా? ఏదో తోచక అలా
చేశాను," అన్నాడు విశ్వనాథుడు అమాయ
కంగా ముఖంపెట్టి.

ఆ జవాబుకు భూతం గుడ్లురిమి,
"నన్నే మోసగించాలని చూస్తున్నావా?
అక్కడ భూమిలో లంకెలబిందెలున్న
వని, ఎలాగో తెలుసుకున్నావు. కాని ఒకటి
గుర్తుంచుకో! నీకు కనబడిన నిక్షేపం,
నేను నా వారసుడి కోసం పాతిపెట్టింది.

అది నా మనవడు మాధవుడికి దక్కాలి
మరెవళ్ళయినా దాన్ని తమదిగా చేసుకో
వాలని చూశారో, వాళ్ళను సర్వనాశనం
చేస్తాను," అంటూ మాయమైంది.

భూతం హెచ్చరిక కు విశ్వనాథుడు
భయపడలేదు. కాని, ఇప్పుడాయనకొక
ధర్మసందేహం కలిగింది. భూతం చెప్పి
నట్టు, ఒకప్పుడు ఆ భూమి మాధవుడి
తాతతండ్రులదే. అయితే, వాడిహయాం
వచ్చాక దుబారాతనంవల్ల అస్తులన్నీ
అమ్మేసి బికారిగా మారాడు. ఆ చీడు
జమీందారు స్వాధీనమైంది. దాని యజ్ఞ
మానిక్కాక, మాధవుడికి ఆ నిక్షేపం
అందజేయాలనడంలో, అంతగా న్యాయం

లేదు. మరి ఇప్పుడేం చేయాలి? ఆ రాత్రంతా బాగా ఆలోచించి విశ్వనాథుడు ఒక సర్వయానికి పచ్చాడు.

మర్నాడు ఉదయం ఆయన, ఒక కుంచెడు తడిపిన ముడిశెనగలూ, శివలింగం ఒక సంచిలో వేసుకుని, పలుగూ, పారా తీసుకుని బీడులోకి వెళ్ళాడు. అక్కడ లంకెలబిందెలు వున్నచోటుకు దూరంగా మూరెడు గుంట తవ్వి, అందులో శెనగలుపోసి, దాని మీద శివలింగాన్ని పెట్టి, మన్నుతో గుంట పూడ్చి ఇంటికి వచ్చాడు.

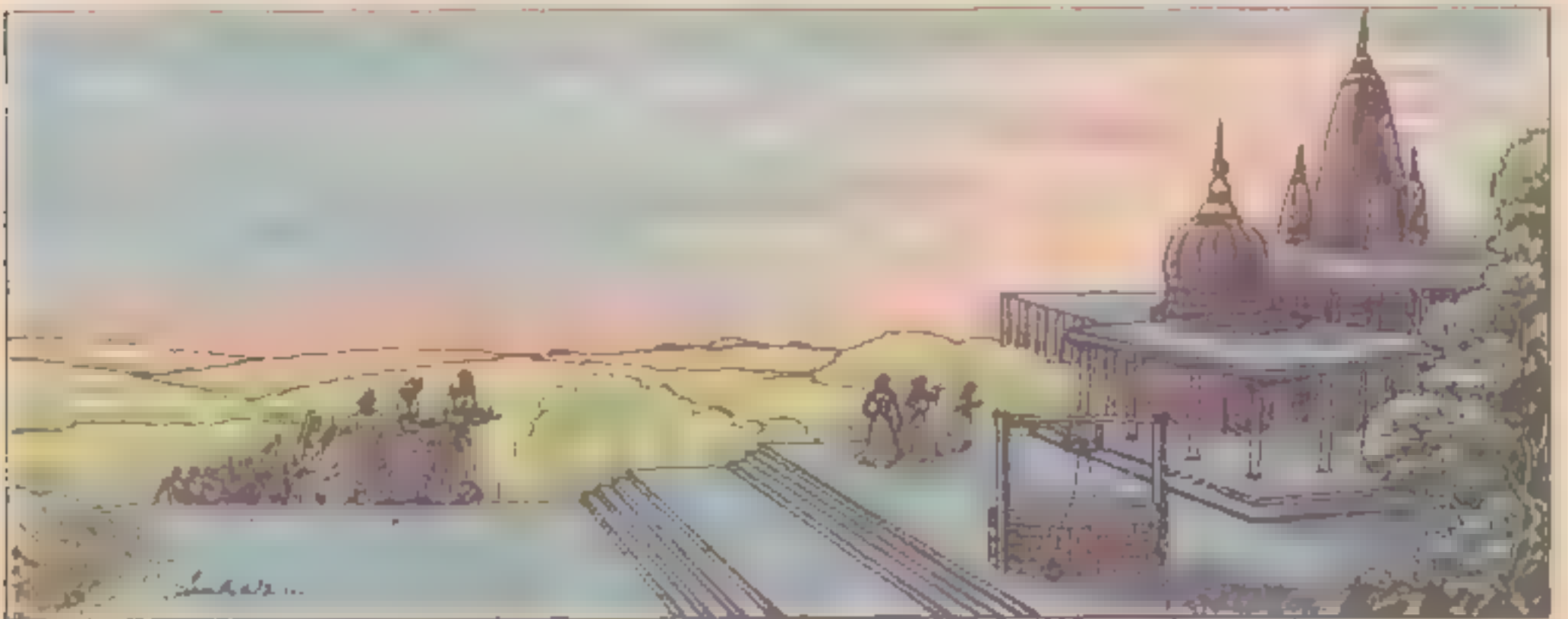
ఆ సాయంకాలానికి, శివలింగంలో సగభాగం గుంటలోంచి పైకి వచ్చింది. అది చూసినవాడెకడు, ఆ వార్త ఉల్లో చెప్పాడు. వెంటనే జనం, బీడులో ఈశ్వరుడు వెలిశాడంటూ పూజలు చేయసాగారు.

తన పథకం పారినందుకు, విశ్వనాథుడు చాలా సంతోషించి, నలుగురు గ్రామ పెద్దల్ని తీసుకుని జమీందారు

చిగ్గిరకు వెళ్ళాడు. ఆయన జరిగింది విని, ఎంతో ఆనందపడిపోతూ, "దేవుడు వెలసినచోటు, దేవుడిదే అవుతుంది. అక్కడ ఆలయం కట్టేందుకు, బీడంతా ఈనాంగా యిస్తాను. నా తొలిచందా కూడా తీసుకోండి!" అని డబ్బుతోపాటు, అప్పటి కప్పుడే ఈనాం పత్రం కూడా రాయించి యిచ్చాడు.

విశ్వనాథుడు, పెద్దల సమక్షాన లంకెల బిందెలు వున్నచోట నుయ్యి తవ్వడానికి మనుషుల్ని పురమాయించాడు. లంకెల బిందెలు బయటపడినై. అందరూ దాన్ని దైవలీలగా భావించారు.

రెండు మూడు నెలల్లో, లంకెల బిందెల్లో దొరికిన ధనంతో, అక్కడ చక్కని శివాలయం నిర్మించబడింది. దూరంగా వున్న చింతచెట్టు పైనున్న భూతం మొదటినుంచీ జరిగినదంతా చూస్తూనే వున్నది. అది వైద్యుడి తెలివి తేటలకు అబ్బురపడుతూ, ఏమీ చేయలేక వూరుకున్నది.

2

మరియునాడు ధీరసింహుడు రాగానే, నులో చన అతన్ని ఉచితాసనంలో కూర్చోబెట్టి, “ఇక్కడికి ముప్పైయోజనాల దూరంలో పడమటి దిక్కున ఒక నది ప్రవహిస్తున్నది. ఆ నదిజలం ఎప్పుడూ రక్తంలాగా ఉంటుంది. ఆ నది ఎక్కడ పుడుతున్నది? ఆ నదిజలం ఎందుకు రక్తమయంగా ఉన్నది? ఇదే నా రెండవ ప్రశ్న.” అన్నది.

ధీరసింహుడు తొమ్మిది రోజులు గడువు తీసుకుని, గుర్రం మీద పడమటి దిక్కుగా పయనమయ్యాడు. అలా వెళ్ళి వెళ్ళి ఒక అరణ్య ప్రాంతం చేరుకున్నాడు. అరణ్యమధ్యంలో అతనికి భయానకమైన నెత్తు

తేరు కనిపించింది. అతడు గుర్రం దిగి, నది గట్టు మీద కా లిన డ క నే వెళ్ళి, సూర్యాస్తమయసమయానికి ఆ నది జన్మస్థానమైన చిన్న కొండ మీద ఉన్న కొలను దగ్గరకు చేరాడు.

కొలను నిండా రక్తం సలసల కాగు తున్నట్టునిపించింది. కొలను మధ్య ఒక వింత చెట్టు; ఆ చెట్టు కొమ్మలకు అసంఖ్యాకమైన స్త్రీ శిరస్సులు వేలాడుతున్నవి! శిరస్సుల నుంచి అప్పుడప్పుడు రక్తం ధారలుధారలుగా కొలనులోకి కారుతున్నది!

ధీరసింహుడు ఆమెతాశ్చర్యంతో అదృశ్యాన్ని చూస్తున్నంతలో చీకటి పడింది.

“చందమామ”

కాని, మరుక్షణమే ఆ ప్రాంతమంతా వింత వెలుగుతో నిండిపోయింది. చెట్టుకు వేలాడుతున్న తలలు ధీరసింహుణ్ణి చూసి పకపకా నవ్వుసాగాయి. ఆ తరవాత, ఒక్కొక్క తలగా కొలనులోకి జారి పడ్డాయి. అన్నీ పడిన తరవాత, కొలనులోని రక్తం మాయమై, ఒక అద్భుత భవనం వెలిసింది. భవనం లోపలి విశాల మండపంలో ఒక రత్నఖచిత సింహాసనం ఏర్పడింది. కొంతసేపటికి, పలువురు చెలికత్తెలు వెంటరాగా, చుక్కలలో చందమామ లాగా ఒక అపురూప సౌందర్యవతి మెల్లగా నడిచి వచ్చి, సింహాసనంలో కూర్చున్నది.

వెంటనే, కొందరు పరిచారికలు పంచ భక్ష్య పరమాన్నాలు తెచ్చి వారికి వడ్డించారు. ఆ స్త్రీలు, దూరంగా కూర్చుని వున్న ధీరసింహుణ్ణి కూడా విందుకు రమ్మన్నారు. ధీరసింహుడు వెళ్ళి మరొక ఆసనంలో కూర్చుని, విందారగిస్తూ, "మీ రెవరు ? ఏమిటి వింత ?" అని పలుసార్లు ప్రశ్నించాడు.

కాని, ఒక్కరు కూడా అతని ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు. భోజనాలయ్యాక, ఆ యువతులందరూ ధీరసింహుడి చుట్టూ చేరి తెల్లవారేవరకూ నృత్యగానాలతో అతనికి ఆనందం కలిగించారు. తెల్లవారగానే, భవనం మాయమయింది; స్త్రీలందరూ తలలుగా మారి, మునుపటిలాగానే, నెత్తుటికొలను మధ్య ఉన్న చెట్టుకొమ్మలకు వేలాడసాగారు !

ఈ వింత దృశ్యం యొక్క రహస్యం తెలుసుకోవాలన్న నిశ్చయంతో, ధీరసింహుడు చుట్టుపక్కల కలయజూశాడు. కనుచూపు మేరలో ఎక్కడా నరమానవుడి జాడ కలిపించలేదు. అతడు తిన్నగా పడమటి దిక్కుకేసి నడవసాగాడు. అలా కొంతదూరం వెళ్ళాక ఒక గుహ కనిపించింది. అతడు గుహలోకి తొంగిచూశాడు. ఒక ముని కళ్ళు మూసుకుని కూర్చుని తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. ధీరసింహుడు

గుహలోకి వెళ్ళి, మునికి భక్తితో సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు.

ముని కళ్ళు తెరిచి పలకరించాక, ధీరసింహుడు, తన వృత్తాంతమూ, తను వచ్చిన పని తెలియజెప్పి, "మునివర్యుల కరుణ వున్నట్టయితే, నా పని సులభంగా నెరవేరగలదు," అన్నాడు.

"నాయనా, నీకు కనిపించిన స్త్రీలలో అందరికన్నా అందమైన కన్య సునందిని. ఆమె అగ్నికుంభుడనే ఇంద్రజాలికుడి మేనకోడలు. యుక్తవయసు రాగానే, సునందిని ఒక యువకుణ్ణి వివాహమాడాలనుకున్నది. అగ్నికుంభుడికి, అది ఇష్టం లేక, ఆమెపై ఆగ్రహించి, చెలికత్తెలతో సహా ఆమెను తన మాయతో బంధించాడు. అగ్నికుంభుడు మరణిస్తే తప్ప సునందినికి నెత్తుటి కొలను చెట్టు కొమ్మపై నుంచి విముక్తి లభించదు," అన్నాడు ముని.

"మునిశ్వరా, తమ దయ ఉన్నట్టయితే, నేను ఆ దుర్మార్గుణ్ణి హతమార్చి, సునందినికి విముక్తి గలిగించగలను," అన్నాడు ధీరసింహుడు.

"ధీరసింహా, అగ్నికుంభుణ్ణి హతమార్చగల శక్తిసామర్థ్యాలు నీకున్నవి. అయినా, వాడు పరమక్రూరుడూ, జిత్తులమారీ అయిన మహామాంత్రికుడు. వాడి

మాయాజాలం నీ మీద పని చేయకుండా వుండే విధంగా నీకోక మంత్రం ఉపదేశిస్తాను. త్రికరణశుద్ధిగా, భక్తితో ఆ మంత్రం జపించినట్టయితే వాణ్ణి సువ్వు సులభంగా జయించగలవు," అని ముని, ధీరసింహుడి చెవిలో మంత్రం ఉపదేశించాడు.

ధీరసింహుడు మునికి కృతజ్ఞతతో నమస్కరించాడు. ముని ధీరసింహుణ్ణి కళ్ళు మూసుకోమని, తల మీద దండంతో తాకాడు. ధీరసింహుడు కళ్ళు తెరిచి చూసే సరికి, అతడు ఆకాశాన్నంటుతున్న ఒక కొండ పాదతలంలో ఉన్నాడు. కొండంతా పూలతో కప్పబడినట్టు, వింత వింత పూవులు పూచి కళకళలాడుతున్నవి.

ముని చెప్పిన అగ్నికుంభుడి కోట ఈ కొండ మీదే వున్నది కాబోలు అనుకుని, ధీరసింహుడు అ కొండకేసి నడిచాడు. మరుక్షణమే పులులూ, సింహాలూ గర్జిస్తూ అతని మీదికి దూకాయి. ధీరసింహుడు విమాత్రం భయపడకుండా మునీశ్వరుడు ఉపదేశించిన మంత్రాన్ని మూడుసార్లు జపించాడు. అంతే, ఒక్క జంతువు కూడా కనిపించలేదు.

మరి కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి, ధీరసింహుడి పాదాలు నేలకు అంటుకుపోయి, ఊడి రాలేదు. ఇది కూడా ఇంద్రజాలికుడి పనే అని తలచి, మళ్ళీ ధీరసింహుడు మంత్రం జపించడంతో పాదాలు

ఊడివచ్చి, అతడు మామూలుగా నడవసాగాడు.

ఆ కొండమీద ఉన్న కోటలో కూర్చుని, అగ్నికుంభుడు తాళపత్ర గ్రంథాలను తెరచిచూసి, ధీరసింహుడు తనకేసిరావడం గ్రహించాడు. ధీరసింహుడు తన కోటలో ప్రవేశించడం అపాయం అని తెలుసుకుని, ఆటంకం కలిగించడానికి అగ్నికుంభుడు ఒక ఉపాయం ఆలోచించాడు. తన మాయాజాలంతో మాయానునందినిని సృష్టించి, చెలికత్తెలతో సహా ధీరసింహుడి దగ్గరకు పంపాడు.

మాయానునందిని మందహాసం చేస్తూ, చెలికత్తెలతో కలిసి ధీరసింహుడికి ఎదురువెళ్ళింది. ఆమెను చూడగానే ధీరసింహుడు అమితాశ్చర్యం చెంది, "నెత్తురు కొలను వింతచెట్టుకు వేలాడుతున్న మీరు, ఇంతలో ఇక్కడికి ఎలా రాగలిగారు?" అని అడిగాడు.

"అంతా మా మేనమామ దయ. ఆయన కనికరించి మమ్మల్ని ఆ మాయ నుంచి విడిపించాడు. రా, మాతో కలిసి విందుభోజనం చేద్దామన్నాని," అన్నది మాయానునందిని నవ్వుతూ.

ధీరసింహుడు ఆమె మాటలు నమ్మి, ఆమె వెంట వెళ్ళాడు. మంచి మాటలతో, ఆమె, మత్తుమందు కలిపిన పానీయం

అతనికి అందించింది. ఆ పానీయం తాగ
గానే ధీరసింహుడు సొమ్మనిల్లి పడి
పోయాడు. వెంటనే మాయాసునందిని
అతన్ని బంధించి తీసుకుపోయి అగ్ని
కుంభుడికి అప్పగించింది !

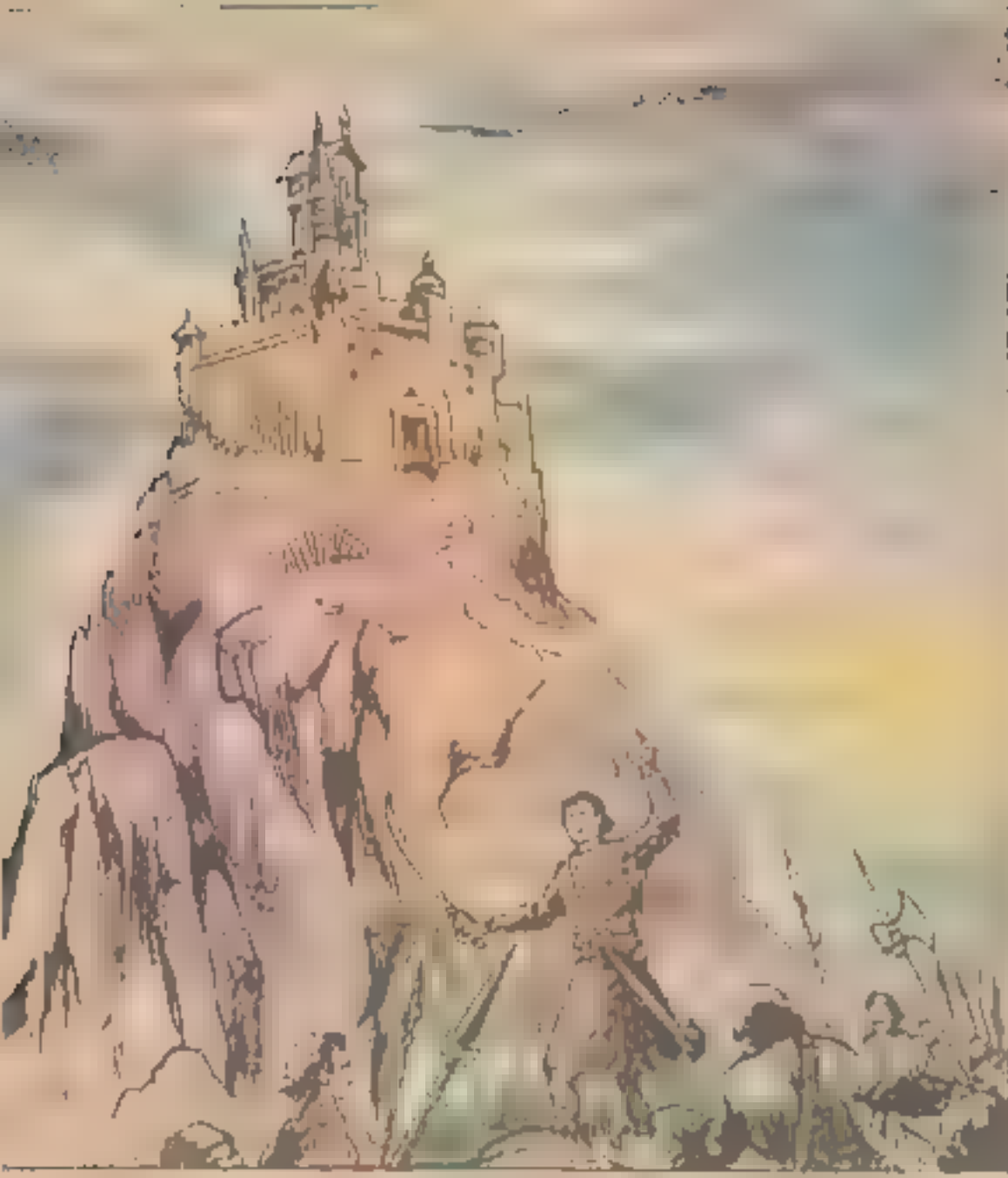
అగ్నికుంభుడు నిప్పులురాలే కళ్ళతో,
"ఈ దుర్మార్గుడి కాళ్లు, చేతులు బంధించి,
జ్వాలాకూపంలో పడవేయండి." అని
భటులను ఆజ్ఞాపించాడు.

ఇంతలో ధీరసింహుడికి స్పృహవచ్చి,
మోసం గ్రహించాడు. ఒక్కక్షణం
మునీశ్వరుణ్ణి స్మరించి, మంత్రం జపిం
చాడు. ఆ కారణంగా అతడు కణకణ
మండే భయంకరమైన జ్వాలాకూపంలో
పడినప్పటికీ మరణించలేదు. మల్లెల

పాన్ను మీది నుంచి వచ్చినట్టు, సురక్షి
తంగా పైకి లేచి వచ్చాడు.

వెంటనే అతణ్ణి కారాగారంలో బంధించ
మని ఆజ్ఞాపించాడు అగ్ని కుంభుడు.
చెరసాలపాలయిన ధీరసింహుడు, అరోజు
రాత్రి కాపలాభటుడైన కరుణాకరుడితో
మంచిగా మాటలు కలిపాడు. ఆ భటుడు
కూడా అగ్నికుంభుడి శత్రువనీ, కాలం
కలిసిరాక భటుడుగా ఉన్నాడనీ తెలుసు
కున్నాడు. సునందిని పెళ్ళాడాలను
కున్నది కూడా కరుణాకరుణ్ణే అని
తెలియవచ్చింది. అతడు భటుడితో,
"నన్ను చెరసాలనుంచి విడిపించావంటే,
అగ్నికుంభుణ్ణి హతమార్చి, సునందినితో
నీ వివాహం జరిపిస్తాను," అన్నాడు.

“అది నువ్వనుకున్నంత సులభం కాదు. అగ్నికుంభుడు పరమక్రూరుడు; ను హామాంత్రం కుడు. ఈ కొండ మీది సురక్షితమైన కోట మాత్రమే వాడి నివాసం కాదు. వాడు తన మాయాశక్తితో కొండకు ముప్పైవేల అడుగుల ఎత్తున ఒక మేఘమండలం నిర్మించుకుని, తన కేదైనా అపద వాటిల్లినప్పుడు, ఆ మేఘమండలంలోకి వెళ్ళిపోతాడు. మానవమాత్రులెవ్వరూ దాని దరిదాపులను సమీపించజాలరు,” అన్నాడు కరుణాకరుడు.

“దుర్మార్గం ఆర్జేకాలం సాగదు. ధర్మం కోసం పోరాడేవాళ్ళకు అపజయం అంటూ రాదు. మొదట నువ్వు, చెరసాలతాళం

తీసి నన్ను విడిపించి, వాడి కోటకు దారి చూపావంటే మిగతా జరగవలసింది నేను చూసుకుంటాను.” అన్నాడు ధీరసింహుడు.

కరుణాకరుడు ధీరసింహుడి మాటలకు సంతోషించి, చెరసాలతాళం తీసి, అతణ్ణి వెంటబెట్టుకుని అగ్నికుంభుడి కోటకేసి బయలుదేరాడు. దారిలో వారికి చాలా చెట్లు కనిపించాయి. “నిజానికి ఇవన్నీ చెట్లుకావు; అగ్నికుంభుణ్ణి ఎదిరించవచ్చిన వాళ్ళ నందరినీ, తన మంత్రశక్తితో వాటిలా చెట్లుగా మార్చివేశాడు!” అన్నాడు కరుణాకరుడు.

ధీరసింహుడు మునిని స్మరించి, అగ్నికుంభుడి మాయ నశించి వాళ్ళందరికీ అసలు రూపాలు రావాలని కోరుకుని మంత్రం జపించాడు. మరుక్షణమే అక్కడి చెట్లన్నీ మనుషులుగా మారాయి. వాళ్ళందరూ అమితోత్సాహంతో, సైనికుల్లా ధీరసింహుడి వెంట బయలుదేరారు!

తన కోటలో కూర్చుని తాళపత్ర గ్రంథాలను తెరగవేస్తూన్న అగ్నికుంభుడు, ధీరసింహుడు సైన్యాన్ని సమీకరించుకుని, తన మీదికి రావడం గ్రహించి, తన మాయతో ఆ ప్రాంతమంతా గాఢాంధకారం అలముకునేలా చేశాడు. కొండ అమాంతం కంపించసాగింది. ఆ హఠాత్ పరిణా

మానికి భయభ్రాంతులై, ధీరసింహుడి వెంట నడిచే సైనికులు హాహాకారాలు చేశారు. వెంటనే ధీరసింహుడు మంత్రం జపించగానే కొండ కంపించడం ఆగిపోయింది. చీకటి మటుమాయమయింది.

ఆ తరువాత అగ్నికుంభుడు, తన మాయాశక్తితో, సేనల మధ్య పాములు సృష్టించాడు; మంటలు పుట్టించాడు. కాని, ధీరసింహుడు వాటినంతటినీ తన మంత్రశక్తితో మటుమాయం చేశాడు. ఇక ఏమి చేయడానికి తోచక, అగ్నికుంభుడు కోట నుంచి అదృశ్యమై, మేఘమండలానికి పారిపోయాడు!

ధీరసింహుడి సేనలు కోటలో ప్రవేశించాయి. కోట లోపల బంగారు భవనాలూ,

చక్కటి ఉద్యానవనాలూ కంటబడ్డాయి. నిర్మానుష్యంగా ఉన్నప్పటికీ అక్కడక్కడ తినుబండారాలు కనిపించాయి. ధీరసింహుడి అనుచరులకు అకలి వేయడంతో, వాటిని తీసి తిన్నారు. కాని, కొంతసేపటికల్లా వాళ్ళందరూ ఒళ్ళు తిరిగి పడిపోయారు. ధీరసింహుడు దాపులనున్న కొలనులోని నీళ్ళు తెచ్చి మంత్రించి, ఆ మంత్రజలం వాళ్ళ మీద చిలకరించాడు. మరుక్షణమే వాళ్ళందరూ నిద్ర నుంచి లేచినట్టులేచి నిలబడ్డారు!

కరుణాకరుడు వెంటరాగా, ధీరసింహుడు కోట వెలుపలికి వచ్చి, ఒక బండ మీద కూర్చుని, ఆకాశం కేసి, చూస్తూ, అగ్నికుంభుడి మేఘ మండలం

కూలిపోవాలన్న సంకల్పంతో మంత్రం జపించసాగాడు. కొంతసేపటికి మేఘ మండలం ఫెళ ఫెళా రావంతో విరిగి, వేనవేల ముక్కలుగా నేలకూలింది. అనుచరులతో సహా మాంత్రికుడు అగ్ని కుంభుడు, కిందపడి ప్రాణాలు కోల్పోయాడు !

అందరూ హర్షధ్వనాలు చేశారు.

ఆ తరవాత ధీరసింహుడు, కోటకు కొంతమంది భటులను కాపలా వుంచి, కరుణాకరుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని, నెత్తురు కొలను ఉన్నచోటికి బయలుదేరాడు. కాని, అంతలోనే, సునందిని తన చెలికత్తెలతో కలిసి కోటకేసి రావడం వారికి కనిపించింది. మాయావి అయిన అగ్నికుంభుడి మరణంతో, వాడి మాయాశక్తి సైతం పటాపంచలయింది !

సునందిని చగ్గరికి వచ్చిన తరవాత, "ముని ఆశీర్వాదబలంతో, దుర్మార్గుడయిన అగ్నికుంభుణ్ణి హతమార్చాను. ఆ కారణంగానే నీకు నెత్తురుకొలను

నుంచి విముక్తి లభించింది. ఇప్పుడు నువ్వు కోరిన కరుణాకరుణ్ణి వివాహమాడి సుఖంగా జీవించు." అన్నాడు ధీరసింహుడు.

సునందిని పరమానందంతో అంగీకరించింది. ధీరసింహుడు, సునందిని కరుణాకరుల వివాహం ఘనంగా జరిపించాడు. ఆ తరవాత అతడు, తనకు సహాయపడిన ముని సమక్షానికి వెళ్ళి నమస్కరించి, ఆయనవద్ద సెలవు తీసుకుని కౌశాంబీ నగరం చేరుకున్నాడు.

అతడు, సులోచనను దర్శించి, నెత్తురు పుట్టుపూర్వోత్తరాలను వివరంగా తెలియజెప్పాడు. అంతా విన్న సులోచన, "అవును. నువ్వు చెప్పినదంతా నిజమే. మహామాయావి అయిన మాంత్రికుడి మరణంతో ఆనది కూడా మామూలుగా నిర్మల జలంతో ప్రవహిస్తున్నట్టు తెలియవచ్చింది. రేపు వచ్చావంటే, మూడవ ప్రశ్న చెబుతాను." అని ధీరసింహుణ్ణి సాదరంగా సాగనంపింది ! —(ఇంకావుంది)

విద్యార్థతే

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు
తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని
దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే
మానంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు.
అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా,
పట్టుదలా, శ్రమలకోర్చగలిగినశక్తి వివేక
వంతులూ, జ్ఞానులకేకాదు; మూర్ఖులకు
కూడా వుంటుంది. నువ్వు మూర్ఖుడివా
లేక జ్ఞానివా అన్న శంక కలుగుతున్నది.
విది విమైనా, జ్ఞానిగా పేరొందిన ఒక
స్వార్థపరుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ
తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా
చెప్పసాగాడు:

కోసల రాజధానీనగరం పొలిమేరల్లో,
విద్యానందయోగి అనే పండితుడు ఒక
గురుకులాశ్రమాన్ని నెలకొల్పాడు. ఆయన
బోధనలవల్ల పరమ మూర్ఖులు కూడా
మహాజ్ఞానులవుతారన్న ప్రతీతి వచ్చింది.

బేతాళ కథలు

కోసలరాజుకు ఇద్దరు భార్యలు. పెద్ద భార్య కొడుకు విజయుడు బుద్ధిమంతుడు. పదహారేళ్ళ వయసులోనే సకల శాస్త్ర పారంగతుడయ్యాడు. రెండోభార్య కొడుకు అజయుడు మాత్రం అతి గారాబంవల్ల, ఒక్క విద్య కూడా తెన్నగా నేర్చుకోలేదు.

ఒకరోజున చిన్నరాణి, అజయుడి పరిస్థితి గురించి భర్తకు చెప్పుకుని, "నా గారాబం వాణ్ణి పాడుచేసిందని ఒప్పు కుంటాను. నా తప్పు మన్నించి వాడికి కూడా సకల శాస్త్రాలూ వంటబట్టేలా చేయండి. విజయుడితో పోల్చి, అంతా వాణ్ణి చిన్నబుచ్చుతూంటే, నాకు అవమానంగా వుంటున్నది," అన్నది.

కోసలరాజు ఇది విని, "చేసుకున్న వారికి చేసుకున్నంత మహాదేవ! అజయుడు శుద్ధ మొద్దు. వాడికి చదువు రాదు. దీనికి నేనేం చేయగలను?" అన్నాడు.

"అజయుడు చాలా తెలివైనవాడు. అతడి దృష్టిని చదువుమీదికి మళ్ళించ గల మంచి గురువు లభిస్తే, చదువులో వాడు అన్నను మించిపోగలడు," అన్నది చిన్నరాణి.

రాజు కాసేపాలోచించి, "మన నగరపు పొలిమేరల్లో విద్యానందయోగి గురుకులా శ్రమం వున్నది. ఆయన ఎటువంటివాడి నైనా చదువు చెప్పగలడంటారు. అయితే ఆశ్రమనియమాలు కఠోరంగా వుంటాయి. అక్కడ అన్ని జాతులవాళ్ళూ సమంగా చూడబడతారు. రాజు, పేద అన్న భేదం లేకుండా అందరూ ఒకేరకం నియమాలు పాటించి తీరాలి. అందువల్లనే నేను, మన విజయుణ్ణి కూడా అక్కడికి పంప లేదు. నా సంగతికేం? మన నగరంలోని భాగ్యవంతులెవ్వరూ తమ బిడ్డలను, విద్యానందయోగి గురుకులాశ్రమానికి పంపడంలేదు. మన అజయు డక్కడి కఠోర నియమాలకు తట్టుకోగలడా?" అన్నాడు.

ఇందుకు చిన్నరాణి, "తమరు అజయుడితోపాటు, విజయుణ్ణి కూడా

అక్కడికి పంపండి. అన్నను చూసి వాడూ
వినయం నేర్చుకుంటాడు. అందువల్ల
చదువురాని కారణంగా, తన నొక్కడినే
అక్కడికి పంపారని చిన్నబుచ్చుకో
నవసరంలేదు," అన్నది.

రాజు అందుకు అంగీకరించి, కొడుకు
లిద్దరినీ విద్యానందయోగి ఆశ్రమానికి
పంపాడు.

కొద్ది రోజులు గడిచిన తర్వాత, పిల్లల
విద్యాభ్యాసం ఎలా జరుగుతున్నదీ చూడా
లని రాజు, ఇద్దరు రాణులనూ వెంట
బెట్టుకుని గురుకులాశ్రమానికి వెళ్ళాడు.
వాళ్ళందరూ అశ్చర్యపోయేవిధంగా,
అక్కడ అజయుడెంతో ఉత్సాహంగా
కనిపించాడు.

"నాయనా, ఇక్కడ ఏకేలాగుంది?"
అని అడిగాడు రాజు. అజయుణ్ణి ఆప్యాయంగా.

"విద్యానందయోగి, మహాజ్ఞాని. నాకు
చదువంటే అసక్తి కలిగింది. అందరూ
ఏళ్ళతరబడి నేర్చుకుంటున్న శాస్త్రాలను,
నేను రోజు కొకటి చొప్పున నేర్చుకున్నాను.
రెండు వారాల్లోనే, నేను ముఖ్యమైన
శాస్త్రాలన్నీ నేర్చేసుకున్నాను." అన్నాడు
అజయుడు ఆనందంగా.

చిన్నరాణి ఎంతో సంబరపడి,
"నువ్వేం నేర్చుకున్నావో, ఒక్కొక్క

శాస్త్రమే క్లుప్తంగా వివరించు, నాయనా,"
అన్నది.

"అమ్మా, నీకా శాస్త్రాలన్నీ అంత సుల
భంగా అర్థం కావు. తిరిక సమయంలో
నేను, గురువుగారి వద్ద విన్న ఉపనిష
త్కథలు చెబుతాను. ప్రతి కథలోనూ
ఎంతో గొప్ప నీతి వున్నది," అంటూ
అజయుడు అప్పటికప్పుడు కొన్ని కథలు
చెప్పాడు.

ఆ కథలన్నీ మూర్ఖులకు సంబంధించి
నవి. ప్రపంచంలో తమకు తెలియంది
లేవనీ, తెలివితేటలలో తమను మించిన
వారు లేరనీ అనుకుని, అహంకరించి
భంగపడ్డ మూర్ఖుల కథలవి.

“అన్నయ్య కనిపించడం? వాడి చదువెలా కొనసాగుతున్నది?” అని అడిగింది పెద్దరాణి అత్రుతగా.

“ఇప్పుడు నేను చెప్పిన కథలను విద్యా నందయోగి మాకు వినిపించాడు. కొత్తగా చేరిన విద్యార్థుల కాయన. ఈ కథలు చెప్పడం అచారమట. ఈ కథలు వినగానే, అన్నయ్య నిరుత్సాహపడిపోయాడు. తన కేమీ తెలియదనీ, తను నేర్చుకోవలసింది చాలా వున్నదనీ అనుకోసాగాడు. అందు కని అస్తమానూ గ్రంథపారాయణం చేస్తున్నాడు,” అన్నాడు అజయుడు.

రాజు, ఈ మాటలు విని ఆశ్చర్యపడి, విజయుడి కోసం కబురు పంపాడు. విజయుడు రావడానికి కొంతసేపు పట్టింది.

వాడు చాలా దిగులుగా కనిపించడం చూసి రాజు, “ఏం, నాయనా! యిలా వున్నావేం? మేము వచ్చామని తెలిసి కూడా చూడ్డానికి రాలేదు,” అన్నాడు.

విజయుడు తండ్రికి నమస్కరించి, “నేను అంతఃపురంలో వుండి, గురువులు నేర్పినవాటిని నేర్చుకుని, నాకన్నీ తెలుసు నని గర్వపడ్డాను. అతిముఖ్యమైన ఎంతో కాలం వృథాచేశాను. నేను నేర్చుకోవల సినదింకా ఎంతో వున్నది. త్వరలోనే రాజ్యభారం నిర్వహించవలసి వున్నది కాబట్టి, వీలైనంత త్వరగా అన్నీ తెలుసుకో వాలనుకుంటున్నాను. అందుకే, నా సమ యంలో ఒక్కక్షణం కూడా వృథా చేయడం లేదు,” అన్నాడు వినయంగా.

ఈలోగా విద్యానందయోగి అక్కడికి వచ్చి, "ప్రభువుల రాకగురించి నాకు కొంత ఆలస్యంగా తెలిసింది. జపంలో వున్నాను. నా ఆలస్యానికి మన్నించండి. నా శిష్యులు తమకేమీ లోటు చేయలేదు గదా!" అన్నాడు.

రాజు, యోగికి నమస్కారం చేసి, ఆయనకు తన కొడుకు బిడ్డరి మాటలూ చెప్పి, "నేననుకున్నదానికి భిన్నంగా వున్నాయి. ఏళ్ళ మాటలు. ఏరి చదువుపై, మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?" అని అడిగాడు.

"ప్రభూ, విజయుడిక్కడ రెండు సంవత్సరాలపాటు విద్యాభ్యాసం చేస్తే, సకల శాస్త్రపారంగతుడిగా, నేను యోగ్యతా పత్రం యిస్తాను. అది పొందిన వ్యక్తికి

భక్తి, వేదాంత, లోకజ్ఞానాల్లో తిరుగుండదు." అన్నాడు విద్యానందయోగి.

"మరి అజయుడి సంగతేమిటి?" అని అడిగాడు రాజు.

"అజయుడు అసాధారణ ప్రజ్ఞా వంతుడు. ఏక సంధాగ్రాహి. విద్యాభ్యాసానికి అతడికి గురువు అవసరం లేదు. అతడికి విద్యాబోధన చేయడానికి, నా తెలివెచాలదు. అతడిని, యీ రోజే మీరు జంటికి తీసుకు వెళ్ళవచ్చు." అన్నాడు విద్యానందయోగి.

రాజు, ఆయన్ని ఏదో అడగబోయిన వాడల్లా మౌనం వహించి, అప్పటికప్పుడే అజయుణ్ణి తన వెంట రాజధానికి తీసుకు పోయాడు.

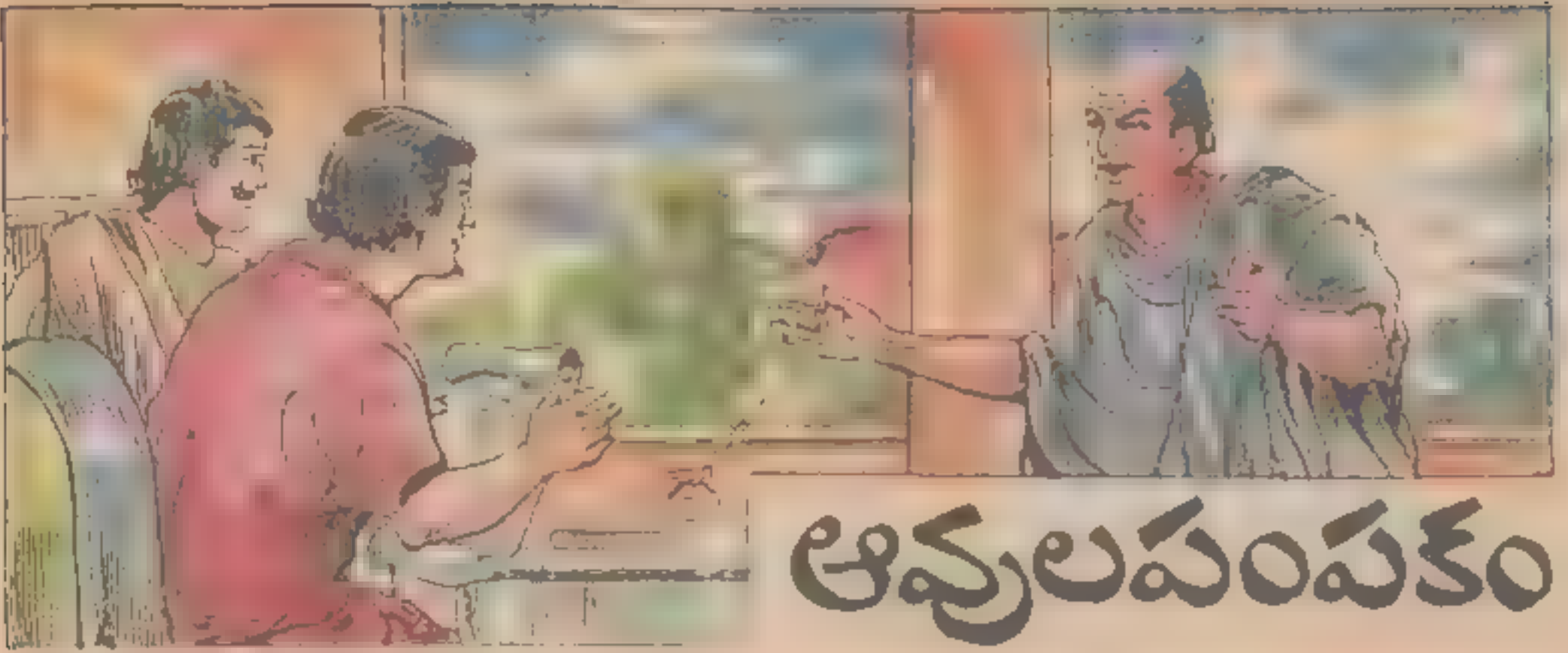
బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి. "రాజా, ఎంతో జ్ఞానిగా నలుగురిచేతా ప్రశంసించబడే, విద్యానందయోగి స్వార్థపరుడని తెలుస్తున్నదిగదా! అజయుడు ఏక సంభాగ్రాహి, అతడి విద్యాభ్యాసానికి గురువు అవసరం లేదు—అన్న యోగి మాటల వెనక ఏదో మర్కం వుండివుండాలి. తన దగ్గర అతడు మరి కొంతకాలం విద్య నభ్యసిస్తే, కానున్నరాజైన విజయుణ్ణి మించిపోగలడన్న భయం యోగి కున్నదని, నా అనుమానం. భవిష్యత్తులో రాజగురువుగా మరింత కీర్తిప్రతిష్ఠలు గడించాలన్న యోగి స్వార్థబుద్ధి కదా. అజయుడికి విద్యనేర్చ నిరాకరించడానికి మూలకారణం? ఈ సందేహానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావే, నీ తల పగిలిపోతుంది." అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "ఒక రాజకుమారుణ్ణి, అతడి తండ్రి ఎదట మూర్ఖుడనడం తగనిపని. అందువల్లనే విద్యానందయోగి ఎంతో మృదువుగా, ఆ సంగతి

రాజుకు అర్థమయ్యేలా చెప్పాడు. అజయుడు ఏకసంభాగ్రాహి కావచ్చు; కాని అతడు జన్మతః మూర్ఖుడు. అతడి మూర్ఖత్వం తొలగించాలని యోగి, అతడికి కొన్ని మూర్ఖుల కథలు చెప్పాడు. అవి విన్న అజయుడికి, తను ఆ కథలలో లాంటి మూర్ఖుడినన్న విషయమే స్ఫురించలేదు. రెండు వారాల్లో తను సకలశాస్త్ర పారంగతుడినయ్యాననుకునే అజయుడు, నిజంగానే శాస్త్రజ్ఞానంలో దిట్ట అయితే, అహంకారంకొద్దీ అందర్నీ బాధించగలడు. అతడు రాజు కొడుకు కావడంవల్ల, అతడి అహంకారం లోకులందరికీ యిబ్బంది కలిగిస్తుంది. ఆ కారణంగా అతడు విద్య నేర్చుకునేందుకు అర్హుడుకాదు! విద్యానందయోగి ఎంతో నిస్వార్థబుద్ధితో, రాజ్యముం కోరి అజయుడికి విద్యనేర్చ నిరాకరించాడు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. — (కల్పితం)

ఆవులపంపకం

ఒక ఊళ్ళో ధర్మయ్య అనే భాగ్యవంతుడు, చనిపోయేముందు, తనకుమారులైన శివయ్య, నారయ్యలను పిలిచి, "నేను చనిపోయాక, నా అస్తినీ మీరిద్దరూ పూచికపుల్లతో సహా, సమంగా పంచుకోవాలి!" అని చెప్పాడు.

తండ్రి చనిపోగానే కొడుకు లిద్దరూ, మొత్తం అస్తినీ రెండు వాటాలు చేశారు. అన్నీ సమంగా సరిపోయాయి. కాని, ఆవులు మాత్రం మొత్తం పదమూడవడం వల్ల, ఏం చేయాలో యిద్దరికీ తెలియలేదు.

వీళ్ళ సమస్య గురించి విన్న, పేరిశర్మ అనే పేద బ్రాహ్మణుడు వాళ్ళతో, "మీ నాన్నగారి పెద్దకర్మకు, గోదానం చేస్తారని ఆశపడ్డాను. నాకు ఒకే ఒక్క ఆవున్నది. అది యిచ్చేపాలు, నా కుటుంబానికి చాలదం లేదు. ఒక్క ఆవును మీరు, నాకు యిస్తే, మీ నాన్నగారి అత్మకు శాంతి

కలుగుతుంది. నా కుటుంబం సుఖపడుతుంది. మీ ఆవులపంపకమూ నులువుగా తేలిపోతుంది," అని సలహా యిచ్చాడు.

"దానాలమీద మాకు నమ్మకం లేదు. నువ్వు కూడా దానాలకాశపడక, కష్టపడి బ్రతుకు," అన్నారు అన్నదమ్ములు.

పేరిశర్మ వెంటనే, "నేను దానాలమీదే ఆశపడి బ్రతికితే, మీవంటివాళ్ళే ఎక్కువగా వున్న యీ ఊళ్ళో పూట గడవడమే కష్టమవుతుంది. నా తెలివి తేటలతో తీర్పులు చెబుతూ, అందుకు ప్రతిఫలం తీసుకుంటున్నాను. నేను కోరిన ప్రతిఫలం యిస్తానంటే, మీ ఆవుల పంపకం కూడా తేల్చగలను," అన్నాడు.

"ఏం కావాలో చెప్పు?" అన్నారు శివయ్య, నారయ్య.

"ఒక ఆవుని స్త్రీ చాలు," అన్నాడు పేరిశర్మ.

"నీకు ఆవునిస్తే, ఎలాగూ లెక్క తేలిపోతుంది. ఇందులో నీ తెలివి ఏముంది?" అన్నారు శివయ్య, నారయ్య.

"మీరు, నాకు ఆవునివ్వకుండా నే పంపకం తేలిపోతుంది. అప్పుడే నేను, మిమ్మల్ని ప్రతిఫలం అడుగుతాను. సరేనా?" అన్నాడు పేరిశర్మ.

శివయ్య, నారయ్యలకు కుతూహలం పెరిగిపోయింది. పేరిశర్మ ఏం చేస్తాడో ఎంత ఆలోచించినా వాళ్ళకు స్ఫురించక, "సరే, ముందు పంపకం జరిగిపోవాలి. మాయిద్దరికీ ఆవులు సమంగా రావాలి. నీకు ప్రతిఫలంగా ఆవును యిచ్చిం తర్వాత కూడా, మా దగ్గర ఆవులు సమంగా వుండాలి." అన్నారు అన్నదమ్ములు.

"అలాగే! నా ఆవునొకదాన్ని, మీ ఆవులలో కలుపుకొండి. ఇప్పుడు మొత్తం పద్నాలుగు ఆవులయ్యాయికదా? అంటే, మీకు చెరోక ఏడావులు వస్తాయి. పంపకం తేలిపోయినట్టేగదా?" అని అడిగాడు పేరిశర్మ.

"చాలా బాగుంది! కాని, నీకొక ఆవును ప్రతిఫలంగా యిచ్చాక, మా పంపకం ఎలా?" అన్నారు శివయ్య, నారయ్యలు.

"నాకొక ఆవు నిచ్చాక, మీ దగ్గర వుండేవి పన్నెండావులే కదా? ఇంక పంపకంలో యిబ్బందేముంది?" అన్నాడు పేరిశర్మ.

"మరి నువ్విచ్చిన, అవే?" అన్నారు అన్నదమ్ములు.

"నేను, మీకు ఆవునివ్వలేదు. పంపకం కోసం నా ఆవును, మీ ఆవుల్లో కలిపాను — అంతే! పంపకం అయిపోయింది కాబట్టి, నా ఆవును నేను తెప్పి తీసుకుంటాను," అన్నాడు పేరిశర్మ.

ఆ మాటలకు శివయ్య, నారయ్యలు నవ్వి, పేరిశర్మకు ఒక ఆవును యిచ్చి, "దీన్ని నీ పంపకానికి ప్రతిఫలంగా యివ్వడం లేదు. నీ మాటకారితనానికి, తెలివిలేటలకూ మాత్రమే," అన్నారు.

పేరిశర్మ, వాళ్ళిచ్చిన ఆవును తీసుకుని సంతోషంగా ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

చందమామ అనుబంధం—3

మన విజ్ఞాన సంపద

మహానీయులు :

పాజహాన్

జహంగీర్ కుమారుడు ఖుర్రమ్, పాజహాన్ బరుద నామంతో, బదవమొగర్ చక్రవర్తిగా ఢిల్లీ నింహాసనం అధిష్టించాడు. అయిన 1692 వ సంవత్సరం జనవరి 5 వ తేదీన జన్మించాడు. 1827 వ సంవత్సరంలో జహంగీర్ మరణించాడు. ఆ సమయంలో ఖుర్రమ్ దక్కనులో ఉన్నాడు. జహంగీర్ రాణి నూర్జహాన్, చిన్న యువరాజు నింహాసనం అధిష్టించాలని ఆశించింది. అయినా ఖుర్రమ్, ఢిల్లీ చేరుకుని తన మామగారైన అసఫ్ ఖాన్ సాయంతో మొగర్ నింహాసనాన్ని అధిష్టించగలిగాడు. పాజహాన్ గొప్ప కళాపిపాని. అద్భుతమైన మయూరనింహాసనం అయినే రూపొందించాడు. అగ్రాలో జమామసీదు, ఢిల్లీ లోని ఎర్రకోట మొదలైన బ్రహ్మాండమైన రచనలను నిర్మించాడు. తన రాణి ముంజాత్ బేగం గోరీపై అయన నిర్మించిన తాజ్ మహల్ ప్రపంచప్రఖ్యాతి గాంచిన అపూర్వ కళాఖండం. 1857 వ సంవత్సరంలో పాజహాన్ వ్యాధి గ్రస్తుడయ్యాడు. అయిన నలుగురు కుమారులు—దారా, నుజా, బెరంగజేలు, మురాద్ మధ్య నింహాసనం కోసం అంతర్యుద్ధం ప్రారంభమయింది. బెరంగజేలు తండ్రిని కారాగారంలో బంధించి, సోదరులను కవచంతో ఓడించి 1858 వ సంవత్సరం ఢిల్లీ నింహాసనం అధిష్టించాడు. 1858 వ సంవత్సరం పాజహాన్ కారాగారంలోనే మరణించాడు.

ఎవరాయన?

ఒక రాజుకు, తన రాజ్యానికి తగిన వారసు డెవర్ తెలుసుకోవాలనిపించింది. ఒకనా డాయన తన కుమారులనూ, అన్నదమ్ముల పిల్లలనూ ఒక దేవాలయ ప్రాంగణంలోకి రమ్మని కబురు చేశాడు. అందరూ అక్కడ గుమిగూడారు. పండితుల సమక్షంలో, రాజు పురోహితుడు, రాజు మాటగా వారిని ఇలా ప్రశ్నించాడు :

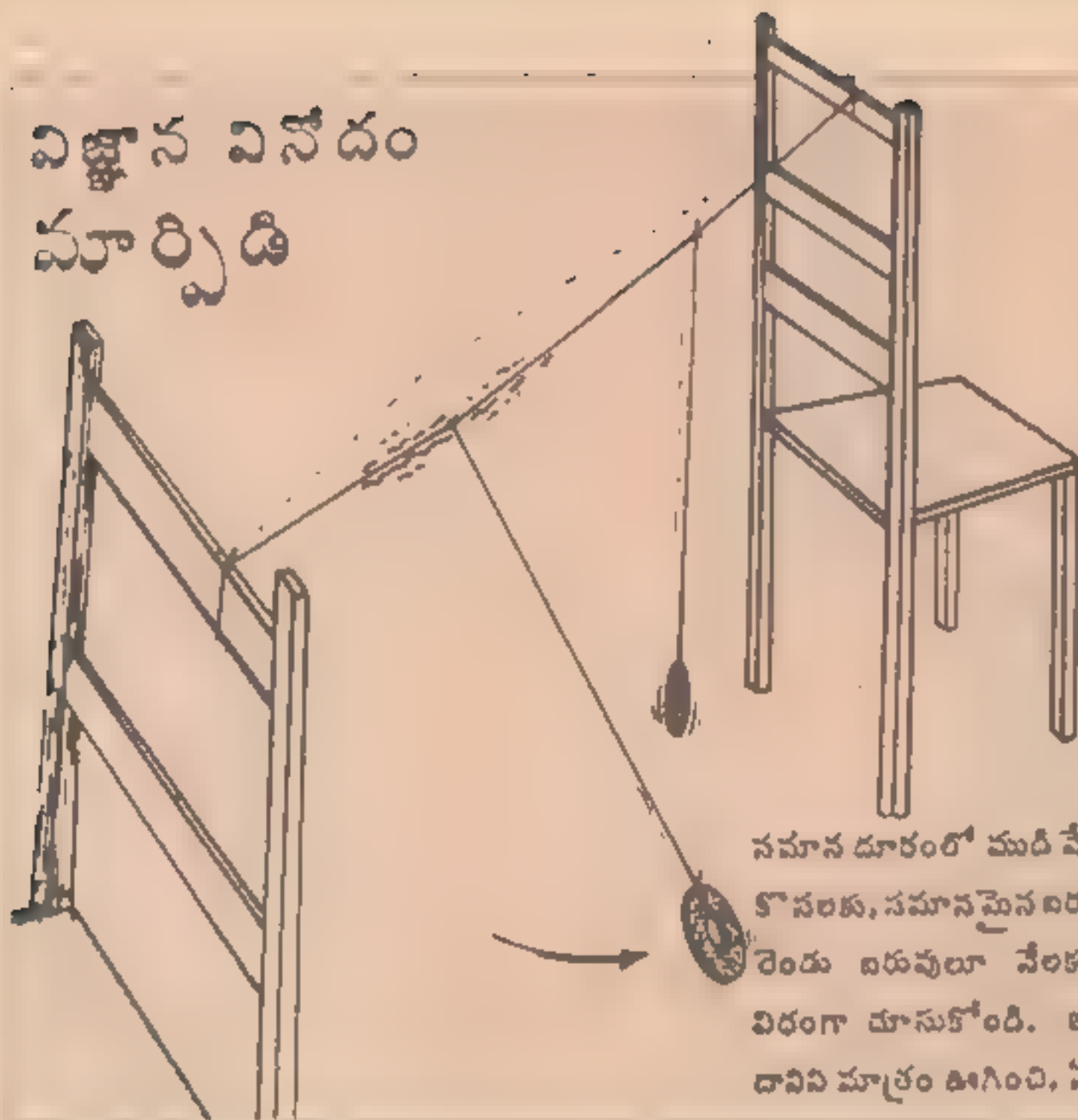
“ఉదయం ఉత్తమ ఆహారం భుజించి, ఇక్కడికి ఉత్తమ వాహనం మీద వచ్చి, ఇప్పుడు ఉత్తమ అననంలో కూర్చుని ఉన్నవారు మీలో ఎవరో చెప్పగలరా?”

గుర్రం మీద వచ్చామని, బంగారు రథంలో వచ్చామని, పల్లకీలో వచ్చామని ఒక్కొక్క రాజకుమారుడు ఒక్కొక్క నమాధానం చెప్పాడు.

అఖిరికి ఒక యువకుడు, “నేను తిన్నది ఉత్తమ ఆహారం; ఎందుకంటే ఆది మా తల్లి పెట్టిన భోజనం. నేను నా కాళ్ళతో నడిచి వచ్చాను; మనిషికి అదే ఉత్తమ వాహనం. ప్రస్తుతం నేల మీద కూర్చుని ఉన్నాను; అదే ఉత్తమమైన అననం!” అన్నాడు.

ఇలా నమాధానం ఇచ్చిన యువరాజు ఎవరో మీకు తెలుసా? (VIII పేజీ చూడండి)

విజ్ఞాన వివేచన మార్పిడి

సూచనలు :

అరదుగుల పొడవు గల దారం తీసుకుని, చిత్రంలో చూపినవిధంగా ఒక కొనను కుర్చీ వెనుక భాగానికి, రెండవ కొనను మరొక కుర్చీ వెనుక భాగానికి కట్టండి. ఆ తరువాత, రెండడుగుల పొడవుగల రెండు దారాలు తీసుకుని, అద్దదారానికి రెండుచోట్ల,

సమాన దూరంలో ముడి వేయండి. వేలాడుతూన్న దారాల కొనలకు, సమానమైన బరువుగల రెండు బరువులు కట్టండి. రెండు బరువులూ వేలకు సమానమైన ఎత్తులో వుండే విధంగా చూసుకోండి. ఇప్పుడు, ఆ బరువులలో ఒక దానిని మాత్రం ఊగించి, ఏం జరుగుతుందో గమనించండి.

ఏం జరుగుతుంది ? ఎలా జరుగుతుంది ?

కొద్ది క్షణాలలో రెండవ బరువు కూడా మెల్లగా ఊగడం మొదలవుతుంది. ఆ పైన మొదట ఊగడం ప్రారంభించిన మొదటి బరువు క్రమంగా అగిపోతుంది. ఒకటి, రెండు నిమిషాలలో రెండవ బరువు ఊగడం అగిపోయి, మొదటి బరువు ఊగడం ఆరంభమవుతుంది. ఇలా చలనశక్తి మార్పిడి కొంతసేపు అటూ ఇటూ సాగి, అఖరికి రెండు బరువులు కూడా నిశ్చలస్థితికి చేరుకుంటాయి.

అద్దదారాన్ని పరిశీలించినట్లయితే, ఊగేబరువు కారణంగా అది మెల్లగా కదలడం తెలుస్తుంది. ఇలా కదలడం కారణంగానే, దాని చలనశక్తి రెండవ బరువుమీదికి మార్పిడి జరుగుతుంది. ఆ తరువాత కొంతసేపటికి, మొదటి బరువు ఊగడం అగిపోయి, రెండవ బరువు ఊగడం ప్రారంభమవుతుంది. ఆ తరువాత రెండు బరువులూ ఊగుతూ, అద్దదారం మీద పరస్పర విరుద్ధమైన ఒత్తిడులను కలుగచేయడంవల్ల, చలనశక్తి మార్పిడి కొంతసేపు కొనసాగి, అగిపోతుంది.

దారం పక్కలకు చలించి, చలనాన్ని మరొక బరువుకు తీసుకువెళితే తప్ప, ఈ చలన మార్పిడి జరగదు. దారానికి బదులు మరేదైనా గట్టి కర్రను ఉపయోగించి, దానిని ఏమాత్రం కదలకుండా బిగించి, ఇలా చేసినట్లయితే, చలనశక్తి ఒక బరువు నుంచి మరొక బరువుకు మార్పిడి చెందదు. ఒకసారి ఈ ప్రయోగం చేసి చూడండి, మీకే తెలుస్తుంది!

ప్రపంచపు అద్భుతాలు

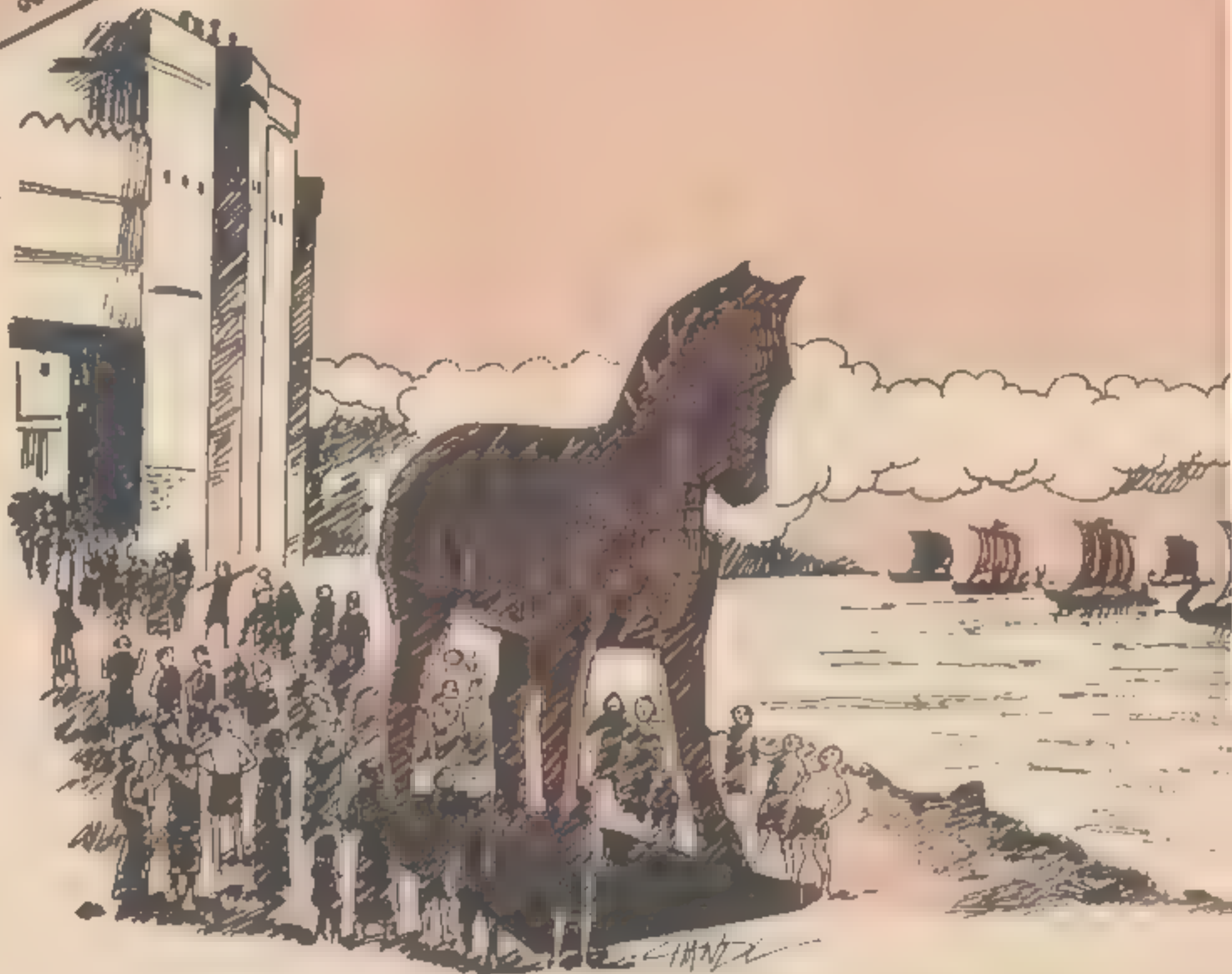
రోడ్ బ్రహ్మాండ విగ్రహం

రోడ్ రేవు ముఖద్వారంలో బ్రహ్మాండమైన సూర్య (అపోలో) విగ్రహం ఒకటి ఉండేది. ఛార్స్ అనే గొప్ప శిల్పకారుడు 12 సంవత్సరాలు కృషి చేసి, ఆ కాంస్య విగ్రహాన్ని సృష్టించాడు!

రేవు ముఖద్వారంలో ఆ విగ్రహం ఉండేదని, ఆ బ్రహ్మాండమైన విగ్రహం కాళ్ళ మధ్యనుంచే ఓడలు వెళ్ళేవని, ఆ విగ్రహంచేతిలో పెద్దజ్యోతి ఉండేదని చెబుతారు. క్రీ. పూ. మూడవ శతాబ్దంలో ఏర్పడిన ఒక భూకంపం వల్ల ఆ విగ్రహం చిన్నాభిన్నమయింది!

గొప్ప చరిత్రక ఘట్టాలు

ట్రాయ్

క్రి. పూ. 12 వ శతాబ్దంలో గ్రీకులకూ, ట్రోజనులకూ మధ్య సుదీర్ఘమైన యుద్ధం జరిగింది. పదేళ్ళ పాటు సాగిన ఈ యుద్ధంలో ట్రాయ్ పూర్తిగా నాశనమయిపోయింది.

అపురూపసౌందర్యవతి అయిన హెలెన్, స్పార్టానగర రాజు మెనెలాస్‌ను పెళ్లాడింది.

అయినా, పారిస్ యువరాజు ఆమెను ఎరపట్టాడు. అగ్రహం చెందిన గ్రీకు వీరులందరూ కలిసికట్టుగా, ట్రాయ్ తీరం చేరుకుని, రాజధానినగరమైన ఇలియస్‌ను ముట్టడించారు. కాని, యుద్ధంలో జయాప

ముట్టడి

జయాలు ఒకపట్టాన తేలలేదు. చివరికి గ్రీకులు ఒక ఉపాయం ఆలోచించారు: వాళ్ళొక బ్రహ్మాండమైన కొయ్యగుర్రం తయారుచేసి, దానిలోపల కొందరు సైనికులు దాక్కున్నారు. "క్షమకరమైన

స్వదేశప్రయాణం ప్రార్థిస్తూ, అతీనా దేవతకు గ్రీకులు సమర్పించిన కానుక ఇది!" అని ఆ కొయ్యగుర్రం మీద చెక్కించి, దానిని ఇలియన్ నగర సంహారం వద్ద వుంచి రహస్యంగా దాపులనున్న దీవిలో దాక్కున్నారు!

అయితే, ఈ విషయం తెలియని ట్రోజనులు, నిజంగానే శత్రుసేనలు వెనుతిరిగిపోయాయని భావించి, వాళ్ళు వదిలి వెళ్ళిన కొయ్యగుర్రాన్ని అమితోత్సాహంతో నగరం లోపలికి తీసుకుపోయారు. నాటి రాత్రి విజయోత్సవం జరుపుకోవడానికి ఆయత్తమవుతూన్న సమయంలో, గ్రీకులు వారిని చుట్టుముట్టారు. కొయ్యగుర్రంలో దాగివున్న గ్రీకు సైనికులు ఒక్కొక్కడిగా వెలుపలికి దూకి, నగరద్వార కవాటాలను తెరిచారు. అందరూ కలిసి ట్రాయ్ ని ధ్వంసం చేశారు. మెనెలాస్, హెలెన్ ను దక్కించుకున్నాడు.

ప్రాచీన గ్రీకు మహాకవి హోమర్ ఈ ముట్టడి పుట్టుపూర్వోత్తరాలను 'ఇలియడ్' కావ్యంలో రసవత్తరంగా అభివర్ణించాడు. ఈ కావ్యంలో వర్ణించబడిన యుద్ధం నిజంగానే జరిగినట్టు నమ్ముతారు. జర్మన్ దేశానికి చెందిన హీనర్చ్ స్టిమన్ అనే పురాతత్వ పరిశోధన వేత్త — హోమర్ తన కావ్యంలో వివరించిన స్థలాలను వెదికి, ప్రాచీన ఇలియన్ నగరాన్ని కనుగొన్నాడు. ఆ కాలంలో నుసంపన్నమైన నాగరికత వెలిసినట్టు, ఆయన పరిశోధనలు వెల్లడించాయి!

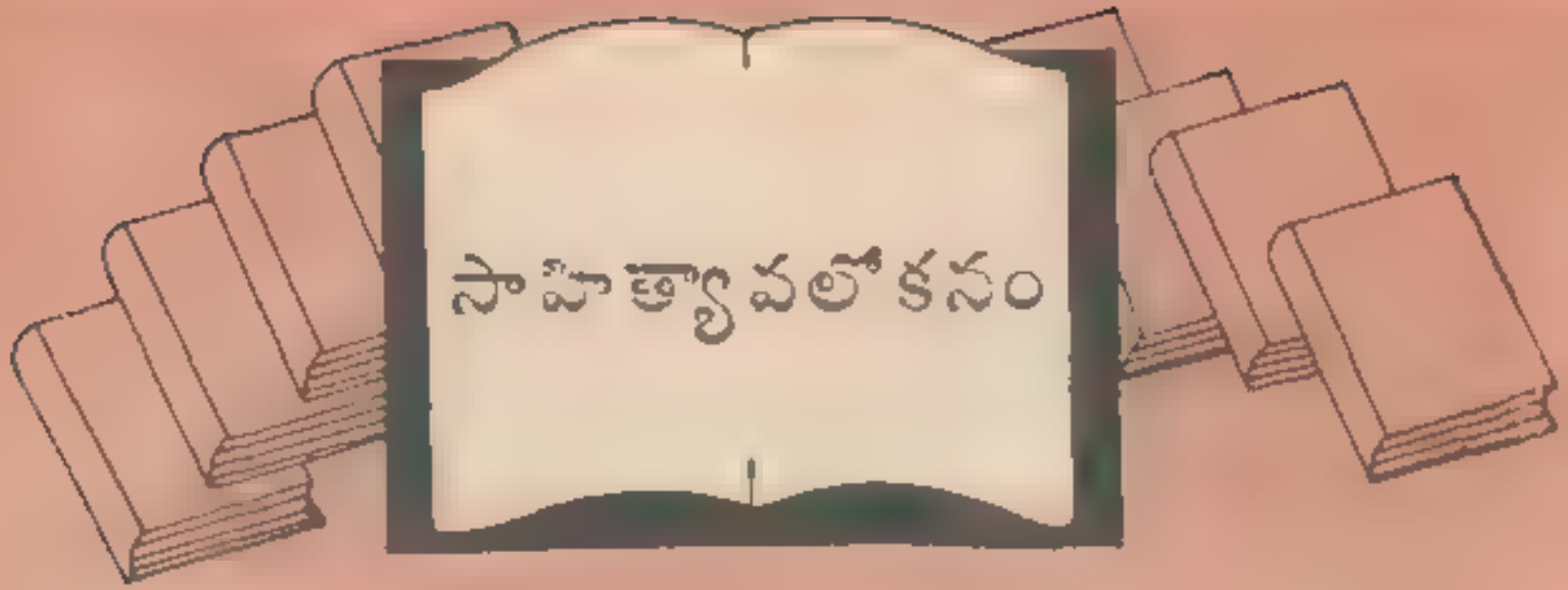
గత చరిత్రజేసి చూద్దాం

1. రెండు నరస్సుల పేర్లనుంచి, తమ పేర్లను సంకరించుకున్న మన దేశంలోని రెండు నగరాలు ఏవి?
(ఎ) ఆ రెండు నగరాల్లో ప్రాచీనమైనదేది?
(బి) ఆ నరస్సునూ, నగరాన్ని నిర్మించినవారెవరు?
(సి) రెండవ నగరాన్ని ఎవరు ఎప్పుడు నిర్మించారు?
2. మనదేశంలో ఒక రాష్ట్రరాజధాని నగరం అనబడేదానికి అర్థం—
'చవిట్ర కాశ్యప నగరం.' ఆ నగరం ఈనాటి పేరేమిటి?
(ఎ) దాని అనబడేదానికి మరొక విధంగానూ అర్థం చెప్పవచ్చు.
అదేమిదో మీకు తెలుసా?
(బి) ఎన్ని కొండలమీద ఈ నగరం నిర్మించబడింది.
(సి) 1847 కు పూర్వం ఈ నగరం రాజధానిగా గల రాష్ట్రం పేరేమిటి?
3. 'కొండమనిషి' అన్నది ఒక కొండకారి తెగపేరు. ఒక రాష్ట్రానికి కూడా ఆ పేరే పెట్టారు. ఆ రాష్ట్రం ఏది?
4. 17 వ శతాబ్దంలో దీర్ఘికి మరొక తాత్కాలిక నామం ఉండేది. అదేమిదో మీకు తెలుసా?
5. 1989 లో 350 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకుంటున్న మన దేశంలోని నగరం ఏది?
(VIII పేజీ చూడండి)

పరిశోధనలు, అన్వేషణలు ఇతర విశేషాలు

1. అట్లాంటిస్ అంటే ఏమిటి? దానిని గురించి ఎవరు చెప్పారు?
2. ఎల్ డోరడో ఎక్కడ ఉన్నది?
(ఎ) ఆ మాటకు అర్థం ఏమిటి?
(బి) ఆ పేరు ఎలా ప్రచారంలోకి వచ్చింది?
3. పాలిథీన్ ఎప్పుడు ఎక్కడ తయారుచేయబడింది?
4. టేబిల్ టెన్నిస్ ను ఎవరు ఎప్పుడు కనిపెట్టారు?
5. నల్లనాలుక గల కుక్క ఉన్నదా?
6. వజ్రం, ఆమ్లంలో కరుగుతుందా?
7. వజ్రాన్ని ఏది హరిస్తుంది?
8. జలమయమై ఉన్న భూభాగం ఎంత?
(VIII పేజీ చూడండి)

1. భారతీయ సంప్రదాయం ప్రకారం వాక్చతుర్థ్యంలో ప్రసిద్ధులైన ముగ్గురు వ్యక్తులెవరు ?
 (ఎ) వారు ఏవి ప్రాంతాలకు చెందినవారు ?
 (బి) వారిని పోషించిన వారెవరు ?
 (సి) వారిలో రాజకుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తి ఎవరు ?
2. దక్షిణ భారతదేశంలో వేదంలా కీర్తించబడే నీతి గ్రంథం ఏది ?
 (ఎ) దానిని ఎవరు రచించారు ?
 (బి) ఏ భాషలో రచింపబడింది ?
 (సి) గ్రంథకర్త ఎప్పుడు ఎక్కడ నివసించాడు ?
3. దశరథుడి అల్లుడయిన ముని ఎవరు ?
 (ఎ) ఆయన భార్య పేరేమిటి ?
 (బి) ఆయన ప్రత్యేకత ఏమిటి ?
4. నారదుడి వీణ పేరేమిటి ? (VIII పేజీ చూడండి)

భారతీయ భాషలన్నిటిలోనూ ఒక మాట నేర్చుకుందాం
ఈ నెల మాట: ఉదయం

అస్సామీ : రాతిపువ్వు, రెంగాలీ : సకాల్, ఇంగ్లీష్ : మార్నింగ్, గుజరాతీ : నబర్,
 హిందీ : సవేరా, కన్నడం : ముంజానె, కాశ్మీరీ : సుబహ్, మలయాళం : రావిలె,
 మరాఠీ : సకాల్, ఒరియా : సకాళ, పంజాబీ : సవేరా, సంస్కృతం : ప్రభాత, సింధీ :
 ముబుహు, తమిళం : కాలై, ఉర్దూ : సుబహ్.

మీరు నమ్ముతారా?

- * క్యాన్సర్ నయం చేయలేనటువంటి వ్యాధి?
- * అన్నిరకాల మంచూ (ఐస్) కరుగుతుందా?
- * ఇంద్రధనుస్సును సంపూర్ణ వృత్తాకారంలో చూడలేమా?

కానీ కాదు!

- ఒక్క అమెరికాలో మాత్రం 1.5 మిలియన్ క్యాన్సర్ వ్యాధిగ్రస్తులకు పూర్తిగా నయమయింది.
- 'డ్రై ఐస్' కరగదు; అవిరవుతుంది.
- విమానంలో నుంచి చూస్తే పూర్తి వలయాకారంగా కనిపిస్తుంది.

సమాధానాలు

ఎవరాయన?

అశోకదక్షిణర్

చరిత్ర

1. బోపాల్; అమృతనర్. బోపాల్ నరస్సు పేరును అనుసరించి బోపాల్ వచ్చింది. అమృతనర్, అదే పేరు గల నరస్సు నుంచి వచ్చింది.
 - (ఎ) బోపాల్: 11 వ శతాబ్దానికి చెందినది.
 - (బి) బోపరాజు
 - (సి) నాలుగవ పిక్కుగురువు రామదాసు.
2. త్రివేంద్రం. అసలుపేరు తిరు-అనంతపురం.
 - (ఎ) పవిత్ర నర్స (అనంత) వగరం.
 - (బి) ఏడుకొండలు
 - (సి) తిరువాన్కూర్.
3. మిజోరం. 'మి' అంటే మనిషి 'జో' అంటే కొండ.
4. పోజాహానాబాద్. 1848 వ సంవత్సరం పోజాహాన్ ఈ పేరు పెట్టాడు. అయితే, అది నిలిచలేదు.
5. మద్రాసు.

రోకజ్జానం

1. జీబ్రాల్టర్కు అవతల ఉన్న దని భావించే ఒక దీవి. ప్లాటో దానిని గురించి రాశాడు.
2. దక్షిణ అమెరికాకు దూరంగా ఉన్న దని విశ్వసించబడే మినంపన్న అనంద రాజ్యం.
 - (ఎ) 'మలామాతేయబడినమనిషి' అని అర్థం.
 - (బి) 'ఎల్ జోరడో' రాజు వ్యర్థరణంలో స్పానిం చేసినాడన్న ప్రతీతి ఉండడంవల్ల.
3. 1938, మార్చి నెలలో; చిప్రెలోని నార్త్విచ్లో.
4. ఇంగ్లాండుకు చెందిన తమ్మిగిల్ 1888 లేదా 1889 వ సంవత్సరంలో. ఒక వ్యాపార వంశ దీనికి కావలసిన పరికరాలను 1898వ సంవత్సరంలో తయారు చేసింది.
5. చౌదాగ్ జాతి కుక్కలకు మాత్రం నాలుక వల్లగా ఉంటుంది.
6. కరగదు.
7. అమితమైన వేడి.
8. దాదాపు 70 శాతం.

సాహిత్యం

1. తి నా రి రా మ కృష్ణుడు; దీర్ఘ లో; గోపాల్ భండర్.
 - (ఎ) అంద్రప్రదేశ్, రాజస్థాన్, బెంగాల్ ప్రాంతాలకు చెందినవారు.
 - (బి) కృష్ణదేవరాయలు, అక్బర్, రాజా కృష్ణచంద్ర.
 - (సి) దీర్ఘలో. అతడు రాజపుత్ర సర్దారు; అక్బర్ అతనికి రాజా అన్న బిరుదు నిచ్చాడు.
2. తిరుక్కురళ
 - (ఎ) తిరువళ్ళువర్
 - (బి) తమిళం
 - (సి) మైలాపూర్ (ఈనాటి మద్రాసులో ఒక తాగం)లో; దాదాపు రెండువేల సంవత్సరాల క్రితం.
3. ఋష్యకృంగుడు.
 - (ఎ) కాంత
 - (బి) పర్వత రప్పించగలడు.
4. మహాతి

నెహ్రూకథ-1

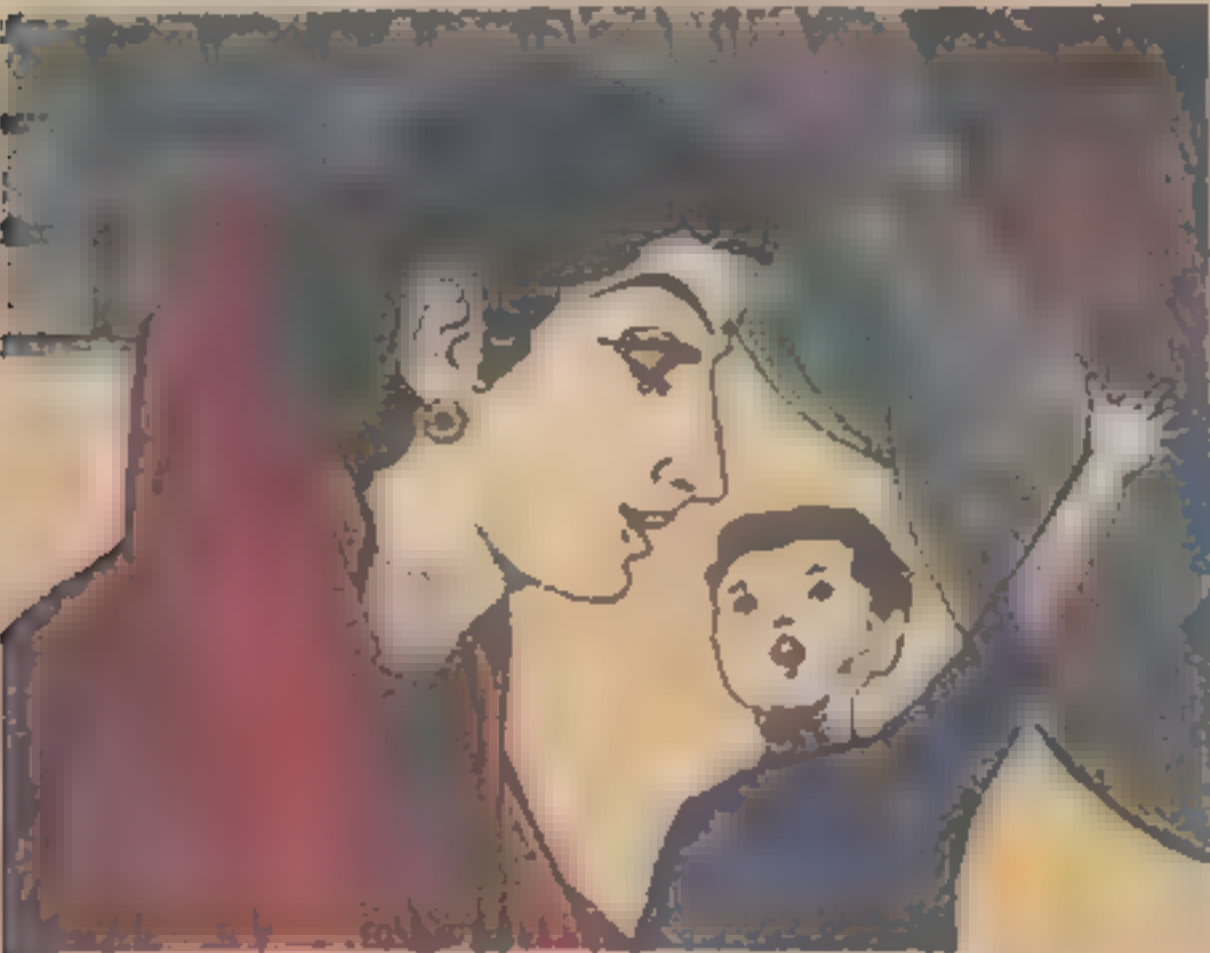

పద్దెనిమిదవ శతాబ్దారంభంలో మొగల్ చక్రవర్తి షరుక్ షయ్యూర్ కాశ్మీరుకు వెళ్ళినప్పుడు, అక్కడ రాజకౌర్ అనే బ్రాహ్మణ పంతుణుణ్ణి చూసి, ఆతని పాండిత్యానికి ముగ్ధుడయ్యాడు. ఆ రాజాదరంతో రాజకౌర్ కుటుంబం కాశ్మీరు నుంచి ఢిల్లీకి తరలివచ్చింది. ఢిల్లీలో ఒక కాలవ (నహర్) ఒడ్డున ఇల్లు కట్టుకోవడంవల్ల, వారిని నెహ్రూలు అని పిలిచేవారు. ఆ కుటుంబానికి చెందిన గంగాధర్ నెహ్రూ, 1857 సిపాయిల కలహం తీరగడానికి పూర్వం ఢిల్లీకి కత్వాలుగా ఉండేవాడు. సిపాయిలకలహం సమయంలో ఆ కుటుంబం సర్వస్వాన్ని పోగొట్టుకున్నది. గంగాధర్ నెహ్రూ అగ్రా చేరుకున్నారు. 1881 సంవత్సరంలో ఆతడు మరణించిన మూడు నెలల తరువాత ఆతని కొడుకు మోతీలాల్ పుట్టాడు. మోతీలాల్ ను ఆతని అన్నయ్య నందలాల్ పెంచి పెద్ద చేశాడు.

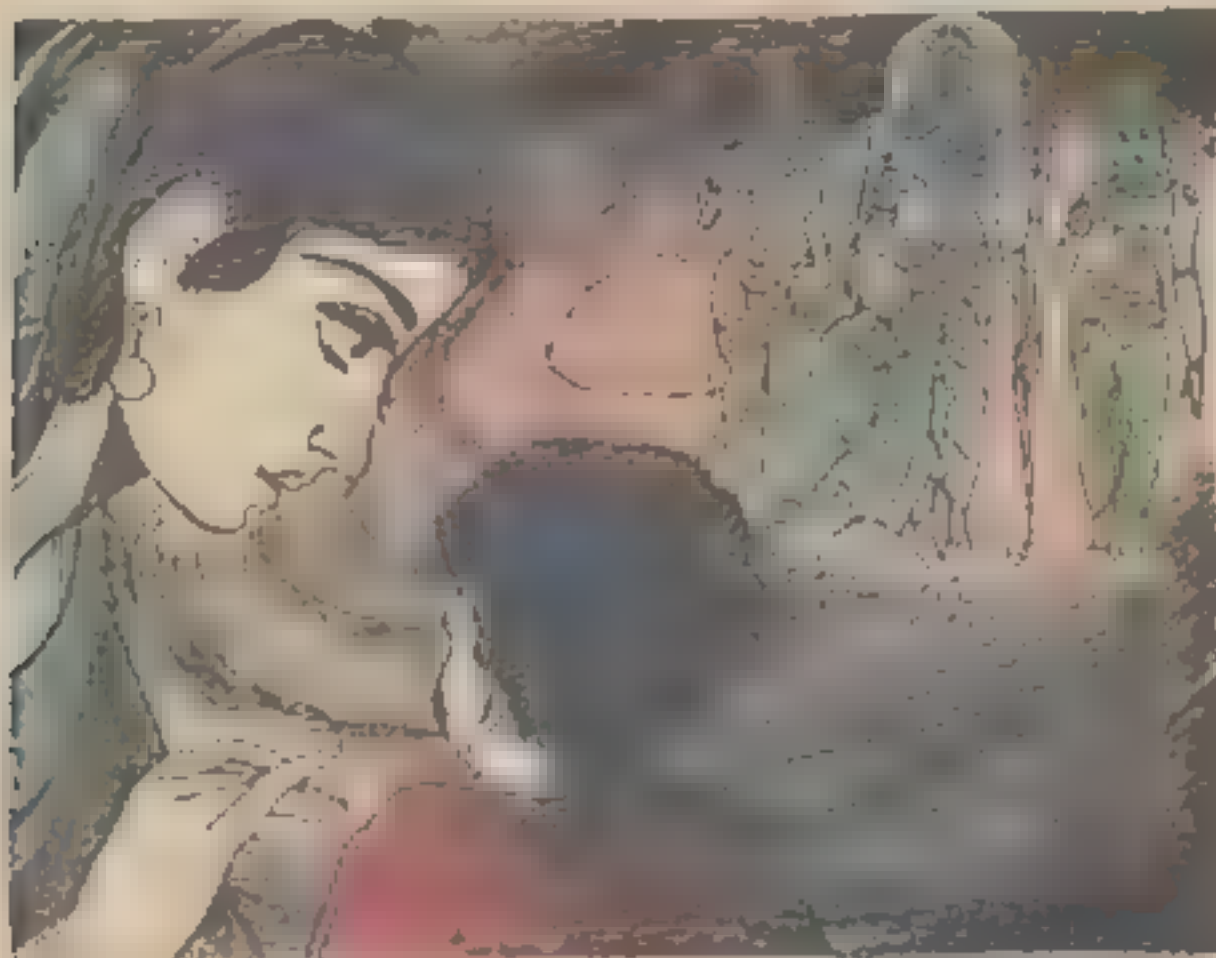
మోతీలాల్ చక్కగా చదివి న్యాయవాది అయ్యాడు. అప్పడే స్థాపించబడిన ఆలహాబాదు ఉన్నతన్యాయస్థానంలో న్యాయవాదవృత్తిని చేపట్టాడు. ఆచార కాలంలోనే సంపన్నుడయ్యాడు. అన్నయ్య మరణానంతరం, అతని కుటుంబమూ, తన కుటుంబమూ ఒకటిగా వుంటూ, ఉమ్మడి కుటుంబ బాధ్యతను సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తూ వచ్చాడు.

మోతీలాల్ ప్రథమ సంతానమూ, ఏకైక కుమారుడూ అయిన జవహర్లాల్ 1889వ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ 14న జన్మించాడు. తండ్రి రోజల్లా పనిచేసి, సాయంకాలం తన మిత్రులతో నవదాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ గడిపేవాడు. అ సమయంలో కుర్రవాడైన జవహర్లాల్, తెరబాటు నుంచి చూస్తూ, పెద్దవారి పోకడలను అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించే వాడు.

ఒకనాడు, మోతీలాల్ ఏర్రటిమద్యం సేవించడం జవహర్ చూసి, పరుగు పరుగున వెళ్ళి, తల్లితో, "అమ్మా, అమ్మా, నాన్న రక్తం తాగుతున్నాడు!" అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా. కుర్రవాడి అనాయకత్వానికి, ఆశ్చర్యానికి తల్లి స్వరూపదాని తనలో నవ్వుకున్నది.

మోతీలాల్ సాధారణంగా ఎంతో ఉదారంగా వ్యవహరించేవాడు. కాని, కోపం వచ్చిందంటే మాత్రం కఠినంగా ప్రవర్తించేవాడు. జవహర్ ఒకనాడు, తన తండ్రి మేజా మీద రెండు పేనాలు ఉండడం చూశాడు. నాన్న ఒకేసారి రెండు పేనాలతో రాయడు కదా అనుకుని, జవహర్లాల్ వాటిలో ఒకటి తీసుకున్నాడు. విషయం గ్రహించిన మోతీలాల్ అగ్రహించి, కొడుకును బెత్తంతో కొట్టాడు.

బెబ్బలు తెన్నప్పటికి జవహర్లాల్కు తండ్రివట్ల ఎలాంటి దురభిప్రాయమూ ఏర్పడలేదు. నాన్నకు తెలియకుండా పేనా తీసుకోవడం తప్ప, అందుకే కొట్టాడు—అని నరిపెట్టుకున్నాడు. జవహర్లాల్ను తల్లి స్వరూపరాణి ఎంతో అప్యాయంగా, అనురాగంతో చూసేది. ఆమె తరచూ తన బిడ్డకు, రామాయణ, మహాభారతాల నుంచి ఎన్నో కథలను చెప్పేది.

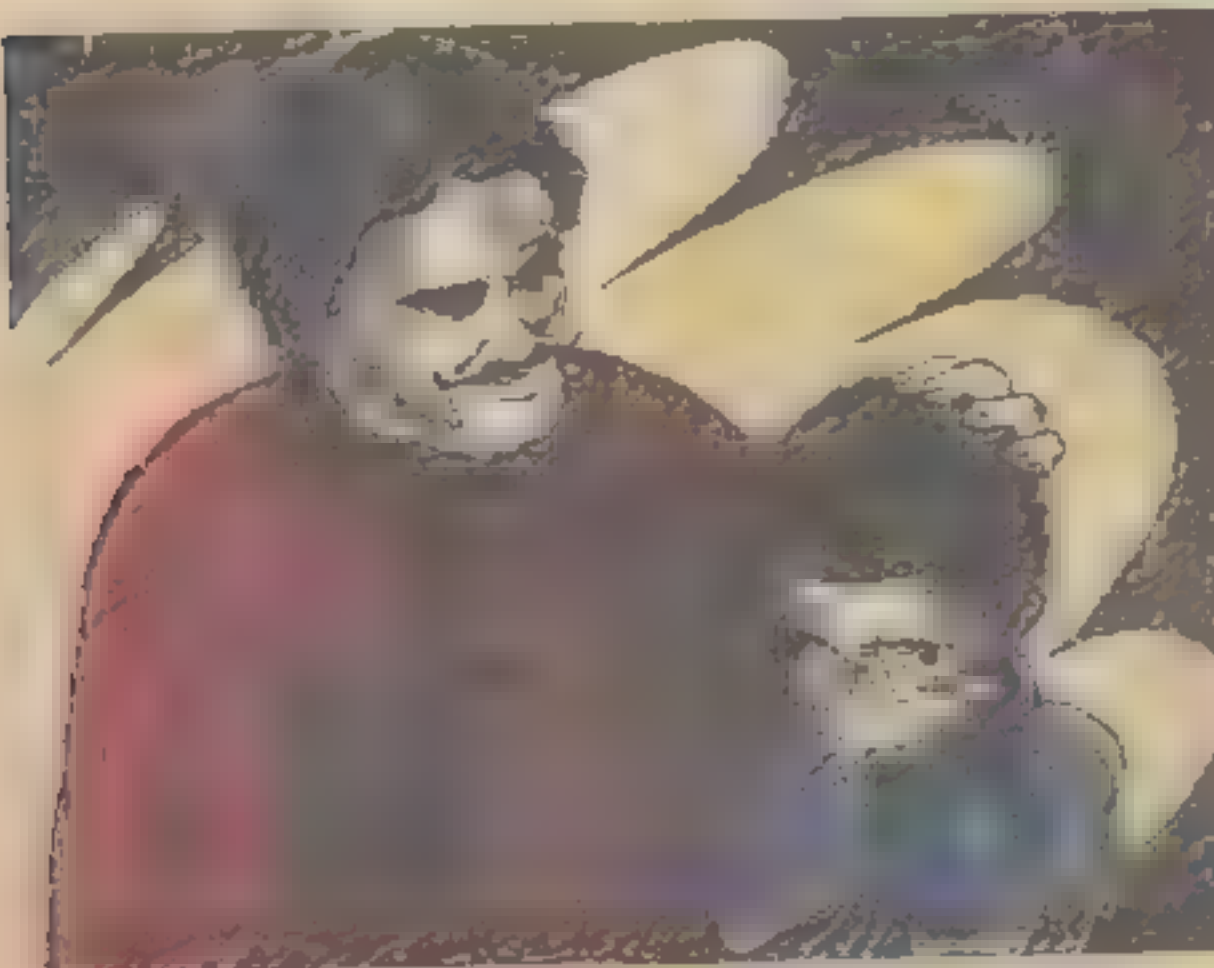
జవహర్లాల్కు పుట్టినరోజులన్నీ ఎంతో సంతోషంగా గడిచేవి. బిడ్డ చేత కొత్తబట్టలు దరింపజేసి, అతన్ని పెద్ద బానిసలో ఒక పళ్ళెంలో కూర్చోబెట్టి, మరొక పళ్ళెంలో గోధుమలూ, కూరగాయలూ వుంచి కులాభారం చేసి, ఆ తరవాత వాటిని పేదసాదలకు పంచి పెట్టేవారు. అటువంటి పుట్టినరోజు సంతోషరానికే ఒక్క సారి మాత్రమే వస్తుంది కదా, అని బాలజవహర్కు బాధగా వుండేది.

ఒక సైనిక మిత్రుడి ప్రోత్సాహంతో జవహర్లాల్ తరచూ గుర్రపుస్వారి చేసేవాడు. ఒకనాడు అతడు ఒంటరిగా గుర్రం మీద స్వారి చేస్తూ, జారి కింద పడిపోయాడు. కుర్రరౌతు లేకుండానే గుర్రం ఇల్లు చేరుకున్నది.

ఆ సమయంలో మోతీలాల్ తన బంధు మిత్రులకు విందు ఏర్పాటు చేసి ఉన్నాడు. జవహర్లాల్ లేకుండా గుర్రం మూతం తెరిగి రావడం చూసి అందరూ భయపడి పోయారు. హడావుడిగా అతన్ని వెతుక్కుంటూ దిక్కు కొకరు పరుగులు తిశారు.

అఖిరికి కుర్రవాడైన జవహర్లాల్ తెన్నగా ఇంటికేసి రావడం చూసి, అందరూ అవధులు లేని ఆనందం పొందారు. పెద్దయ్యాక నెహ్రూ ఈ విషయం గురించి ప్రస్తావించినప్పుడు, "ఏదో గొప్ప సాహసకృత్యం చేసి వచ్చిన వీరుడి లాగా నన్నారోజు అందరూ ఎంతగానో మెచ్చుకున్నారు!" అని అన్నాడు. —(ఇంకావుంది)

కళాభిరుచి

విదర్భరాజయిన విచిత్రసేనుడిది, వింత మనస్తత్వం. ఏదైనా ఒక ఆలోచన తల కెక్కితే, అది ఒకపట్టాన వదిలేది కాదు.

ఒక రోజు ఆయన రంగులు కలిపి, కుంచెతో ఏదో పచ్చిబొమ్మలు గీస్తూండగా ఉపసేనాని, ఏదో సొంతపని మీద రాజు దగ్గిరకు వచ్చాడు. అతను తన పని సాను కూలం చేసుకోవడానికి రాజుతో, "ప్రభూ, తమకు చిత్రకళలో ఆసక్తి వున్నదని తెలుసు. కాని, యింత గొప్ప కళాఖండాలు మీరు చిత్రించగలరని నేను ఊహించలేకపోయాను! ఇంతటి కళాప్రతిభతో తమరు చిత్రించే అపురూప చిత్రాలు, యిలా తమ అంతఃపురానికే పరిమితమైపోవడం చాలా విచారించదగ్గ విషయం," అన్నాడు ఎంతో లౌక్యంగా.

ఆ పొగడ్తలకు ఉబ్బితబ్బిబ్బయిన విచిత్రసేనుడు, "కళలన్నీ కడుపునిండిన

కోటిశ్వరులకన్న ప్రతీతి వున్నది. ఇవి సామాన్యులకు ఏం మేలు చేస్తాయి?" అన్నాడు.

అందుకు ఉపసేనాని, "ఏకళ పరమా వధి అయినా, ఆత్మానందమేకదా! మీరు చిత్రించిన కళాఖండాలు నకళ్ళు వేల సంఖ్యలో చిత్రకారులచేత చిత్రంపజేసి, సామాన్యప్రజలకు అందుబాటులో ఉండే విధంగా వాటిని అతి చౌక ధరలకు అమ్మకం చేయాలి. అందువల్ల సామాన్యులకు వాటిపట్ల ఆవరణ పెరగడంతోపాటు, కళాదృష్టి అలవడుతుంది," అన్నాడు.

ఉపసేనానిపతి చెప్పిన మాటలప్రభావం, రాజుమీద పని జేయడం ప్రారంభించగానే, అతడు వచ్చిన పని ముగించుకుని వెళ్ళి పోయాడు. విచిత్రసేనుడు తన కళాఖండాలు సామాన్యప్రజలకు చౌకగా అందించే పథకం గురించి ఆలోచించసాగాడు.

మర్నాడు రాజు, తన మంత్రి అయిన మాదన్నతో, యీ విషయం ప్రస్తావించగా, ఆయన అంతా విని, “ప్రభూ, ఖరీదైన కళాఖండాలు తక్కువధరకు సామాన్యులకు అందించడానికి, ధనాగారం నుంచి లక్షలపరహాలు పెట్టుబడిగా పెట్టవలసి వస్తుంది. అంత ఖర్చుపెట్టినా, సామాన్యులకు కలగబోయే మేలు ఏపాటిదో చెప్పలేం. ఇందువల్ల మనం చేపట్టిన ముఖ్యమైన ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కుంటుపడతాయేమోనని, నా భయం!” అన్నాడు మంచి సలహా యిస్తూ.

అయితే, విచిత్రసేనుడికి మంత్రి మాటలు రుచించలేదు. ఆయన వారం

తిరక్కుండానే, చాలామంది చిత్రకారులను నియమించి, తను చిత్రించిన తైలవర్ణచిత్రాల నకళ్ళను ఖరీదైన ఛెక్కల మీద చిత్రింపజేసి, వాటిని రాజ్యమంతటా అతి చౌకధరలకు అమ్మే ఏర్పాట్లు చేయించాడు.

ఒక సంవత్సరం గడిచింది. ఒకనాడు విచిత్రసేనుడు, మంత్రితో, “మంత్రి వర్యా! నేను చిత్రించిన కళాఖండాల ప్రభావం, మన రాజ్యంలోని సామాన్య ప్రజల మీద ఏ స్థాయిలో పని చేసిందో, స్వయంగా తెలుసుకోవాలని వున్నది. మనం మారువేషాల్లో, పొరుగుదేశపు పర్తకుల్లా బయలుదేరుదాం,” అన్నాడు ఎంతో సంతోషంగా.

ఇలాంటి అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తున్న మంత్రి మాదన్న, మర్నాడే రాజును మారువేషంలో బయలుదేర దీశాడు.

ఇద్దరూ రాజధానిలో వున్న, ఒక పెద్ద దుకాణానికి వెళ్ళారు. అక్కడ ఆన్ని రకాల కళాత్మక వస్తువులతోపాటు, వివిధ చిత్రకారులు గీసిన రంగురంగుల చిత్రాలున్నవి. విచిత్రసేనుడు చిత్రించిన చిత్రాల నమూనాలున్న చిత్రపటాలు దొంతర్లుగా, దుకాణంలో ఒక మూల పడివున్నవి.

ఆ సమయంలో, ఒక మధ్యవయస్కుడు దుకాణంలోకి వచ్చి, దుకాణదారుతో, "కొత్తగా కట్టిన మా ఇంటికి దిప్తిబొమ్మ ఏది కొందామన్నా చాలా ఖరీదు చెబుతున్నారు. మన విచిత్రసేన మహారాజు గారు చిత్రించిన బొమ్మలు, మీరు చౌక ధరకు అమ్ముతున్నట్టున్నది. అదొకటి యివ్వండి!" అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్న రాజుకు ఎంతో ఆనందం అనిపించింది. ఇక అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోదామనుకుంటుండగా, చిత్రకారుడొకడు వచ్చి, దుకాణదారును, "మన విచిత్రసేనులవారి కళాఖండాలు రెండివ్వండి!" అంటూ దుస్తుల్లోనుంచి డబ్బు తీశాడు.

మంత్రి మాదన్న, ఆ వచ్చినవాడు చిత్రకారుడని తెలుసుకుని, "మీవంటి చిత్రకారులు, మన రాజుగారి కళాఖండాలు కొంటున్నారని తెలిసి చాలా సంతోషంగా వున్నది. మీరు విద్యార్థులకు చిత్రకళ నేర్పేందుకు వీటిని అదర్భంగా తీసుకుంటున్నారన్నమాట!" అన్నాడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

ఆ వెంటనే చిత్రకారుడు చిన్నగా నవ్వి, "ఒక మంచి చిత్రాన్ని కళాత్మక విలువలు ధ్వంసం చేస్తూ, ఎలా చిత్రించవచ్చునో, ఉదాహరణగా మా విద్యార్థులకు చూప

దానికే, యీ చిత్రాలను ఉపయోగిస్తున్నాము!" అన్నాడు.

ఆ మాటలతో తల తిరిగిన రాజు, అక్కడి నుంచి వెళ్ళబోతూండగా, ఒక వృద్ధస్త్రీ, ఆయన చిత్రించిన నాలుగు చిత్రపటాలు కొని తీసుకుపోసాగింది.

మంత్రి ఆమెను సమీపించి, "ఏమమ్మా! ఒక్కసారే నాలుగు చిత్రపటాలు కొన్నావు. కనీసం పాతతరం వాళ్ళలో అయినా, యింకా కళాత్మక హృదయం వున్నందుకు సంతోషించాలి," అన్నాడు.

మంత్రి మాటలకు వృద్ధస్త్రీ సిగ్గుపడుతూ, "కళాత్మకవిలువలు, ఎవరో కడుపునిండిన మహారాజులకుగాని—

నావంటి పేదదానికి కాదు, బాబూ! నిజానికి. యీ నాలుగు చిత్రాలు గీయడానికి వాడిన కొయ్యచెక్క చాలా ఖరీదైనది. మా పాత పెంకుటింటి రెండు కిటికీ చెక్కలూ విరిగిపోయాయి. బోలెడు డబ్బు పోసి టేకుచెక్కలు కొనలేక, యీ చెక్క ముక్కలు కొని తీసుకుపోతున్నా. రెండు కిటికీలకూ, మిగిలిన రెండూ పెళ్ళలు ఊడిన, మా పాతగోడలకూ తగిలిస్తా," అన్నది.

అమె నిజాయితీగా చెప్పిన మాటలకు, ఏం జవాబు చెప్పాలో తోచక మంత్రి, రాజుకేసి చూశాడు.

అప్పటికిగాని, రాజు విచిత్రసేనుడికి, తన చిత్రకళాప్రతిభనూ, కళాపోషకత్వాన్నీ సామాన్య ప్రజలు ఎలా అంచనా వేస్తున్నారో అర్థం కాలేదు.

ఆయన మంత్రితోపాటు కోటకు తిరిగి వచ్చి, ఎక్కడలేని నిరుత్సాహంతో, "మంత్రివర్యా! సామాన్య ప్రజలకు కళాదృష్టి అలవడేలా చేయాలన్న ఆశకొద్దీ

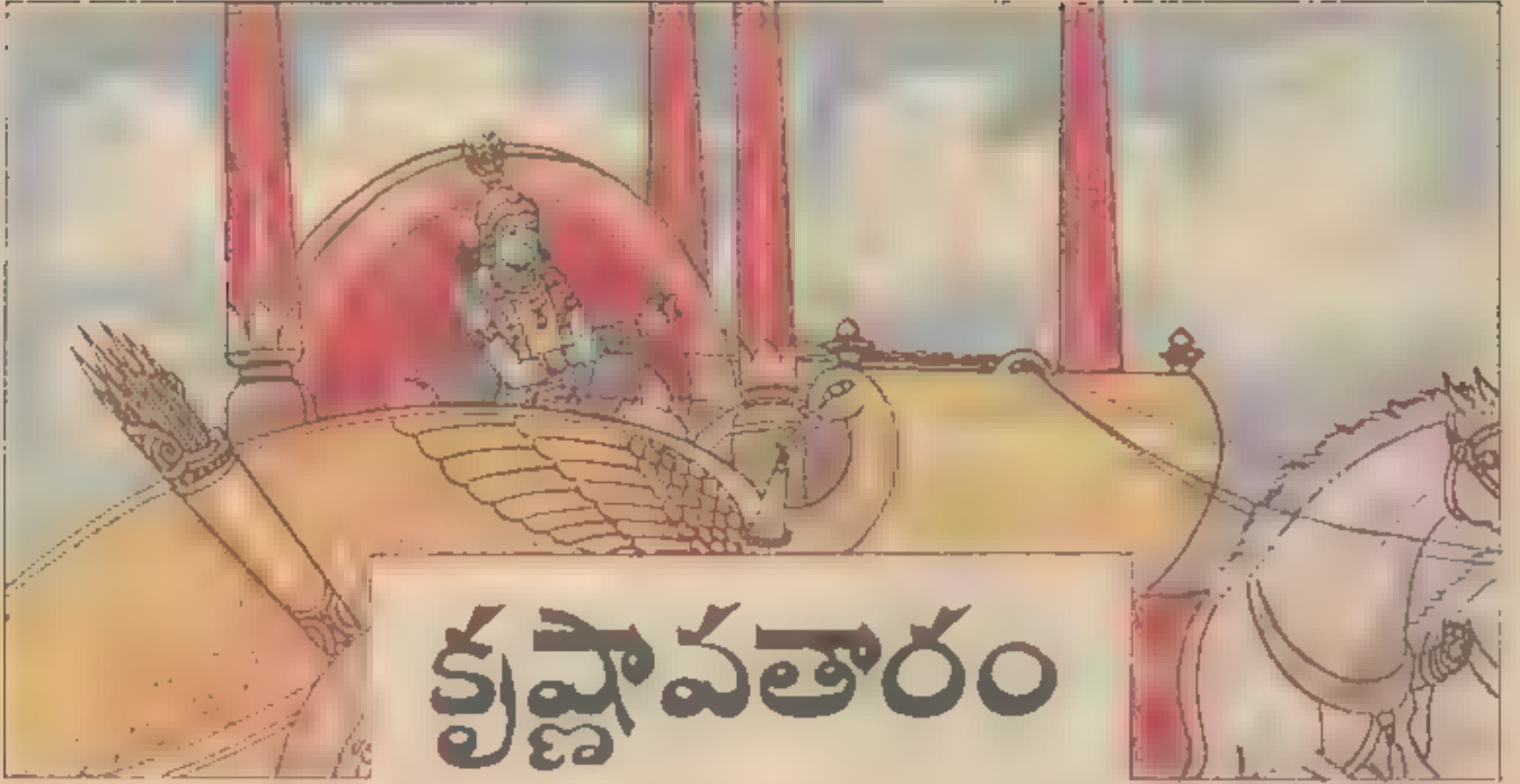
నేను పెద్ద పొరబాటు చేశాను. నా చిత్రాలకు నకళ్ళు గీసే చిత్రకారులందరినీ, యీనాడే ఉద్యోగాల్లోంచి తొలగించండి," అన్నాడు.

దానికి మంత్రి, "ప్రభూ, తమరు మరోలా భావించకపోతే, ఒక సంగతి చెప్పదలిచాను. సామాన్య ప్రజలకు లలిత కళలపట్ల ఆసక్తి కలిగించడం ఎంతయినా అవసరం. కాని, ఆందుకు ప్రతిభావంతులైన కళాకారులు పూనుకోవాలి. అలాంటి వారిని, పాలకులైన తమరు ఆదరించాలి!" అన్నాడు.

మంత్రి యిలా అనగానే, రాజు తన తప్పను గ్రహించి తన చిత్రాలకు ప్రతి చిత్రాలు తయారు చేస్తున్న చిత్రకారులలో ప్రతిభావంతులైన వాళ్ళ అధ్వర్యంలో, చిత్ర కళాశాలలు ప్రారంభించాడు.

చిత్రకళపట్ల ఆసక్తిగల ఎందరో యువకులు అక్కడ విద్యార్థులుగా చేరి, సామాన్య ప్రజలకు చిత్రకళపట్ల ఆసక్తి, ఆదరణభావం కలిగేలా చేశారు.

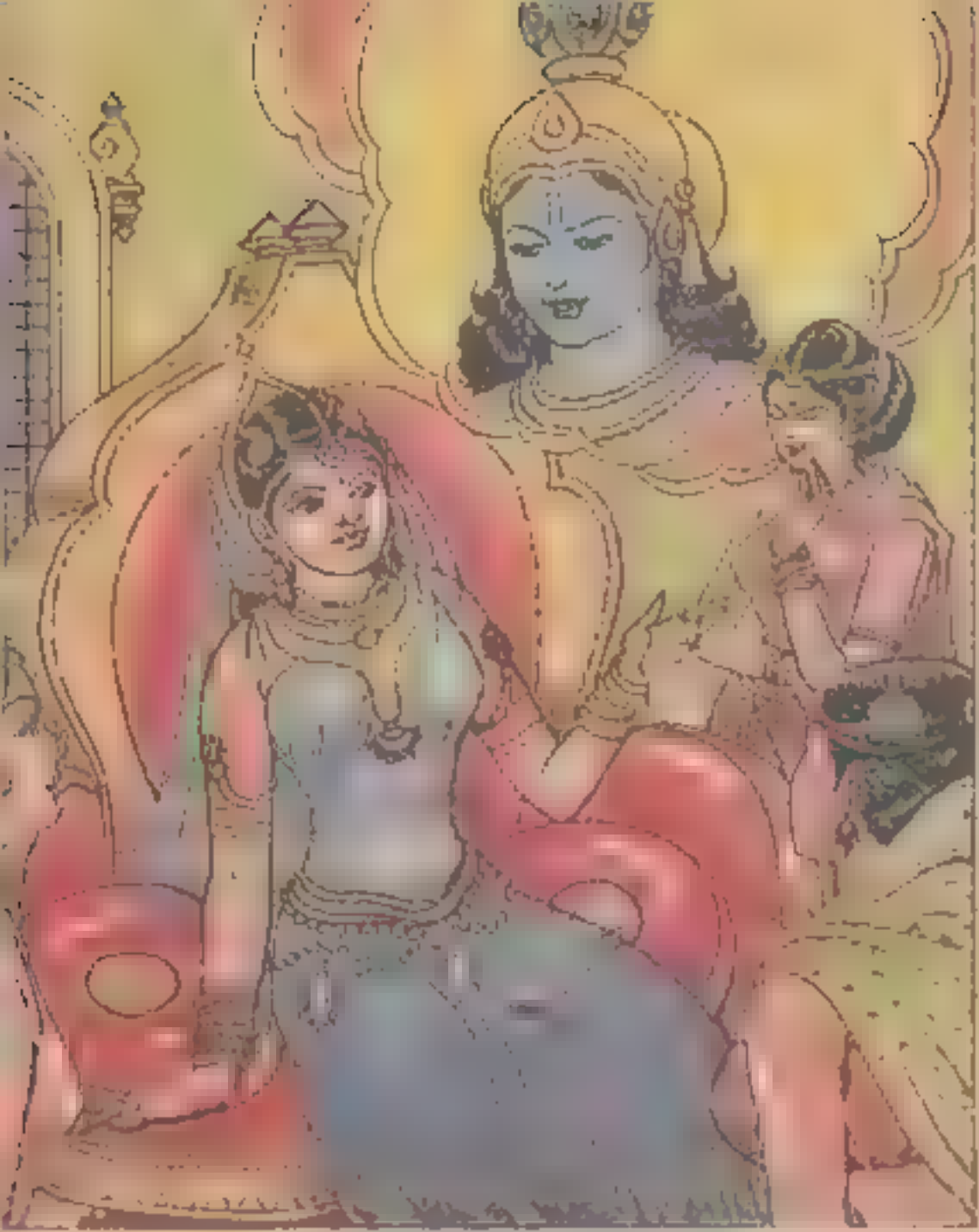
కృష్ణావతారం

రుక్మిణికి మర్నాడు జరగనున్న వివాహం గురించి చెప్పి నారదుడు వెళ్ళిపోగానే, కృష్ణుడు తన వారితో, "నారదమహాముని, మన శ్రేయస్సు కోరి చెప్పిన మాటలు మీరంతా విన్నారు కద! ఇంక అలస్యం దేనికి? పనికి ఉపక్రమించుదాం— వెంటనే బయలుదేరి కుండినపురానికి పోదాం. మీ మీ వాహనాలనూ, సేనలనూ ఆయత్తం చేసుకోండి. బలగం బయలు దేరేటప్పుడు ముందు సాత్యకి, మధ్యలో బలరాముడూ, చివరలో ఉగ్రసేన మహారాజూ ఉండేటట్టు చూడండి. నేను దారకుణ్ణి వెంట తీసుకుని, సమస్తమైన ఆయుధాలతో సహా ముందు వెళ్ళి, అశిశుపాలుడూ, రుక్మి, జరాసంధుడూ

మొదలైన వాళ్ళ సంగతి అంతు చూసి, రుక్మిణిని సంపాదించుకుంటాను," అన్నాడు.

ప్రయాణ దుందుభి మోగించారు. యాదవులందరూ ఆర్భాటంగా ప్రయాణ సన్నాహాలు చేశారు. కృష్ణుడు తృప్తిపడి, తనను తాను చక్కగా అలంకరించుకుని రథంలో బయలుదేరాడు.

అతడు పెళ్ళికోడుకు లాగా, మహా వైభవంతో ప్రయాణం చేసి, విదర్భదేశం చేరి, కుండిన పురాన్ని చేరబోతూండగా, రుక్మిణి తండ్రి అయిన భీష్మకుడు ఎదురు వచ్చి, ఆదరించి, నగరం బయట ఉన్న విడిదికి తీసుకుపోయి, అతిథి మర్యాదలన్నీ చేశాడు.

పెళ్ళికి వచ్చిన రాజులందరూ కృష్ణుణ్ణి చూసి రకరకాలుగా మాట్లాడుకున్నారు.

“శిశుపాలుడు కృష్ణుడికి మేనత్త కొడుకేగా? అతని పెళ్ళిగదా అని చూడ వచ్చి ఉంటాడు,” అన్నారు కొందరు.

“అదంతా ఏమీ లేదులే. ఈ కృష్ణుడికి జరాసంధ శిశుపాలు లంటే ఏ మాత్రమూ పడదు. అటువంటి వాడు ఎందుకు వచ్చి నట్టు?” అన్నారు మరికొందరు.

యాదవుల నందరినీ వెంటబెట్టుకుని కృష్ణుడు వచ్చాడని వినగానే రుక్మిణికి, వేసవి ఎండలకు తెగ కాలి ఉన్న భూమి మీద వర్షం పడినంతగా పరమానంద మయింది. “నన్నీ కష్టాలనుంచి ఉద్ధరించ

టానికే కృష్ణుడు వచ్చాడు, అందుకు సందేహమేమీ లేదు. నా జన్మ నిజంగా తరించింది, నా కోరిక ఈడేరింది. అతన్ని ఎప్పుడు కళ్ళ చూస్తానో!” అనుకున్న దామె.

ఆమె కృష్ణుణ్ణి గురించి రకరకాలుగా ఊహించుకో నారంభించింది; చెలికత్తెలతో అతని కథలు మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పింది; ఆమెలో ముందుండిన దైన్యమంతా పోయి కొత్త కళ వచ్చింది.

కృష్ణుడు కూడా మిగిలిన విషయాలేవీ పట్టించుకోక రుక్మిణిని గురించిన అలోచనలలో మునిగి పోయాడు. ఆమెను తాను ఎలా చూస్తాడు? ఆమెను ఎలా అపహరిస్తాడు? తనకు అడ్డుపడే శత్రువుల నందరినీ ఎలా ఎదుర్కుంటాడు? ఇంతకూ ఆమెకు తనమీద మనస్సున్నదని విన్న మాట నిజమో కాదో ఎలా తెలుసుకోవటం?

“ఏమైనా కానీ, ఆమె నాకేసి అపేక్షగా చూసిందో, దేవతలు అడ్డుపడినా సరే, ఆమెను తప్పక సంపాదిస్తాను,” అనుకున్నాడతను.

తెల్లవారింది. తేనెటీగలు పద్మాల మీదికి ముసిరాయి. చక్రవాకాలకు గుడ్డి తనం పోయింది. హంసలు కొలనుల్లో విహరించసాగాయి. కలువలు ముడుచుకు పోయాయి. సూర్యోదయమయింది.

కృష్ణుడు కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని, చక్కగా అలంకరించుకుని, తన పరివారాన్ని వెంటబెట్టుకుని, సంతోషంగా విడిది నుంచి రథం మీద బయలుదేరాడు. రుక్మిణిని చూడాలన్న కోరిక అతన్ని తీవ్రంగా ఆవేశించింది.

రాజసౌధంలో రుక్మిణిని చెలికత్తెలు చక్కగా అలంకరించి ముస్తాబు చేశారు. అలంకరణ పూర్తి కాగానే ఆమె ఒక బంగారు పల్లకిలో ఎక్కి, చెలికత్తెలు వెంట రాగా, నగరం వెలపల ఉండే గౌరీదేవిని అర్చించి రావటానికి బయలుదేరింది. ఆమె ఆలయం దగ్గర పల్లకి దిగి, లోపలికి చెలికత్తెల మధ్య నడిచి వెళ్ళి, దేవికి మొక్కి, "తల్లీ, నాకు కృష్ణుడే భర్త అయేటట్టు అనుగ్రహించు," అని ప్రార్థించింది.

రుక్మిణి గౌరీ ఆలయం నుంచి బయటికి వచ్చే సమయానికి కృష్ణుడు అక్కడికి వచ్చి, మొట్టమొదటిసారిగా ఆమెను చూశాడు. ఆమె అప్పుడే పాలసముద్రం నుంచి పైకి వచ్చిన లక్ష్మీదేవిలాగా అతనికి కనబడింది. బ్రహ్మసృష్టిలో అంతటి సౌందర్యవతి మూడు లోకాలలో చూసినా ఉంటుందని అతనికి తోచలేదు. ఆమెను గురించి విన్న దానితో కలిగిన ఉద్వేగాన్ని భరించాడు గాని, ఆమెను కళ్ళ ఎడట

చూస్తూ ప్రేమోద్వేగాన్ని నిగ్రహించుకోవటం అతనికి సాధ్యంగా కనబడలేదు.

రుక్మిణిని తన దాన్ని చేసుకోవటానికి తగిన చోటూ, సమయమూ దైవికంగా అతనికి కలిసి వచ్చాయి. ఇలాంటి అపకాశాన్ని పోగొట్టుకోవటం అవివేకం అని అతను తనలో అనుకున్నాడు.

ఇదే సమయంలో రుక్మిణి కూడా కృష్ణుణ్ణి మొదటిసారిగా చూసింది. అతనే కృష్ణుడని చెలికత్తె లామెకు చెప్పారు. ఆమె అతనికేసి ఒళ్ళంతా కళ్ళు చేసుకుని చూసింది. ఇంతకాలమూ తాను విడవకుండా ధ్యానం చేస్తున్నవాడు అకస్మాత్తుగా తన కళ్ళ ముందు కనిపించేసరికి

అమెకు ఆశ్చర్యమూ, కంపమూ, ఆనందమూ ఒకేసారిగా కలిగాయి. ఆమె కళ్ళు చల్లగా చెమ్మగిల్లాయి. సమాధి స్థితలోకి వెళ్ళిపోయిన యోగి లాగా ఆమె తనను తానే మరచిపోయింది. ఆమె ఆలా ఆయి పోవటం చూసి చెలికత్తెలు చాలా భయపడ్డారు.

ఇంతలో బలరాముడు వచ్చి కృష్ణుణ్ణి కలుసుకున్నాడు. కృష్ణుడు తాను చేయదలచిన పనిని గురించి తన అన్నకు సంగ్రహంగా చెప్పి, రుక్మిణిని అమాంతంగా కొగలించుకుని, ఎత్తితెచ్చి తన రథం మీద పెట్టాడు. రుక్మిణి చెలికత్తెలు కంగారుపడ్డారు. సమీపంలో ఉండే

భటులు కృష్ణుడి మీదికి రాసాగారు. బలరాముడు చెట్టొకటి పీకి, మీదికి వచ్చే రథాలనూ, ఎనుగులనూ, గుర్రాలనూ, సైనికులనూ చావమోది, చెల్లాచెదరు చేశాడు.

ఈ ఆర్భాటం విని, ఉగ్రసేనుడూ, సాత్యకీ, శతద్యుమ్నుడూ, విదూరథుడూ, ప్రసేనజిత్తూ మొదలైన యదువృష్టి భోజాంధక వీరులు తమ తమ బలాలతో వచ్చి బలరాముడికి అండగా నిలబడి, కృష్ణుడితో, "నువ్వా పిల్లను తీసుకుని ద్వారకకు వెళ్ళిపో. ఇక్కడ ఉండే వాళ్ళందరి సంగతి మేము చూసుకుంటాం," అన్నారు.

వీరంతా యుద్ధానికి సిద్ధపడుతూ ఉంటే, రుక్మిణి అంగరక్షకులైన భటులలో చావగా మిగిలిన వాళ్ళు వెళ్ళి, రుక్మిణి అపహరణం గురించి భీష్మకుడికి, జరాసంధుడికి, శిశుపాలుడికి, వారి వెంట వచ్చిన రాజులకూ తెలిపారు. అందరూ ఈ వార్త విని ఆశ్చర్యపడుతూ, "ఇంత మంది మహాయోధు లిక్కడ ఉండగా కృష్ణు డింత పని చేశాడే! వాడి కెంత పొగరు, ఎంత సాహసం, ఎంత ధైర్యం!" అనుకున్నారు.

జరాసంధుడు కోపంతో దహించుకుపోతూ, కళ్ళ నిప్పులు రాల్చుతూ, "ఒక

గోపకుడి కొడుకు మహా జగదేకవీరుడల్లె
వచ్చి నా ప్రయత్నమంతా పాడు చేశాడు.
నేను నా సేనతో సహా బయలుదేరి వెళ్ళి
వాడి మీద దాడి చెయ్యబోతున్నాను. ఇష్ట
మైతే మీరు కూడా సహాయం రండి,"
అని మిగిలిన వారితో అన్నాడు.

సముద్రమే కోటగా గల ద్వారకలో
ప్రవేశించినాసరే, కృష్ణుణ్ణి, అతడి బంధు
వుల నందరినీ హతమార్చి, ద్వారకను
ధ్వంసం చేసి, రుక్మిణిని తెస్తానని ఆ
జరాసంధుడు అందరి ఎడటా గొప్పగా
ప్రతిజ్ఞ చేశాడు.

పౌండ్రకవాసుదేవుడు జరాసంధుణ్ణి
వారిస్తూ, "నీ భృత్యుణ్ణి నే నుండగా

నీ కెందుకు శ్రమ? నేను వెళ్ళి, ఆ
కృష్ణుణ్ణి ముక్కలు ముక్కలుగా నరికి,
అదవి పక్షులకు ఆహారంగా వేస్తాను.
భూమి మీద ఇద్దరు వా ను దేవులెలా
ఉంటారు? ఈ పొరపాటు సరి చెయ్య
టానికి, నీకు ఆనందం చేకూర్చటానికి
గొప్ప అవకాశం నాకు దొరికింది. ఇంకేం
కావాలి?" అన్నాడు.

అంతలోనే శిశుపాలు కొక పెద్ద పరిఘ
చేత బట్టి నిలబడి, అందరూ వినేటట్టుగా,
"అగండి! ఎవరూ కదల వద్దు! ఈ అవ
మానం నాది. పెళ్ళి చేసుకుందామని
ఉబలాటంతో వచ్చి చివర కిలా భంగ
పాటు పొందిన వాణ్ణి నేను, ఈ ఒక్క
పరిఘతోనే ఆ కృష్ణుణ్ణి, మిగిలిన యాద
వులనూ రూపుమాపి, జరాసంధుడి
భృత్యుడుగా గొప్ప కీర్తి సంపాదించు
కుంటాను. నిజంగా క్షత్రియుడైనవాడు
మరొకడి భార్య కోసం ఇలా అశపడతాడా?
ఈ యాదవ గోత్రీకుడు చాలా హీనుడై
ఇలా చేశాడు. వాడు పెరిగినది వాచీ
వరసా లేని పశువుల మధ్య. అందుచేత,
కృష్ణుణ్ణి చంపి రుక్మిణిని తీసుకు రావటం
నా పని," అన్నాడు.

తరవాత జరాసంధుడు మొదలైన
రాజులందరూ, కవచాలు ధరించి, రథా
లెక్కి యుద్ధ సన్నద్ధులయ్యారు. అదే

విధంగా సేనలన్నీ భేరిలూ, శంఖాలూ మొదలైన వాద్యాలు మోగించుకుంటూ అట్టహాసంగా బయలుదేరాయి.

త్వరలోనే వారు, రథం మీద రుక్మిణిని ఉంచుకుని పోతున్న కృష్ణుణ్ణి, అతని వెనకగా పోతున్న యాదవ సేనలనూ చేర వచ్చారు.

బలరాముడు మొదలైన యాదవ వీరులు తమ సేనలను ఆపి, జరాసంధుడి బలాలతో యుద్ధం ప్రారంభించారు. యాదవ సేన చిన్నది, జరాసంధుడి సేనలు పెద్దవి. అయినా జరాసంధుడి సేనలోనే హెచ్చుగా రక్షపాతం జరిగింది. ఈ భయపక్షల వీరులూ వ్యంద్య యుద్ధాలు చేశారు. సాత్యకి, జరాసంధుడూ మహా దారుణమైన యుద్ధం చేశారు. శక్ర దేవుడూ, అక్రూరుడూ కలిసి దంతవక్త్రుడితో యుద్ధం చేశారు. శిశుపాలుడు ముగ్గురు యాదవ వీరులతో ఒకేసారి అతి భయంకరంగా పోరాడాడు. కృత పర్మకూ పాండ్రక వాసుదేవుడికి భీకరంగా యుద్ధం జరిగింది.

ఆందరికన్న బలరాముడు మహా భయంకరంగా శత్రునాశనం చేశాడు. అవతలి పక్షాన జరాసంధుడు కూడా చాలా దారుణంగా యుద్ధం చేశాడు. చివరకు బలరాముడే అతన్ని గదా

యుద్ధంలో మూర్ఛపోగొట్టాడు. వెంటనే జరాసంధుణ్ణి అతని సారథి రథంమీద పెట్టుకుని, దూరంగా తీసుకుపోయాడు. అది చూసి సేనలు పలాయనం సాగించాయి. ఆ పారిపోయేవాళ్ళను సాత్యకి మరింత తరిమాడు. సాత్యకి శంఖం పూరించటం విని కృష్ణుడు, జరాసంధుడు పారిపోయినట్టు గ్రహించి, తన పాంచ జన్యాన్ని ఊదాడు.

కృష్ణుడు రుక్మిణిని ఎత్తుకుపోతున్నాడన్న వార్త విని జరాసంధుడు మొదలైన రాజులు తమ విడిది నుంచి సైన్యాలతో సహా బయలుదేరే సమయంలోనే, రాజ భవనంలో ఉన్న రుక్మి కూడా అవార్త

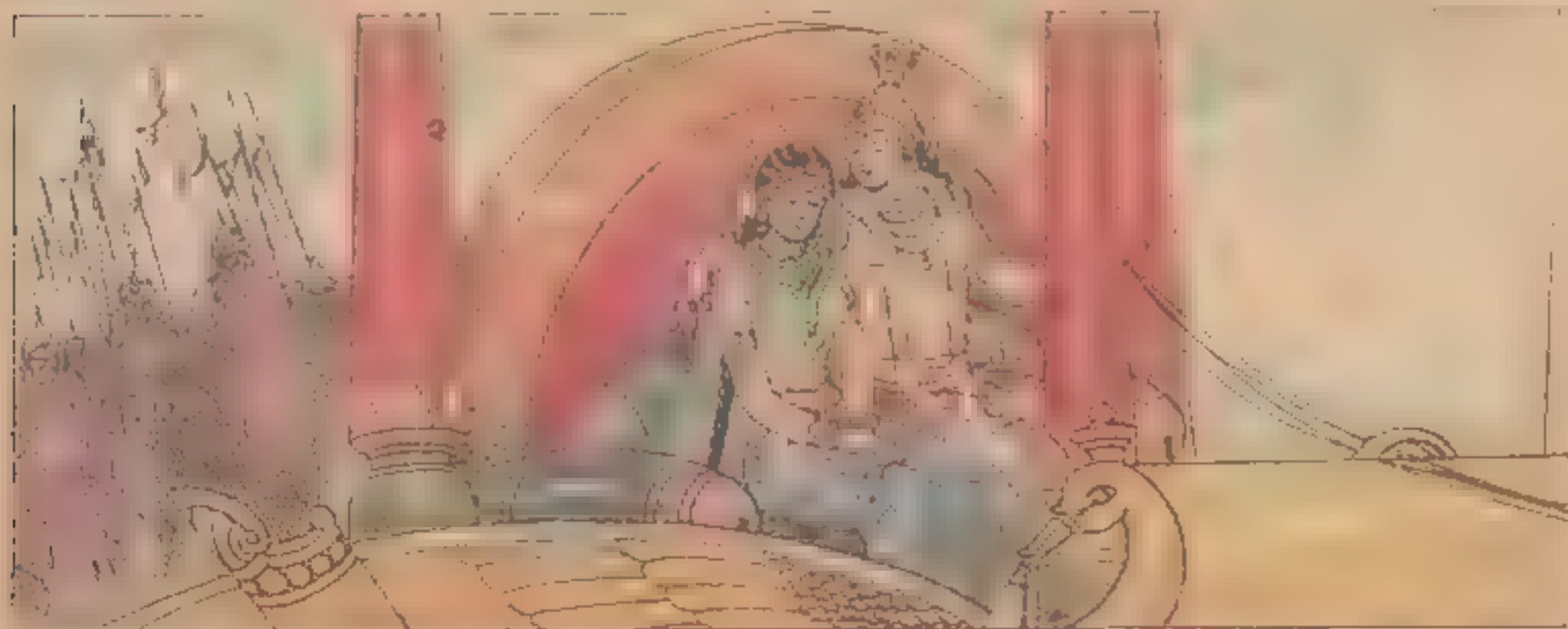
విని, మండిపడి, యుద్ధంలో కృష్ణుణ్ణి చంపి, రుక్మిణిని తీసుకురాకుండా తిరిగి నగరంలో అడుగు పెట్టనని తన తండ్రి ఎదటా, బంధువుల ఎదటా శపథం చేసి, గదుడూ, కైశికుడూ మొదలైన యోధులనూ, సేనలనూ వెంటబెట్టుకుని, యుద్ధ సన్నద్ధుడై బయలుదేరాడు. అతనితోబాటు దక్షిణదేశాల రాజులు కూడా పలువురు ఉన్నారు.

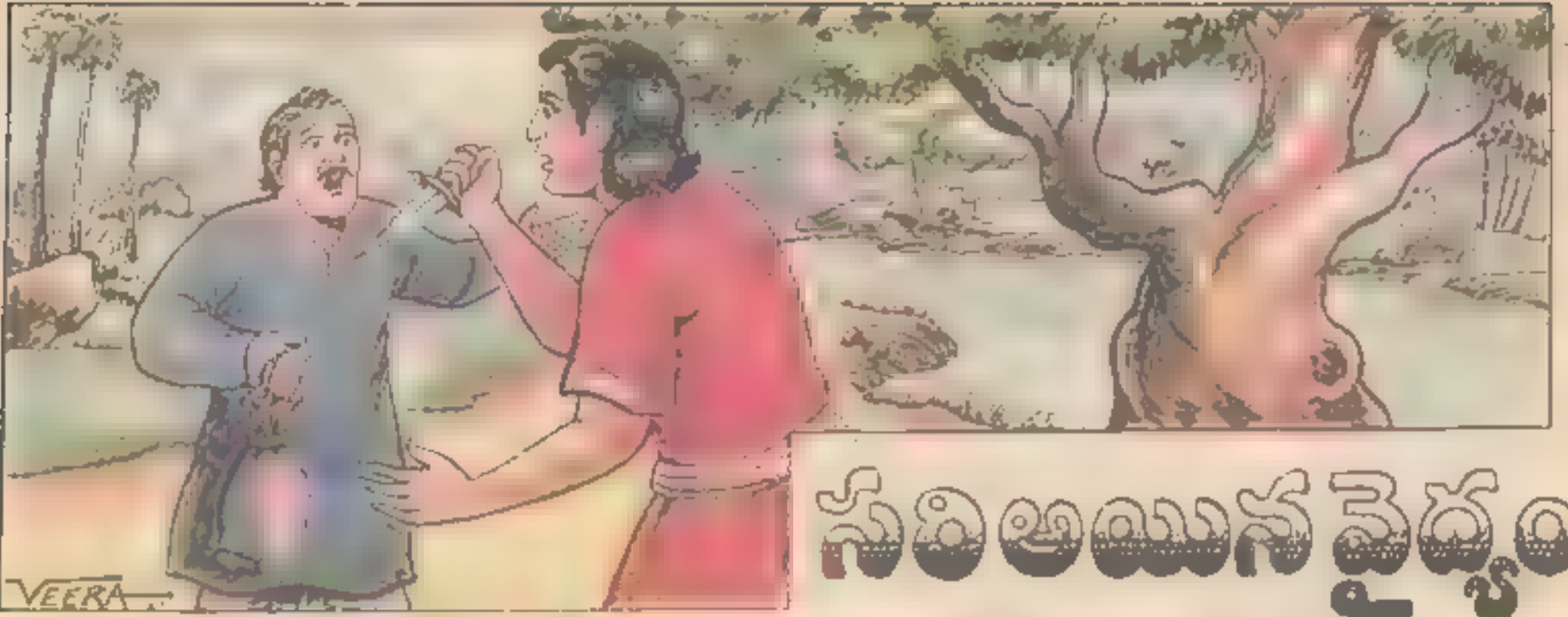
వారికి కృష్ణుడి రథం నర్మదాతీరం వెంబడి ఒంటరిగా నడుస్తూ అంత దూరాన కనిపించింది. రుక్మిణి మిగిలిన వారందరినీ వెనకనే వదిలేసి, అతి వేగంగా తన రథాన్ని తోలించి, కృష్ణుడి రథానికి ఎదురు వెళ్ళి, "ఎక్కడికి పోతావురా, ఇతరుడి భార్యను అపహరించేవాడా! నేను రుక్మిణి! విదర్భ రాజు కొడుకును! ప్రాణాలు దక్కించుకోదలిస్తే రుక్మిణిని తక్షణం వదిలెయ్యి, లేదా నాతో యుద్ధం చెయ్యి." అంటూ కృష్ణుడిపైన బాణవర్షం కురిపించాడు.

కృష్ణుడు క్షణంలో అతని సారథిని చంపి, అతని శరీరంనిండా బాణాలు గుచ్చాడు.

రుక్మిణి దుస్థితి చూసి దక్షిణ దేశపు రాజులు తమ మిత్రుణ్ణి కమ్ముకుని, అమితాగ్రహంతో కృష్ణుడితో యుద్ధానికి పూనుకున్నారు. కృష్ణుడికి, వారికి మధ్య తీవ్రమైన యుద్ధం జరిగింది. కొంత సేపటికి రుక్మిణి తిరిగి బలం తెచ్చుకుని, మరొక రథం మీద వచ్చి, కోపావేశంతో కృష్ణుడిపై తలపడ్డాడు. కృష్ణుడు అతని రొమ్ములో దిగేలాగు మూడు బాణాలు కొట్టి, రుక్మిణి మూర్ఛపోగొట్టాడు. నేల మీద స్పృహ తప్పి పడిపోయిన అన్నను చూసి రుక్మిణి కృష్ణుడి రథంమీద కూలబడి పోయి, దుఃఖించసాగింది.

కృష్ణుడు రుక్మిణిని కౌగలించుకుని, నెమ్మదిగా ఓదార్చి, రుక్మిణి ఏమీ చేయనని ఆమెకు అభయమిచ్చి, రథాన్ని తిరిగి వెనక్కు తిప్పించి, తన నగరానికి బయలుదేరాడు.

నీతి అయిన వైద్యం

నొగపురం అనే ఊళ్ళో వుండే, బ్రహ్మం అనే యువకుడు, అనారోగ్యంతో బాధ పడుతున్న తల్లిని తీసుకుని, వైద్యుడి ఇల్లు చేరేసరికి, ముందు గదిలో చాలా మంది రోగులు కూర్చునివున్నారు.

బ్రహ్మం తల్లిని ఒక పెడగా కూర్చో బెట్టి, "మనవంతు వచ్చేసరికి చాలా సేపయెలా వున్నది. అలా బజారుకు వెళ్ళి వస్తాను," అంటూ అక్కడి నుంచి బయలుదేరాడు.

పోతికెళ్ళవయసు వచ్చినా, బ్రహ్మనికి ఏ పని చేతకాదు. ఆ కారణంవల్ల ఎవరూ వాడికి పని యివ్వలేదు. చిన్నతనంలోనే తండ్రి పోవడంతో తల్లి వాణ్ణి చాలా గారా బంగా పెంచింది. వాడికి చదువు అబ్బ లేదు; ఒళ్ళువంచి పనిచెయ్యడం యిష్టం లేదు. క్రమంగా జూదాలకూ, చెడు స్నేహాలకూ అలవాటు పడి, అక్కడా

యిక్కడా చిన్న చిన్న దొంగతనాలు చేస్తూండేవాడు. ఈ మధ్య వాడికి, ఎలాగైనా డబ్బు మొత్తంగా ఒకేసారి సంపాదించాలన్న ఆశపట్టుకున్నది.

అంతకు ముందు రోజు బ్రహ్మం, ఊరి చివరనున్న చెరువు దగ్గర కాపలా వేశాడు. చీకటిపడుతున్నవేళ ఒక వ్యక్తి అటుగా వచ్చాడు. బ్రహ్మం చప్పున చెట్టుచాటు నుంచి బయటకు వచ్చి, కత్తిని ఆ వ్యక్తి గుండెలతేసి చూపుతూ, "మర్యాదగా, చేతిలో వున్న ఆ సంచి యిచ్చేయి?" అన్నాడు కరకుగా.

ఆ వ్యక్తి భయంతో వణికిపోతూ సంచినీ కింద పడవేసి, ఊరితేసి పరిగెత్తాడు.

సంచిలో బ్రహ్మనికి నాలుగువేల రూపాయలు దొరికాయి. అంత డబ్బు ఏం చేయాలో తోచక వాడు, ఒక వండ

రూపాయిలు మాత్రం తీసుకుని, సంచిని దాపులనున్న ఒక చింతచెట్టు తోర్రలో గుర్తుగా దాచాడు.

వాడు ఇట్లు చేరేసరికి, వాడి తల్లి విపరీతమైన చలిజ్వరంతో వణుకు తున్నది.

"రేపు నిన్ను వైద్యుడి దగ్గరకు తీసుకు పోతాను. నీకు సరిఅయినవైద్యం జర గాలి," అన్నాడు చేతినిండా డబ్బున్న బ్రహ్మం, తల్లితో.

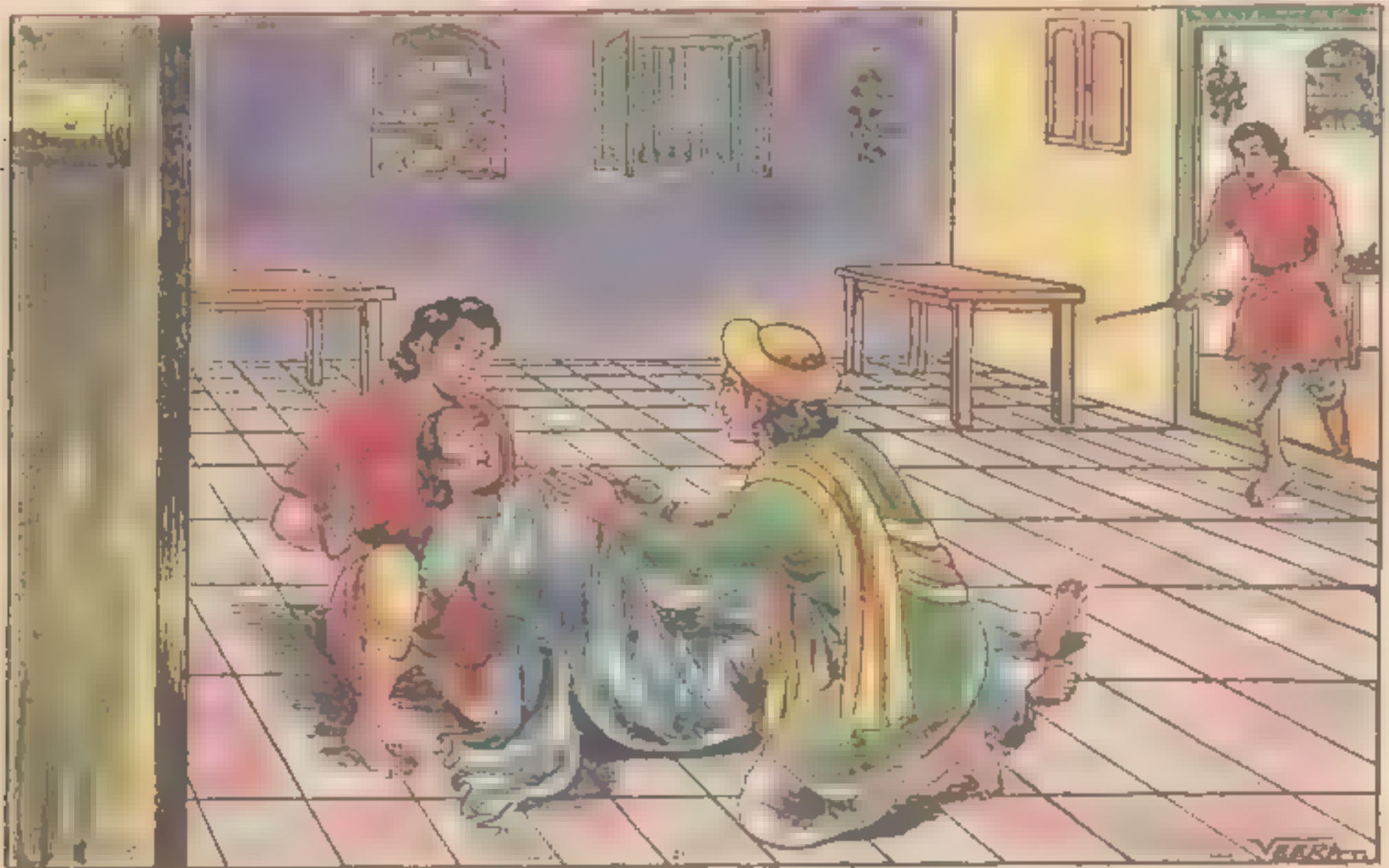
ఆ విధంగానే వాడు మర్నాడు తల్లిని, వైద్యుడి దగ్గరకు తీసుకువచ్చాడు. ఆమెను వైద్యుడింట వదిలి, వాడు కొంతసేపు వీధుల్లో తిరిగి, మళ్ళి వైద్యుడింటికి వచ్చే సరికి రోగులందరూ వెళ్ళిపోయారు. వాడి

తల్లి, కాళ్ళూ చేతులూ కొట్టుకుంటూ, కళ్ళూ తేలవేస్తున్నది. వైద్యుడు ఆమె నాడిని పరీక్షిస్తున్నాడు.

"మా అమ్మకు ఏమయింది?" అంటూ బ్రహ్మం గబగబా పోయి తల్లి పక్కన కూర్చుని, ఆమె రెండు చేతులూ పట్టు కున్నాడు.

"నువ్వు, యీమె కొడుకువా? సమ యానికి వచ్చావు. నీ తల్లికి వాతం కమ్మింది. గరిట కాల్చి వాత వేయక తప్పదు!" అన్నాడు వైద్యుడు.

అంతలో వైద్యుడి నొకరు, గరిట నొక దాన్ని ఎర్రగా కాల్చి తెచ్చాడు. బ్రహ్మం, తల్లి రెండు చేతులూ మరింత గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. అయితే, వైద్యుడు తల్లికి

పెట్టవలసిన వాత, వాడి చేతి మీద పెట్టే సరికి, బ్రహ్మం బాధతో కెవ్వమంటూ అరిచాడు.

“అయ్యో, ఎంత పొరబాటు! సరిగ్గా సమయానికి, నీ చేయి అడ్డు వచ్చింది. ఆ వాత నీ తల్లికే పెట్టివుంటే, అమె నీకు దక్కివుండేది!” అన్నాడు వైద్యుడు.

చేతి మీది వాత, తల్లి పోయిందన్న వార్త బ్రహ్మాన్ని విచ్చివాణ్ణి చేశాయి.

వాడు చప్పన వైద్యుడి మెడపట్టుకుని, “నా తల్లిని చంపావు! నువ్వు వైద్యుడివి కాదు, హంతకుడివి!” అంటూ అరవ సాగాడు.

వైద్యుడు, బ్రహ్మం చేతిని పక్కకు లాగి, “ఇంతవరకూ నువ్వు దొంగవే అను

కుంటున్నాను. ఇప్పుడు నువ్వు హంతకుడివి కూడా అని తెలుస్తున్నది. నిన్న నువ్వు దోచిన డబ్బు—ఒక తండ్రి కూతురి పెళ్ళికోసమని, ఉన్న కొద్దిపాటం అమ్మి తెస్తున్నది. ఇక తనకు పెళ్ళి కాదని అమె బావిలో దూకింది. దహన సంస్కారాలకు కూడా డబ్బు లేక, అమె తండ్రి దుఃఖిస్తున్నాడు. ఆ పెళ్ళికి అడ్డు పడిన నీ చేతి మీద వాతపడింది. అదే మీ అమ్మ ప్రాణం పోవడానికి కూడా కారణం అయింది.” అన్నాడు.

ఇది విన్న బ్రహ్మానికి ఎక్కడలేని వశ్యాక్రాపం కలిగింది. తను చేసిన దొంగ తనం, ఒక కుటుంబంలో రేపిన చిచ్చు, వాడి గుండెలకు పాకింది.

వాడు, వైద్యుడి పాదాలు పట్టుకుని,
 "ఆ తండ్రి శాపమే. మా అమ్మను పాట్లన
 పెట్టుకున్నది. నేను కష్టపడి సంపాదించి,
 మా అమ్మకు సరిఅయిన వైద్యం సమృ
 యానికి చేయించి వుంటే, తప్పక బతికేది.
 ఇప్పుడే వెళ్ళి, ఆ డబ్బు తెచ్చిస్తాను.
 అప్పుడే మా అమ్మ అత్తకు శాంతి!"
 అంటూ బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

వాడు అటు పోగానే, వాడి తల్లి లేచి
 కూర్చుని, వైద్యుడితో, "అయ్యా, నా
 కొడుకు దొంగ అని యింత కాలంగా
 నేనెరగనే ఎరగను. వాడికి సరిఅయిన
 వైద్యం చేసి, వాడిలో మార్పు తెచ్చారు."
 అన్నది.

"నీ కొడుకు, మనం వేసిన పథకంతో,
 మారతాడో లేదో అన్న అనుమానం కొద్దీ,
 చేతి మీద గట్టిగా వాత వేశాను. ఆ వాతకు
 నేను ఉచిత వైద్యం చేస్తానులే," అన్నాడు
 వైద్యుడు నవ్వుతూ.

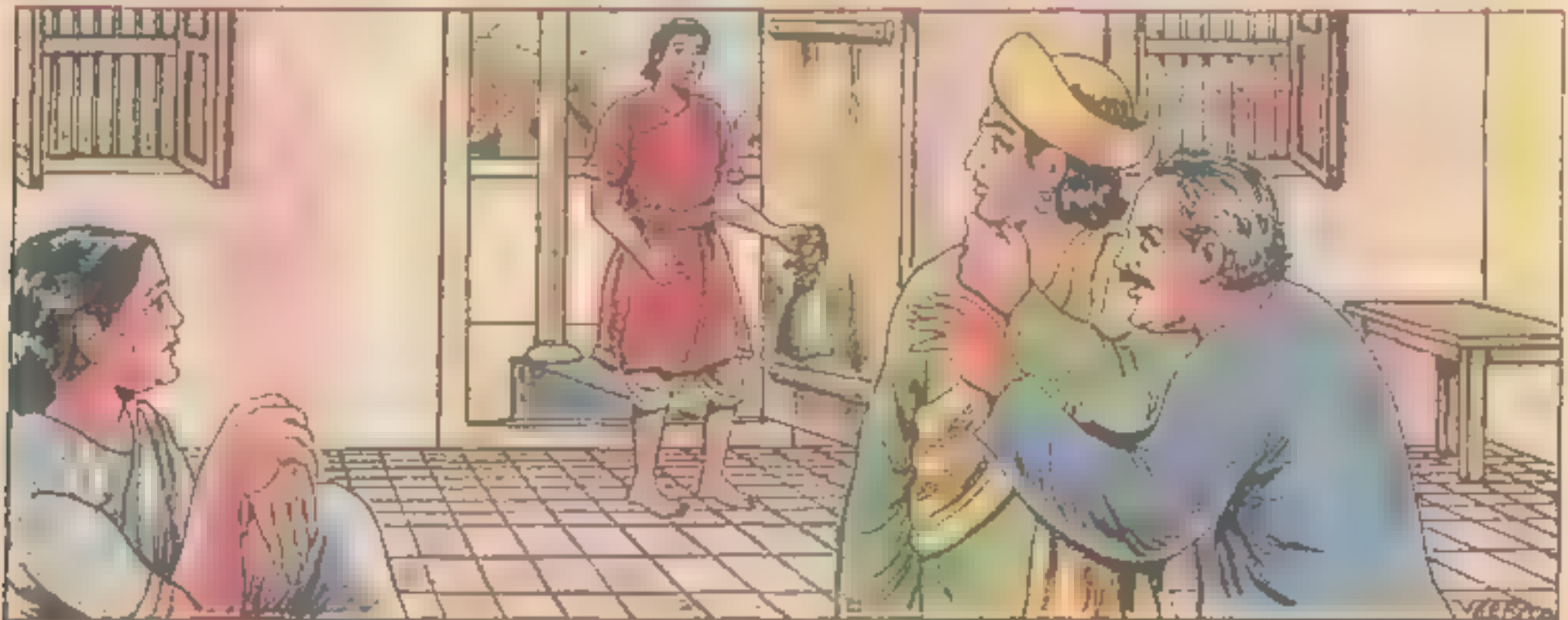
అప్పటివరకూ, లోపలిగదిలో వున్న
 వైద్యుడి బంధువు, ఆయన దగ్గరకు వచ్చి,

"తల్లిని వెంటబెట్టుకువస్తున్న బ్రహ్మాన్ని,
 నా దగ్గర డబ్బు దోచిన దొంగగా గుర్తించడం
 మేలే అయింది. అందరం కలిసి
 వేసిన పథకం బాగానే పొరింది. కాని,
 దీని వెనక కాబోయే పెళ్ళికూతురు అత్త
 హత్య కథ అల్లా వెందుకు?" అని
 వైద్యుణ్ణి అడిగాడు.

"బ్రహ్మం మనసు కరగడానికి,
 ఉత్తుతి కథ అల్లాను. అది వాడి మీద
 బాగా పని చేసింది!" అంటూ వైద్యుడు
 చిన్నగా నవ్వాడు.

డబ్బు సంచితో గదిలోకి వస్తూ, యీ
 సంభాషణ విన్న బ్రహ్మం, "దొంగ అని
 నలుగురిచేతా పిలిపించుకోవడం కన్న,
 చావడం మేలు. మా అమ్మ బతికి, నాకు
 పునర్జన్మ నిచ్చింది. ఇక నుంచి కష్టపడి
 పనిచేసి సంపాదిస్తాను," అంటూ
 సంచినీ వైద్యుడి బంధువుకు యిచ్చాడు.

వాడిలో వచ్చిన మార్పుకు తల్లితోపాటు,
 చాలా సంతోషించిన వైద్యుడూ, ఆయన
 బంధువు చేతులెత్తి వాణ్ణి దీవించారు.

అదృష్టం

ఒక ఊళ్లో ఇద్దరు ముసలివాళ్ళు ఉండే వాళ్ళు. ఒకడు మంచివాడు, ఒకడు చెడ్డవాడు. ఒక విడు సంవత్సరాది రోజున ఆ ఇద్దరూ కలుసుకున్నారు.

“నాకు రాత్రి చిత్రమైన కల వచ్చింది. నా అదృష్టం అకాశం నుంచి వచ్చి పడిందట,” అన్నాడు మంచివాడు.

“చిత్రంగానే ఉన్నది. ఎందుకంటే, నాకూ నా అదృష్టం కలలో వచ్చింది. అది భూమిలో నుంచి వచ్చిందట,” అన్నాడు చెడ్డవాడు.

“ఎవరి అదృష్టం ఎలా వస్తుందో చూద్దాం,” అని మంచివాడు తన ఇంటికి వెళ్ళి పోయాడు.

కొన్ని రోజులు గడిచాక చలిరోజులు వెనకపడ్డాయి.

“ఇవాళ పొలం పని ప్రారంభించ వచ్చు,” అనుకుని మంచివాడు పారా,

పలుగూ తీసుకుని పొలానికి వెళ్ళి, తవ్వటం మొదలు పెట్టాడు. ఉన్నట్టుండి పలుగుకు ఏదో తగిలి ఖంగు మన్నది. పొలంలో పలుగురాళ్ళు ఎలా వచ్చాయో అని ఆశ్చర్యపడుతూ, తవ్వి తీసి చూస్తే అది ఒక బిందె ! మంచివాడు దాని మూత తీసి చూసే సరికి, అందులో బంగారు కాసులూ, మొహరీలూ కనిపించాయి. మంచివాడు ఆ బిందెను తిరిగి యథా ప్రకారం పెట్టేశాడు.

“పాపం, ఈ నిధి ఆ ముసలాడిది అయి ఉంటుంది. తన అదృష్టం భూమిలో దొరికినట్టు సంవత్సరాదినాడు అతను కల వచ్చిందన్నాడు. వెళ్ళి అతనితో చెబు తాను,” అనుకుని మంచివాడు చెడ్డవాడి దగ్గిరికి వెళ్ళి, “పెద్దయ్యా, నీ అదృష్టం నా పొలంలో దొరికింది. బిందెనిండా నా పొలంలో పని ప్రారంభించ వచ్చు,” అనుకుని మంచివాడు పారా,

ఉన్నాయి. నా పొలానికి వెళ్ళి తెచ్చుకో." అని చెప్పి, ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

అతను ఇంటికి వెళ్ళి తన భార్యతో జరిగిన దంతా చెప్పి, "తన అదృష్టం నా పొలంలో దొరికిందని చెబితే, పాపం, పెద్ద వాడు చాలా సంతోషించాడు. ఈ పాటికి అతను బిందెను ఇంటికి తెచ్చుకుని ఉంటాడు," అన్నాడు.

"న్యాయమైన పని చేశావు," అన్నది మంచివాడి భార్య.

ఈ లోపల చెడ్డవాడు మంచివాడి పొలానికి వెళ్ళాడు. బిందె తవ్విన చోటు కనిపిస్తూనే ఉన్నది. పై మట్టి తొలగించగానే బిందె కనబడింది. వాడు అత్రంగా ఆ బిందెను పైకి తీసి, మూత తెరిచి, చూశాడు. అతనికి బిందెలోపల కాసులూ, మొహరీలూ కనిపించటానికి బదులు పాములు మెలితిరుగుతూ కనిపించాయి.

చెడ్డవాడికి చెప్పరాని కోపం వచ్చింది.

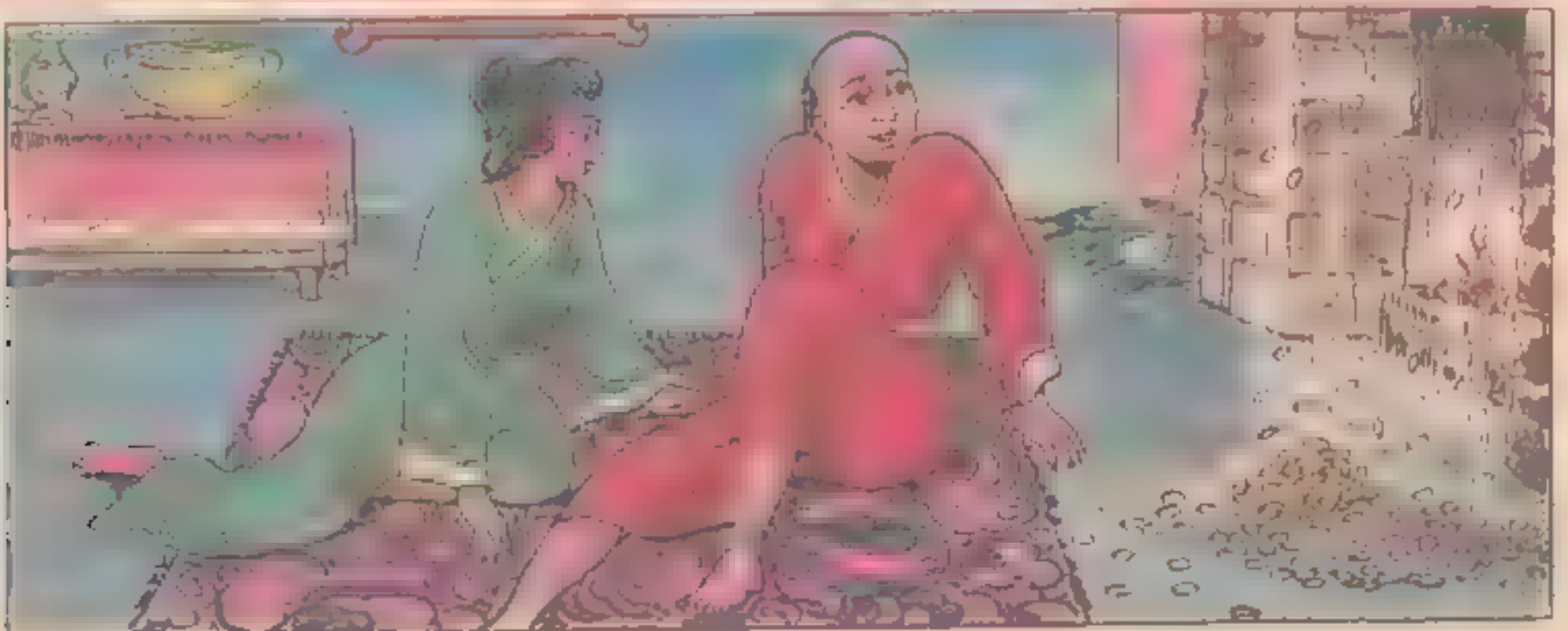
"దొంగవెధవ. ఎంత మోసం చేశాడూ! ఇందుకు వాడికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తం

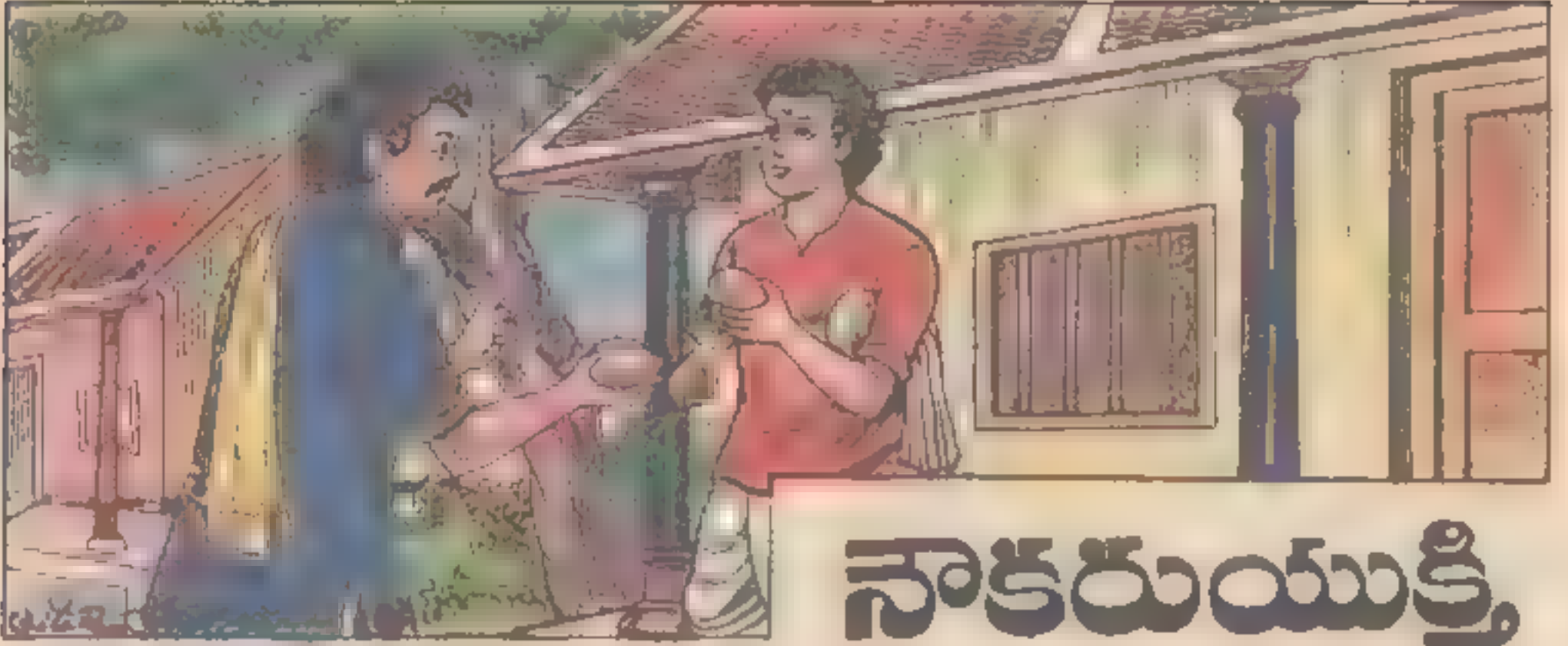
చెయ్యక మానను!" అనుకుని చెడ్డవాడు బిందెను ఇంటికి పట్టుకుపోయాడు.

ఆ రాత్రి చెడ్డవాడు ఆ బిందెతో సహా మంచివాడి ఇంటికి వచ్చి, నిచ్చిన వేసి ఇంటికప్పు ఎక్కి, దానిలో నుంచి లోపలికి చూశాడు. చలిమంటకు వీపు పెట్టి మంచి వాడు పడుకుని ఉండటం చెడ్డవాడికి కనిపించింది. తనకు ఇంత ద్రోహం చేసి, నిశ్చింతగా చలి కాచుకుంటున్న మంచి వాణ్ణి చూస్తే చెడ్డవాడికి మరింత కోపం వచ్చింది. అతను బిందె మీది మూత తీసి, దానిని పొగగూడులో నుంచి లోపలికి పెట్టి, కుమ్మరించాడు.

కాని చెడ్డవాడు అనుకున్నట్టు పాములు పడటానికి బదులు, బంగారు కాసులూ, మొహరీలూ మంచివాడి చుట్టూ పడ్డాయి. "అతను అనందంతో భార్యనులేపి, చూశావా, నా కల నిజమయింది. మన అదృష్టం ఆకాశం నుంచి పడింది," అన్నాడు.

అటు తరవాత మంచివాడు దారిద్ర్య మన్నది ఎరగకుండా సుఖంగా జీవించాడు.

నాకరుయక్తి

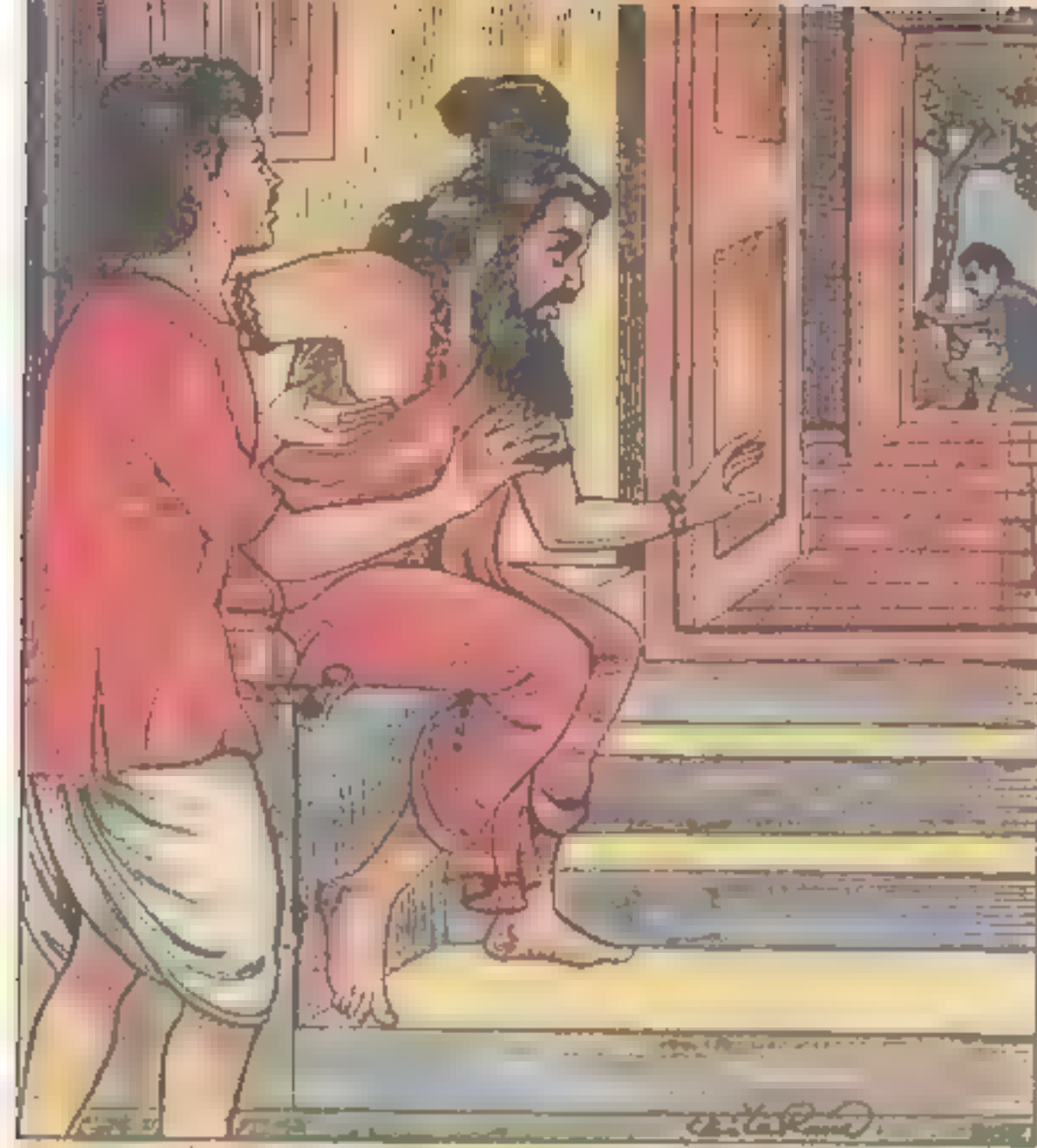
ఒక ఊళ్ళో ఒక సామాన్యపు రైతు ఉండేవాడు. అతను బ్రహ్మచారి కావటం చేత ఇంటి పని చేసేటందుకొక వంటవాణ్ణి పెట్టుకున్నాడు.

ఒక ఏడు మామిడి పళ్ళకాలం వచ్చింది. రైతు ఏదో పని మీద పోతూ ఉండగా ఒక ఎరిగిన ఆసామి కనిపించి, "చాలా మేలు రకం మామిడిపళ్ళు తెప్పించాను. రెండిస్తాను, పట్టుకు వెళ్ళి ఎంత బాగుంటాయో తిని చూడు," అంటూ రెండు పళ్ళు చేతిలో పెట్టాడు. ఆయన ఇంటికి తిరిగి వచ్చి ఆ మామిడిపళ్ళను తన వంటవాడి కిచ్చి, "వీటిని కడిగి, ముక్కలు తరిగి ఉంచు. నే నిప్పుడే వస్తాను," అంటూ తన పని మీద వెళ్ళాడు.

వంటవాడు ఆ మామిడి పళ్ళను కడిగి, చెక్కు తీసి, ముక్కలు తరుగుతూ, ఎలా ఉంటుందో రుచి చూద్దామని ఒక ముక్క

నోట వేసుకున్నాడు. రుచి వర్ణనాతీతంగా ఉంది. తరిగేసిన మామిడి కాయలో రెండు ముక్కలు తరుగైతే ఎవరు కనుక్కోవచ్చారు లెమ్మనుకుని మరి రెండు ముక్కలు నోట వేసుకున్నాడు. తింటున్న కొద్దీ మామిడి ముక్కల రుచి హెచ్చుతున్నట్టు కనపడింది. రెండు కాయలూ ముక్కలు తరిగే లోపుగా ముక్కల్లో సగానికిపైగా వంటవాడి కడుపులోకి వెళ్ళిపోయాయి. మిగిలిన ముక్కలను చూస్తే వంటవాడికి భయమయింది.

ఏం చెయ్యాలి? తరిగిన ముక్కల్లో కొన్ని తిన్నానంటే యజమాని కది క్షమించరాని తప్పువుతుంది. కనక ఏదో ఒక బొంకు బొంకక తప్పదు. చిన్న బొంకు కన్న పెద్దబొంకు తేలిక. రెండు మామిడి పళ్ళూ పోయాయని చెప్పటం సులువు. ఆ మాట చెబుదామనే ఉద్దే

శంతో వంటవాడు మిగిలిన ముక్కలన్నీ తినేసి, తొక్కలూ, పెంకలూ ఎవరికి కనిపించని చోట పారేసి, పళ్ళెమూ అదీ కడిగి యజమాని కోసం ఎదురు చూస్తూ కూచున్నాడు.

ఈలోపల రైతు తన పని చూసుకుని ఇంటికి తిరిగి వస్తుండగా ఎవరో సాధువు ఎదురయ్యాడు. అ సాధువును చూడగానే తనకు దొరికిన మామిడి పళ్ళలో కొంత ఆయనకు పెట్టి ఇంత పుణ్యం సంపాదించు కుందా మనిపించింది రైతుకు. అందుచేత ఆయన సాధువును పలకరించి, దూరప్రాంతం వాడని తెలుసుకుని, "స్వామీ, మా ఇల్లు ఈ దాపులనే వున్నది,

దయచెయ్యండి. పది నిమిషాలు కన్న మిమ్మల్ని ఉంచను." అన్నాడు.

సాధువు సరేనని రైతు వెంట వచ్చాడు. రైతు ఆయనని ఇంటి ముందు వసారాలో కూచోమని, లోపలికి వెళ్ళి వంటవాడితో, "సాధువును తీసుకొచ్చాను. మామిడిపళ్ళు కోసి సిద్ధంగా ఉంచావా? ఆయనకు కాసిని ముక్కలు పెడదాం," అన్నాడు.

"ఏం పెట్టి కొయ్యను? కత్తి వట్టి మొద్దుకత్తి," అంటూ వంటవాడు ఒక బండకత్తిని, యజమానికి చూపించాడు.

"అలాగా! దీనికి పదును పెట్టి ఇప్పుడే తెస్తానుండు. ఇంటికి పట్టుకొచ్చిన సాధువును వట్టి చేతులతో ఎలా సంపెయ్యటం?" అంటూ రైతు దొడ్లోకి వెళ్ళి, అక్కడ ఒక రాయిపై ఆ మొండి కత్తిని సానపట్ట నారంభించాడు.

ఈ లోపల వంటవాడు వసారాలోకి వచ్చి సాధువుతో రహస్యంగా, "ఈయనకు మీరెలా దొరికారు. స్వామీ? ఈయన సంగతి తెలీదా?" అని అడిగాడు.

"నా కెలా తెలుస్తుంది? నేనీ పూరికే కొత్తవాణ్ణి. మీ యజమానిని ఇంతకు పూర్వం చూడనన్నా లేదు," అన్నాడు సాధువు.

"చూడండి, ఈయన శక్తి పూజ చేస్తాడు. మీలాటి సాధువులు కనిపిస్తే ఇంటికి పిలిచి, రెండు చెవులూ కోసి

నైవేద్యం పెడతాడు. ఇలా చాలా మందిని చేశాడు. అదుగో, ఆ చప్పుడు వినండి. దొడ్లో కత్తికి పదును పెడుతున్నాడు. చెవులు కోసేటప్పుడు మీ వంట వారికి అటు బాధ కలగరాదని ఆయన ఉద్దేశం!" అన్నాడు వంటవాడు.

ఈ మాట విన్నాక సాధువు వెంటనే లేచి బయలుదేరాడు.

కొంత సేపటికి రైతు కత్తితో లోపలికి వచ్చి వంటవాణ్ణి చూసి, "ఇదుగో, కాస్త పదును పెట్టాను. వేగిరం పళ్ళు కోసియ్యి. పాపం, సాధువు చాలా సేపుగా వేచి ఉన్నాడు." అన్నాడు.

"ఇంకెక్కడి పళ్ళు? ఇంకెక్కడి సాధువు? మీరలా దొడ్లోకి వెళ్ళారో లేదో ఆయన లోపలికి వచ్చి, రెండు పళ్ళూ తీసి జోలెలో వేసుకుని ఉదాయించేశాడు." అన్నాడు వంటవాడు.

"రెండు పళ్ళూ తీసుకున్నాడా? ఒక్క టైనా ఉంచమనక పోయావా? రుచి అయినా చూసేవాళ్ళం!" అన్నాడు రైతు.

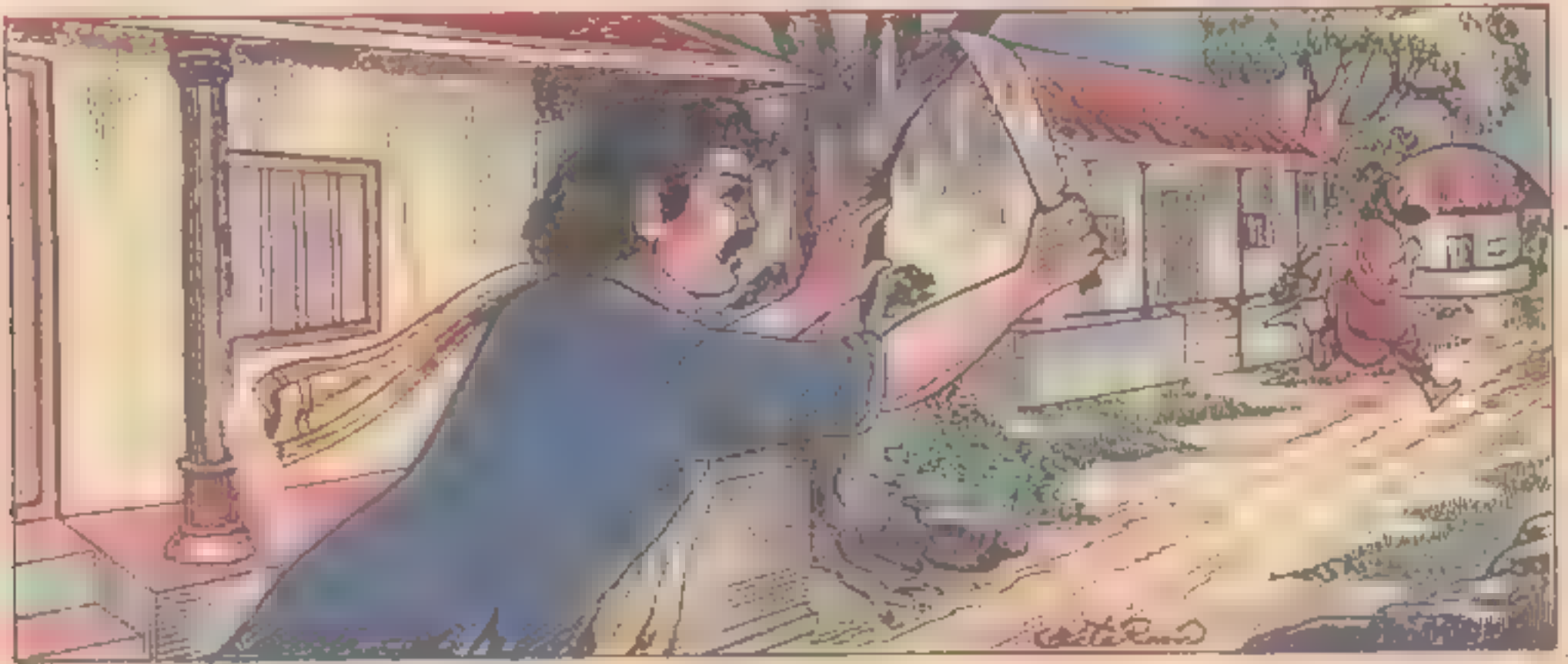
"నేను పిలుస్తుంటే వినిపించుకోకుండా పరిగెత్తాడు." అన్నాడు వంటవాడు.

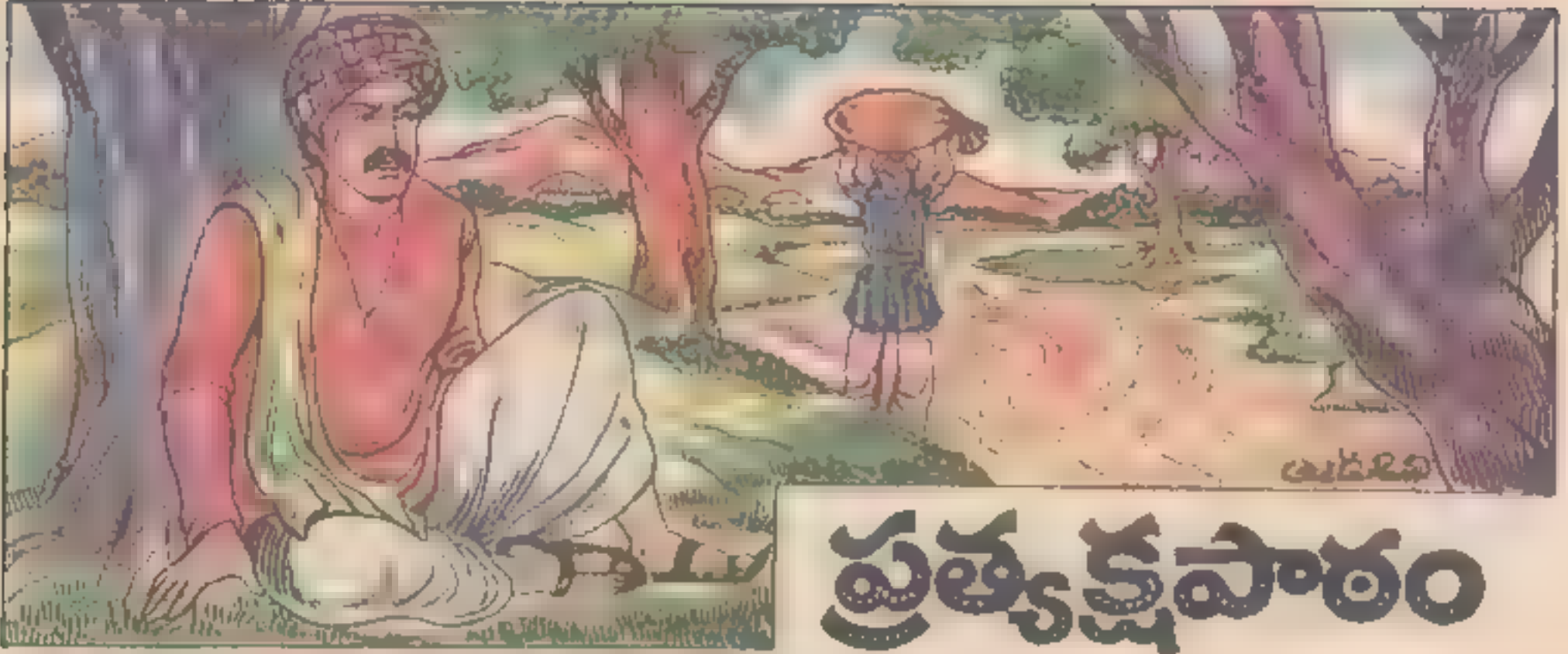
రైతు చేతిలో కత్తి అలాగే పట్టుకుని విధిన పడ్డాడు. కొంత దూరం పరిగెత్తాక సాధువు అంత దూరాన కనపడ్డాడు.

"స్వామీ, ఒక్క కీణం అగండి!" అంటూ రైతు కత్తి పట్టుకున్న చెయ్యి ఎత్తి ఉపాడు. సాధువు వెనక్కు తిరిగి చూసేసరికి గుండె జారిపోయింది. ఆయన వేగంగా పరిగెత్తసాగాడు.

"స్వామీ, రెండూ వద్దు. కనీసం ఒక్కటి ఇవ్వండి చాలు! ఒక్కటైనా ఇవ్వండి." అని రైతు గట్టిగా కేకవేశాడు.

ఈ మాటలతో సాధువుకు మరింత భయమైపోయింది. ఈ దుర్మార్గుడు తనను ఒక్క చెవి అయినా ఇచ్చి పొమ్మంటున్నాడనుకుని, ఆ సాధువు శరవేగంతో పరిగెత్తుతూ రైతుకు అందకుండా పారి పోయాడు. రైతు నిరాశచెంది ఇంటికి తిరిగి వచ్చేశాడు. తన యుక్తి పారినందుకు వంటవాడు మటుకు సంతోషించాడు.

ప్రత్యక్షపాఠం

రామయ్య చిన్న వ్యాపారి. తన గ్రామానికి నాలుగుకోసుల దూరంలో వున్న, ఒక పట్నంలో వారానికి ఒకసారి జరిగే సంతలో, సరుకు కొనుక్కుని వచ్చి, తన గ్రామంలో అమ్ముతూంటాడు. ఒక సంత రోజున అతను డబ్బు తీసుకుని పట్నం బయల్దేరాడు. ఐతే అతను కొంత ఆలస్యంగా బయల్దేరడంతో, పట్నం వెళ్ళే కిరాయిబళ్ళన్నీ వెళ్ళిపోయాయి. ఇక, తను నడిచి వెళ్ళాలి; లేదా ఆ వారానికి సంతకు వెళ్ళడం మానేయాలి.

రామయ్య ఆలోచించి చూశాడు. తను సంతకు వెళ్ళడం మానుకుంటే, వారం రోజులపాటు తన దుకాణంలో సరుకు అమ్మకం వుండదు. తనకు రాబడి తగ్గుతుంది. అందుచేత, నడిచి వెళ్ళడానికే నిశ్చయించుకుని, డబ్బు సంచి నడుం కట్టులో విగించి బయల్దేరాడు.

కొంతదూరం నడిచాక, రామయ్యకు కాళ్ళు లాగసాగాయి. అన్నమంటూ ఒక చెట్టుకింద చతికిలబడ్డాడు.

కొన్ని నిమిషాలు గడిచాక, రామయ్య వినాడూ చూడని కొత్తవాడొకడు అటుగా వచ్చి, అతణ్ణి ఎక్కడికి వెళుతున్నావని అడిగాడు. తను పట్నం సంతలో సరుకు కొనడానికి వెళుతున్నట్టూ, మార్గాయాసం కొద్దీ చెట్టు నీడలో కూర్చున్నట్టూ, రామయ్య చెప్పాడు.

ఆ కొత్తవాడు, నెత్తిపై నున్న పెద్ద మూట నొకదాన్ని దించి, రామయ్య పక్కగా వచ్చి కూర్చుని, అతణ్ణి అపొద మస్తకం ఒకసారి పరీక్షిగా చూసి, "నా పేరు గురవయ్య. మనిద్దరం వర్తకులమే. నేను సంతలో సరుకు అమ్మడానికి పోతున్నాను; మీరు కొనడానికి పోతున్నారు. అంతేతేడా!" అంటూ నవ్వాడు.

అ మాటలకు రామయ్య కూడా నవ్వి,
 "తేడా మాటకొస్తే, మరొకతేడా కూడా
 వున్నది. నేను వయసు పైబడినవాణ్ణి;
 నువ్వు యింకా యువకుడివి. నెత్తిన
 ఏ బరువూ లేకుండానే రెండు కోసుల
 దూరం నడిచేసరికి, నాకు ఆయాసం
 వచ్చేసింది. నువ్వు నెత్తిన అంత బరువు
 తోనూ నునా యాసంగా పోతున్నావు."
 అన్నాడు.

గురవయ్య ఒక్కక్షణం అగి, "అ మాట
 నిజమే! ఈ వయసులో మీరింత శ్రమ
 పడకుండా, ఆ సంతలో కొనుగోలుకు, మీ
 గుమాస్తాను పంపవచ్చు కదా," అన్నాడు.

"ఈ విదపకాలంలో గుమాస్తాలను
 నమ్మడమా? కట్టుకున్నదాన్ని, కన్న
 బిడ్డల్నే నమ్మేందుకు లేదు," అన్నాడు
 రామయ్య.

"అయితే, మీరెవర్ని నమ్మరన్న
 మాట?" అంటూ ఆశ్చర్యపోయాడు
 గురవయ్య.

"అంతే, నేనెవర్ని నమ్మను. నమ్మక
 చెడినవాడూ; నమ్మి బాగుపడ్డవాడూ
 లోకంలో వుండడు!" అని రామయ్య తన
 ఛలోక్తికి తానే విరగబడి నవ్వసాగాడు.

"మహా బాగా చెప్పారు! మీ వయసుకు
 యింత దూరం నడిస్తే, కాళ్ళనొప్పులు
 రాక ఏమవుతుంది. పెద్దవారు, కాస్త

మీ కాళ్ళు పట్టనీయండి," అంటూ
 గురవయ్య చేతులు చాచాడు.

రామయ్య చప్పున కాళ్ళను వెనక్కు
 లాక్కుంటూ, "ఏమీ అవసరం లేదు.
 కాసేపు కూర్చుంటే కాళ్ళనొప్పులు అవే
 తగ్గుతాయి," అన్నాడు.

"అలా అనకండి. మీరు నాకేం
 డబ్బివ్వక్కర్లేదు. సాటిపర్తకుణ్ణి, అలసట
 చెందిన పెద్దలకు సేవచెయ్యడం, నాకు
 ఆనందం, తృప్తి." అంటూ రామయ్య
 పద్దంటున్నా వినిపించుకోకుండా కాళ్ళు
 ఒత్తసాగాడు గురవయ్య.

రామయ్యకు తాను సేద తేరుతున్నట్టని
 పించి, మెదలకుండా వూరుకున్నాడు.

గురవయ్య ఆ మాటా, యీ మాటా చెబుతూ కాళ్ళ తర్వాత, భుజాలూ, తలాపడుతూ—తల, మెడనరాలు నుకారంగా నొక్కి రామయ్యకు స్పృహలేకుండా చేశాడు. తర్వాత అతడి నడుంకట్టులో వున్న సంచి తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

కొంతసేపటికి రామయ్యకు స్పృహ వచ్చింది. నడుం తడుముకుని చూసుకున్నాడు. డబ్బు సంచి లేదు! మతి పోయినవాడల్లే అటూ, యిటూ పరిగెత్తబోయి, దూరంగా ఒక చెట్టుకింద కూర్చుని వున్న గురవయ్యను చూసి, ఒక్క దూకునపోయి, "దుర్గార్గుడా! ఇంతమోసం చేస్తావా! నా డబ్బు సంచి ఎక్కడ?" అంటూ అతడి మెడ పట్టుకున్నాడు.

"అగండి! కొందరపడకండి. ఇదుగో, మీ డబ్బు సంచి," అంటూ గురవయ్య, రామయ్యకు డబ్బు సంచి యిచ్చేశాడు.

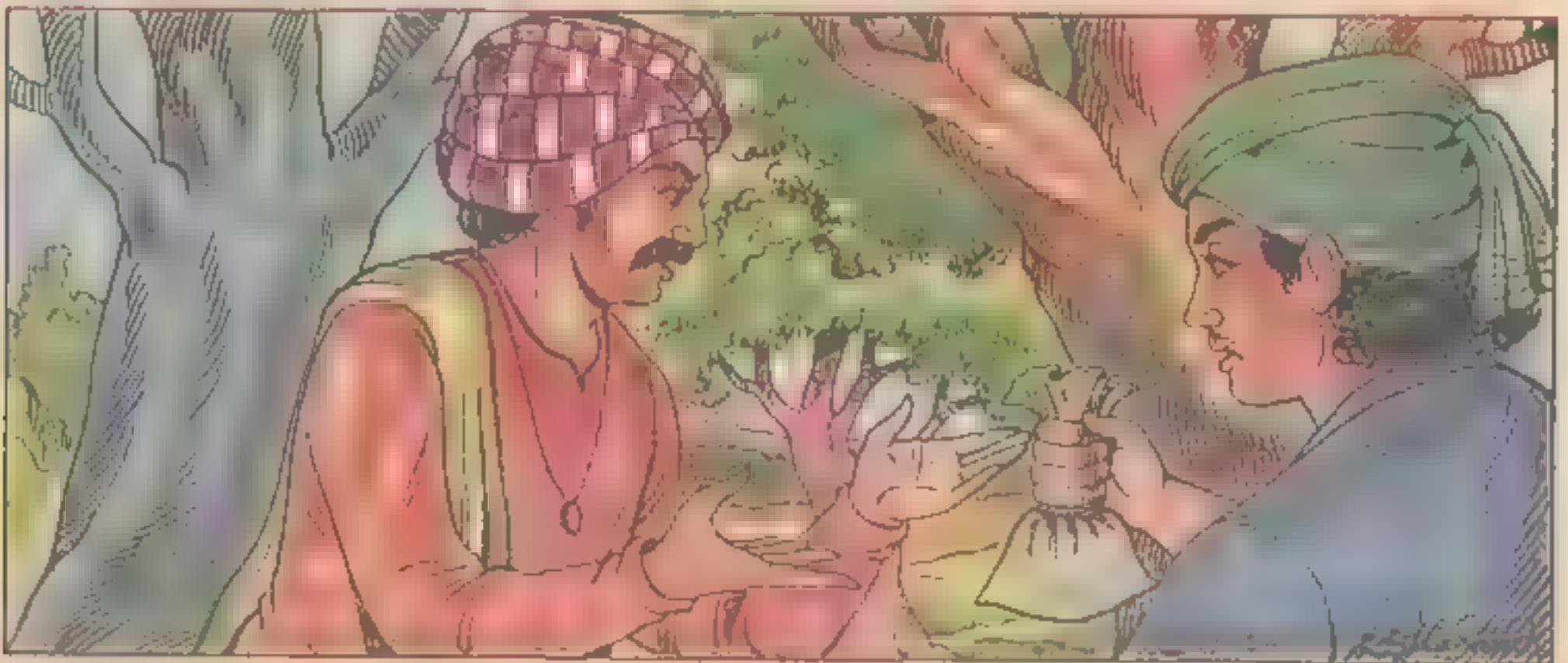
రామయ్య సంచిలోని డబ్బు లెక్క పెట్టి చూసుకున్నాడు. ఉండవలసినదంతా

వున్నది. అతడు ఎక్కడలేని ఆశ్చర్యంతో, "ఏమిటిదంతా?" అని ప్రశ్నించాడు గురవయ్యను.

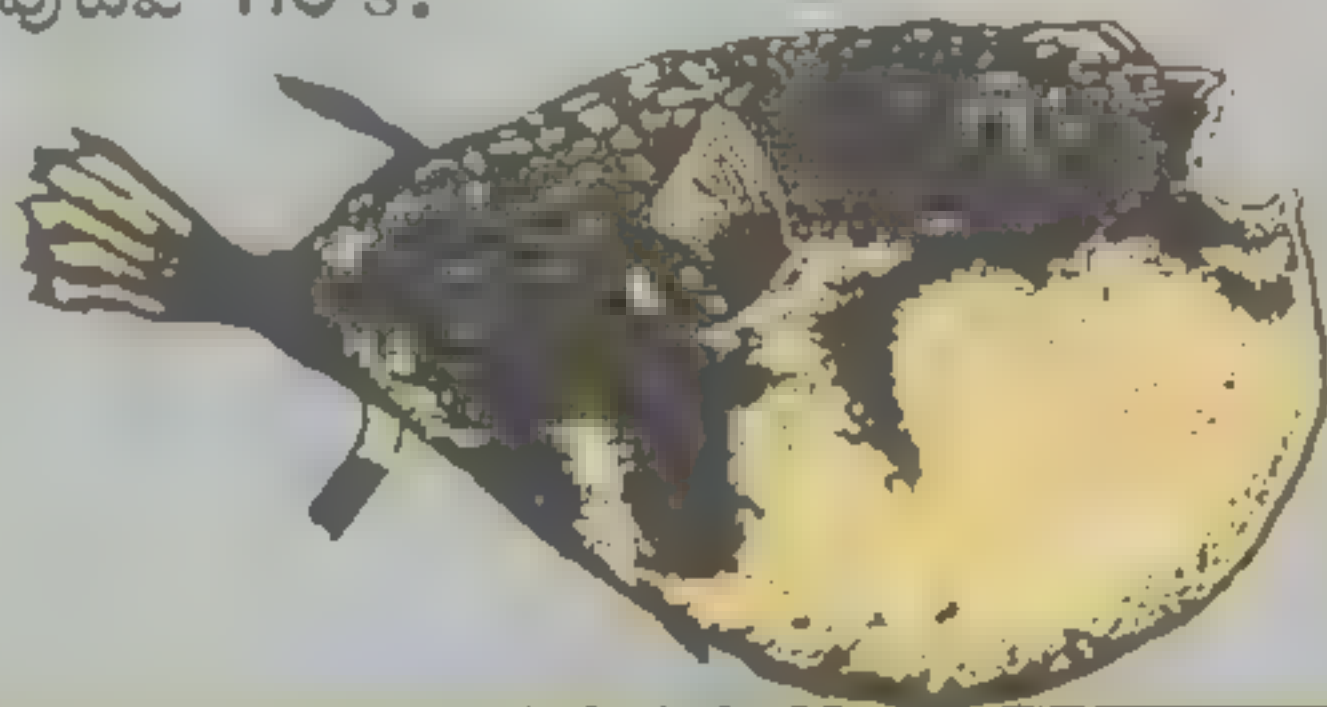
"మరేంలేదు, మీకొక ప్రత్యక్షపాఠం చెప్పదలిచాను. లోకంలో ఎవరినీ నమ్మనన్నారు. కాని, ముక్కుమోహం ఎరగని నన్ను నమ్మేవారు. అవునా?" అన్నాడు గురవయ్య.

రామయ్య అవునంటూ తల వూపాడు. అప్పుడు గురవయ్య తన మూటను నెత్తికెత్తుకుని, "ఇక పోదాం పదండి! బుద్ధి మంతుడైన మనిషి లోకంలో అందర్నీ, దొంగలుగానో, మోసగాళ్ళుగానో అనుమానించకూడదు. గుమస్తాలనూ, అత్తబంధువుల్ని కూడా నమ్మనన్న మీరు, ముక్కుమోహం ఎరగని నన్ను నమ్మి, దాదాపు వెంట తెచ్చుకున్న డబ్బుంతా పోగొట్టుకున్నంత పని చేశారు," అన్నాడు.

రామయ్య అవునన్నట్టు తల చూపి, గురవయ్య వెంట పట్నం కేసి నడవసాగాడు.

విషపుచేప గిరాకీ!

చేపలలో తెల్లా విషపూరితమైనది పఫర్ ఫిష్. అయినా రుచికారణంగా జపాన్ లో ఈ చేపలకు గిరాకీ ఎక్కువ. పెద్దపెద్ద హోటళ్ళలో ఈ చేపలోని విషపూరితరైన భాగాలను తీసివేసి, వంటచేయడానికి ప్రత్యేకమైన వంటగాళ్ళను ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. అయినప్పటికీ, జపాన్ లో ఆహారం విషపూరితం కావడానికి ఈ పఫర్ ఫిష్ ముఖ్యకారణంగా ఉంటున్నది.

30,000

గుడ్లు

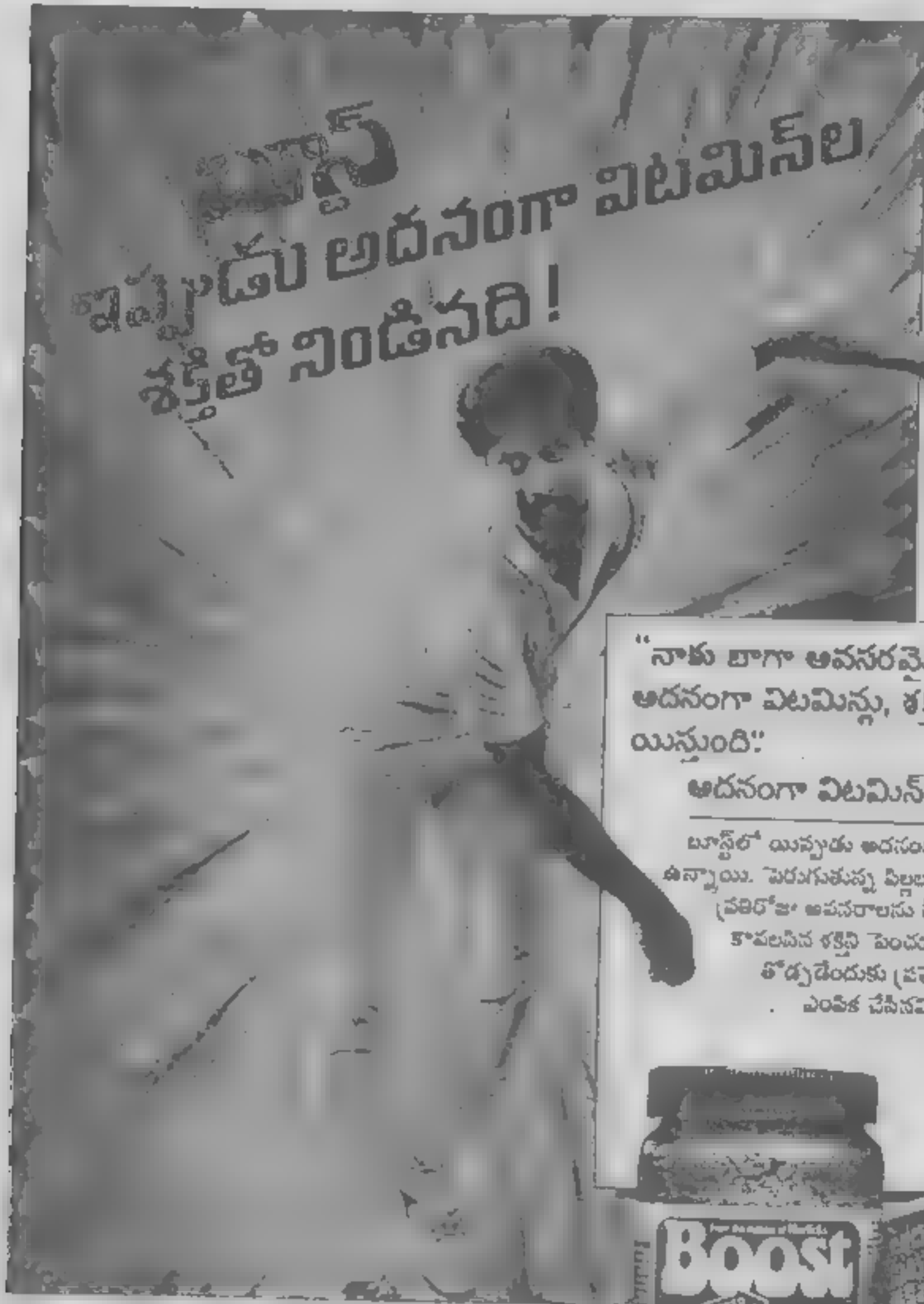

తెల్ల చీమలరాచే రోజుకు 30,000 గుడ్లు పెడుతుంది. ఈ లెక్కన అదీతీవితరాలంలో దాదాపు యాభై వేల కోట్ల సంతతిని ఉత్పత్తి చేయగలడు.

నహారా ఎడారిలో ఇసుక దిబ్బలు ఒక్కొక్కటి దాదాపు 1.410 అడుగుల ఎత్తు, మూడు మైళ్ళ పొడవు కలిగి వుంటాయి!

చాంపియన్ యొక్క కొత్త విజయ రహస్యం!

బూస్ట్
విటమిన్లు అదనంగా విటమిన్లు
శక్తిని నిండినది!

"నాకు బాగా అవసరమైనప్పుడు
అదనంగా విటమిన్లు, శక్తి
యిస్తుంది."

అదనంగా విటమిన్ శక్తి.

బూస్ట్లో యిప్పుడు అదనంగా విటమిన్లు
ఉన్నాయి. పెరుగుతున్న పిల్లల
వారిలోకా అవసరాలను తీర్చేందుకు
కావలసిన శక్తిని పెంచడంలో
తోడ్పడేందుకు ప్రత్యేకంగా
ఎంపిక చేసినవి.

బూస్ట్

విటమిన్లతో కూడిన శక్తినిచ్చే ఇంధనం

HTA 6008 TEL

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1989 మార్చి నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

Subhash Sabnis

S. Kumar Sharma

★ పై పోటోలకు నరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గాని, చిన్న పాక్యంట్లోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ జనవరి నెల 15 వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి: - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26

నవంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో: కాదు బరువు

రెండవ పోటో: బతుకు తెరువు

వంటిసవారు: వక్కలంక కిషోర్, అమలావరం-533 201, (ఆం. ప్ర)

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా: రూ. 36-00

చందా సంపాదనైన విరునామా:

డాబ్లెస్ ఏజన్సీస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు-600 026.

ఇతర దేశాల చందా వివరాలకు రాయండి:

చందమామ పబ్లికేషన్స్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు-600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salni, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

హార్లిక్స్ బిస్కెట్స్.
కొంతమంది మంచి రుచి నిపుణులు
యిలా అంటున్నారు...

అయ్యో...
 నిస్సందేహంగా
 మరింత రుచికరం

ఎంతగానో పాలతో
 సిండినవి

నిజంగానే
 సంపూర్ణమైన హార్లిక్స్
 మంచితనం

హార్లిక్స్ బిస్కెట్స్

ఇప్పుడు

రుచికరమైనవి, పాలతో సిండినవి, మరియు సంపూర్ణమైన హార్లిక్స్ మంచితనం.

HTA 5456 TEL

మీ పాపాయికి అందించండి సెరిలాక్ లాభం

తొలిసారిగా ఘన పదార్థాలను ఇస్తూ

4 నెలల నుంచీ మీ పాపాయికి, పాలతోబాటు ఘన పదార్థాలు

కావాలి. సెరిలాక్ రాబాన్స్ అందించండి.

పోషకాహార లాభం : సెరిలాక్ ప్రతి మోకాడులోనూ మీ

పాపాయికి కావలసిన పోషక పదార్థాలు, ప్రోటీన్లు,

కార్బోహైడ్రేట్లు, కొవ్వు పదార్థాలు, విటమిన్లు, మినరాలు అన్నీ

వున్నాయి. అన్నీ సమ పోలింగ్ వున్నాయి.

రుచీ లాభం : పాపాయిలకు సెరిలాక్ రుచి ఇష్టం,

సమయం అదా లాభం : సెరిలాక్ ముందుగా వండినది.

డానిలో పాలూ, వండదార వున్నాయి. డానిని పెచ్చటి నీటితో

కలిపితే చాలు.

ఎంపిక లాభం : ఎంచుకునేందుకు మూడు రకాల సెరిలాక్

వుంది.

మీ పాపాయికి సమతూకంలో పోషకాహారాన్నీ

అందించేందుకూ, తయారుచేయటంలో పరిశుభ్రతను

పాటించేందుకూ, డబ్బు మీదీ మోచవలను జాగ్రత్తగా

పాటించండి.

6 మాసాలు నించీ

4 మాసాలు నించీ

6 మాసాలు నించీ

ఉచితం

సెరిలాక్ టేబీ కేర్ బుక్

వ్రాయండి సెరిలాక్

పోస్ట్ బాక్స్ నెం 3

న్యూ డిల్లీ 110008

సెరిలాక్ రక్షణ: పోషకాహారంతో పరిపూర్ణం-ఎంతో రుచికరం

న్యూట్రిక్

మధురమైన మామిడిపళ్ళను
అతిమధుర ఫ్రూట్ బార్లుగా మార్చింది.

Naturo

MANGO FRUIT BAR

ఇక మామిడిపళ్ళ కంటే
పెద్దది పాడుకున్నా
దంటుంది

The Mango Magic

న్యూట్రిక్ నౌచురూ

